

Areport

7/2016

• **Biskup se srdcem pro armádu**

• S bývalým hlavním kaplanem AČR a poradcem
• ministra obrany plzeňským biskupem Tomášem
• Holubem jsme hovořili nejen o víře a armádě

2

• **Anakonda**

• Účast českých vojenských policistů na velkém
• mnohonárodním cvičení v Polsku

16

• **Výhody strojů bez posádky**

• Konference speciálních sil zaměřená na využití
• bezpilotních prostředků

18

NATO Tiger Meet

**Dvoutýdenní cvičení ve španělské Zaragoze
zakończeno triumfem**

strana 6–8

Konvoj

Na konci května se uskutečnil na území České republiky přesun příslušníků 2. jízdního pluku americké armády v rámci cvičení Saber Strike v Pobaltí. Tímto cvičením NATO reagovalo na vývoj bezpečnostního prostředí ve světě a ukázalo soudržnost a připravenost členských zemí ke kolektivní obraně. To vše by ovšem nebylo možné bez dokonalého logistického zabezpečení a doprovodu Vojenské policie.

Přesun se týkal zhruba 420 vojáků a 225 kusů vojenské techniky – např. modifikace kolového obrněného transportéru Stryker a Humvee (HMMWV), minometný obrněný transportér, 155mm lehká tažená houfnice, výbušný odminovač, zabezpečovací a podpůrná vozidla a další. Mezi Prahou a Vyškovem se k Američanům připojila i vozidla Iveco ze 74. lehkého motorizovaného praporu z Bučovic. Vzhledem k počtu osob a techniky a pro zachování bezpečnosti i plynulosti provozu na pozemních komunikacích se kolona rozdělila do devíti částí s půlhodinovým časovým rozstupem. Kolony po České republice doprovodila a zabezpečila Vojenská policie v součinnosti s Policií ČR.

Doprovod

V průběhu tří dnů bylo nasazeno 152 příslušníků Vojenské policie a 61 vozidel. Ti v součtu najezdili přes 27 061 kilometrů. „Díky dobrému plánování v přípravě fázi a flexibilitě při realizaci se nám v úzké

spolupráci s Policií České republiky podařilo minimalizovat dopady přesunu na běžnou dopravní situaci,“ říká major Jaroslav Valda z Hlavního velitelství Vojenské policie, který byl zodpovědný za koordinaci sil Policie ČR a VP. „Doprovázet kolonu velkých nákladních automobilů nebo obrněných transportérů, ze kterých má řidič omezený výhled zejména při průjezdu dopravními omezeními, není nic jednoduchého. Vybrali jsme ale zkušené posádky jak předních, tak i zadních doprovodných vozidel,“ dodává dále major Valda.

Díky tomu, že se mohl stoprocentně spolehnout na jejich výkon služby, mohl flexibilně řešit různé problémy, které jak se říká „přinesl život“. Například když byl ve Vyškově vznesen požadavek na rozdělení jedné velké kolony do dvou menších, bylo nutné požádat Policii ČR o výpomoc. Z rozhodnutí ředitele dopravní služby PČR plukovníka Tomáše Lercha poskytla policie zadní záštitu pro oba nově vytvořené konvoje, které mohly pokračovat směrem k hraničnímu přechodu.

„Veškeré naše úsilí směřovalo k tomu, abychom naplnili pravým významem slova „Host Nation Support“, uzavírá major Valda.

Trenažéry ve Vyškově

Americké vojáky čekala kromě prezentace techniky Armády ČR i možnost vyzkoušet si trenažéry a to jak kolového vozidla Pandur nebo tanku T-72, tak i bojového vozidla pěchoty a nákladního terénního vozidla Tatra 810. Dostali tak možnost vyzkoušet si jízdu různým terénem, v poli či naopak v obytné zástavbě, nebo manévrovat s vozidlem po vytyčených trasách a za různých klimatických podmínek. To vše zaujalo americké řidiče natolik, že výcvik pokračoval i v odpoledních hodinách. „Na předávání zkušeností z řídicího výcviku českých vojenských profesionálů se podíleli nejen příslušníci našeho simulačního centra, ale i vyškovského Centra dopravní výchovy,“ uvedl podplukovník Jiří Simmer.

Text: Michal Voska, mjr. Jan Čermák,
Foto: autor, VP

Generál Petr Pavel

navštívil Českou republiku

V druhé polovině června poprvé oficiálně navštívil Českou republiku předseda Vojenského výboru NATO armádní generál Petr Pavel. Během své návštěvy diskutoval s náčelníkem Generálního štábu armádním generálem Josefem Bečvářem o aktuálních hrozbách, českém předsednictví V4, ale i o krocích NATO k ochraně Pobaltí.

Generál Petr Pavel jednal i s náměstkem ministra obrany Jakubem Landovským o tématech, která budou klíčová na nadcházejícím summitu NATO ve Varšavě. Probírali spolu i výše zmíněné posílení aliančních kapacit k ujištění exponovaných spojení na východní hranici. Generál Pavel uvedl, že je potřeba navyšovat obranné rozpočty aliančních zemí, a to včetně toho českého. Nejde však jen o prosté navyšování výdajů na resort obrany, ale i to, jakým způsobem se tento proces promítne do rozvoje schopností členských států NATO. Aliance podle Pavla neuvažuje o tom, že by do Pobaltí nebo obecně na svou východní hranici přesunula nějaké významné vojenské síly. Neodpovídá to stále platné dohodě s Ruskem, ale ani aliančním principům.

„Jsem rád, že v těchto poměrně složitých vojensko-politických situacích má Česká republika svého zástupce v takto významné pozici jako předsedu Vojenského výboru Aliance. Při našem setkání se hovořilo o blížícím se summitu ve Varšavě. Pana generála Pavla jsem informoval o přijatých závěrech na skupině V4, jedná se především o společný výcvik v Pobaltí,“ sdělil armádní generál Josef Bečvář.

Během druhého dne své návštěvy absolvoval armádní generál Petr Pavel spolu s členy svého týmu na půdě Univerzity obrany dva workshopy. O bezpečnostních otázkách diskutoval nejprve se studenty vojenského akreditovaného studia a následně pak s posluchači kurzu pro vyšší důstojníky

a pracovníky Centra bezpečnostních a vojenskostrategických studií.

Na úvod brněnských workshopů upřesnil generál Pavel náplň činnosti předsedy Vojenského výboru NATO, jímž je především vyjednávání společného stanoviska všech 28 členů aliance. Následně se pak věnoval současným bezpečnostním výzvám, především pak migrační krizi a Rusku. „Jinak se na nebezpečí ze strany Ruska dívají Estonci, když za hranicemi mají jejich vojenské jednotky a od rána do večera poslouchají tamní zpravodajství, a jinak to vidí třeba státy jižní a západní Evropy, které akcentují zejména problémy spojené s migrační krizí,“ uvedl generál Pavel v odpovědi na jeden z dotazů.

Generála Pavla rovněž přijal hejtman Jihomoravského kraje Michal Hašek, se kterým diskutovali otázky aktuálních bezpečnostních výzev v Evropě i ve světě, pohled na postavení a politiku Ruska a Číny. Hejtman delegaci představil jižní Moravu jako region s bohatou historií, a to i vojenskou.

Redakce AR, foto: Michal Voska a Viktor Sliva

obsah

Biskup se srdcem pro armádu	2
Rozhovor s bývalým hlavním kaplanem AČR	
SERE (Survival, Evasion, Resistance, and Escape) 5	5
Zdokonalovací příprava SERE průzkumníků	
NATO Tiger Meet	6
Dvoutýdenní cvičení ve španělské Zaragoze zakončeno triumfem	
Profesionálové spojili síly se zálohou	9
Taktické cvičení pěší roty Shield of Terminal 2016 a cvičení chemiků Yellow Cross 2016	
Rainbow 2016	10
Záchranaři 15. ženijního pluku připravují jednotku do pohotovostního systému OSN	
Umět nejen své řemeslo	12
Představujeme nového velitele 4. brigády rychlého nasazení plukovníka gšt. Romana Náhončíka	
Rakety nad Doupovem	14
Vojáci tří armád NATO cvičili, jak raketou sestřelit vzdušné cíle, které by mohly napadnout pozemní jednotky	
Anakonda	16
Účast českých vojenských policistů na velkém mnohonárodním cvičení v Polsku	
Výhody strojů bez posádky	18
Konference speciálních sil, zaměřená na využití bezpilotních prostředků	
Novodobí horáci	21
Vojenské lezení netradičním pohledem	
Starší zdravotní sestra	22
Představujeme vojenskou profesí	
Domino	24
Zaujalo nás v poslední době	
Humanitární krize	26
Aktuální trendy Vojenské zdravotnické služby	
Nový bombardér pro USAF B21	28
Ve spolupráci s redakcí ATM	
SPRAT	31
Technika a výzbroj	
Scorpion	32
Francouzská armáda vstupuje do 21. století	
Museli prokázat schopnosti	34
Velitelství výcviku – Vojenské akademie udělovalo třídnotní řidič III. a II. třídy	
VOP CZ	36
Státní podniky	
Nové jednotky AZ	38
Mechanizovaná rota AZ 72. mpr	
Až na dno	39
Dokument z prostředí aktivní zálohy	
Lešany	40
Zahájení 21. muzejní sezóny	
Aviatická pout'	41
Tradiční airshow	
Velký prázdninový generálský test	42
J. Adamus, J. Bílek: Historie a současnost Čestné stráže Armády České republiky	43
Recenze	
Vyzkoušejte svůj postřeh	43
Najdete čtyři rozdíly?	
Smutní hrdinové	44
Seznamte se s vojenským hodnostním označením armád NATO – Itálie	46
Manuál profesionálního vojáka	
Interní komunikační portál	47
Malý velký výsadkář	48
Historie	

S bývalým hlavním kaplanem AČR a poradcem ministra obrany plzeňským biskupem Tomášem Holubem jsme hovořili nejen o víře a armádě

Biskup se srdcem pro armádu

Od soboty 30. dubna 2016 je bývalý hlavní kaplan AČR a poradce ministra obrany Tomáš Holub plzeňským biskupem. Při slavnostním obřadu v plzeňské katedrále svatého Bartoloměje přijal biskupské svěcení z rukou kardinála Dominika Duky. Při této příležitosti jsme ho požádali o následující rozhovor.

Koncem dubna jste byl vysvěcen za plzeňského biskupa. Jak vůbec něco podobného vnímá duchovní, bere to podobně jako světský člověk, tedy jako završení určité etapy jeho snažení a nejspíš i profesní kariéry?

Určitě je to významání. Takže bych asi lhal, kdybych řekl, že to vnímám jako něco běžného, jako další epizodu mého života. Je to významání, které člověka posouvá k obrovské zodpovědnosti, ale také k možnostem ovlivňovat některé záležitosti v církvi.

Když mluvíte o ovlivňování některých záležitostí, znamená to, že budete moci i více věcí podle svého přesvědčení prosadit?

Neřekl bych prosadit. Spíše se hodí slovo doprovázet. Týká se to celé plzeňské diecéze, která je nyní v mé odpovědnosti. Všechno to, co člověk zažil a prožil s Hospodinem, tak v té chvíli je možné vtělit do těch vztahů, struktur a způsobu života, jež jak věřím, bude možné v této diecézi nějak realizovat.

Váš otec se údajně také chtěl stát knězem. Jak vnímají vaši rodiče to, co děláte, jsou na vás hrdí?

Tatínek už je v nebi. Tak ten se z toho nejspíš raduje tam. I maminka z toho má radost. Samozřejmě, když se o vás mluví a jste nějakým způsobem v centru pozornosti, tak je to pro ni něco, co jí dělá radost.

Pokud se týče duchovní služby, dělal jste poradce sedmi ministrům obrany, budete v této činnosti pokračovat i jako biskup?

S panem ministrem Stropnickým jsme se dohodli, že na podzim letošního roku skončím jako poradce ministra obrany. Ono to má svou velkou logiku. V současné době je hlavním kaplanem katolický kněz a podle dohody by poradce měl být člen nekato-lické církve. Ono to vlastně i koreluje s tím, jaké jsou dohody mezi církvemi a resortem obrany.

V armádě jste strávil řadu let, zůstane vám i poté někde v duši místo pro duchovní službu v armádě?

Nemyslím si, že to bude místo, ale spíše obrovská část mého srdce, protože armáda je něco, co mne v minulosti řadu let formovalo. Hlásím se k ní a budu se k ní hlásit i nadále. V koutku duše věřím, že i někdy v budoucnosti bude možné, abych

člověka a ne jako součást vojenské struktury je něco, co patří bytostně k duchovní službě. To je pravda.

Když jste koncem devadesátých let začal budovat duchovní službu v armádě, měl jste jasnou představu o tom, jak by měla vypadat a jakou funkci by měla plnit?

K tomuto úkolu jsem přistupoval s některými zásadními principy, které mi byly od začátku jasné. Například, že je potřeba budovat tuto službu ekumenicky. To znamená, že všechny církve budou zastoupeny v jedné duchovní službě a služba se nebude dělit na jednotlivé církve. Měl jsem tedy připraveny určité základní linie. Věděl jsem, že to musí být služba, která se neorientuje pouze na věřící atd. Přesto se ale spousta věcí postupně modifikovala podle toho, jak člověk do té služby vrůstal a jak ji poznával hlouběji.

Do této služby se zapojili zástupci celé řady církví, nebyl problém s tím sladit je a dohodnout se na určitých pravidlech?

Diskuse na začátku možná byla náročná, ale právě proto, že proběhla poctivě, výsledek byl nakonec obrovsky pozitivní. To není pouze záležitost mého názoru, ale svědectví již mnoha let, kdy tato služba funguje a pochvalují si ji jak církve, tak i představitelé armády.

Liší se nějak současná podoba duchovní služby v armádě od vašich představ?

Liší se v jedné věci. Tehdy jsem byl přesvědčen, že duchovní budou do armády vstupovat na relativně krátkou dobu čtyř až šesti let. Dnes se ukazuje, že pokud chceme, aby duchovní byl hodnověrným a zkušeným jedincem s některými i odbornými znalostmi, musí zůstat v armádě podstatně déle. To je asi jeden ze zásadních rozdílů, které nastaly.

třeba v rámci biskupské konference měl armádu na starosti.

Na Církevním gymnáziu v Kutné Hoře jste nějaký čas dělal spirituála. Musel jste naslouchat studentům, pomáhat jim řešit jejich problémy, to se asi zas tak moc nelišilo od toho, co vás později čekalo v armádě?

Vnímat jednotlivé osobní příběhy je něco, co jsem se skutečně naučil v Kutné Hoře. Ale ta pestrost a šíře, se kterou jsem se později setkal v armádě, byla mnohem větší, zajímavější a širší. V tomto směru jsem skutečně začal na gymnáziu, ale armáda byla dalším a mnohem vyšším stupněm schopnosti naslouchat.

Když jste v druhé polovině devadesátých let nastoupil do armády, bylo to něco úplně nového, na co nebyli vojáci zvyklí. Asi vás ne všichni přijímali s nadšením. Jak moc obtížné bylo prosadit se?

První mé kroky v tomto směru byly z bodu mínus deset do nuly. Byly to doby, kdy existovalo obrovské množství

předsudků. Panovaly představy, že přichází nový, černě zabalený politruk. Rozptýlit tyto představy byl úkol prvních měsíců a možná i roků. Byly s tím spojeny náročné a mnohdy i hořké chvíle.

Krátce po vašem příchodu do armády vás čekalo nasazení v misi v Bosně a Hercegovině, byla to pro vás velká životní změna a zkušenost?

Vždy opakuji a říkám to prakticky ve všech rozhovorech, že pro mne osm měsíců strávených v Bosně byla jedna z největších životních zkušeností jak v rovině lidských vztahů, tak i v rovině víry. Bez toho bych nebyl tím Tomášem Holubem, kterým jsem dnes.

V Bosně se vám podařilo odvrátit jednoho z vojáků, který chtěl spáchat sebevraždu, od jeho úmyslu. Má v tomto směru duchovní snadnější situaci, než například psycholog?

Nevím, zda snadnější. Přece jen ale privilegium duchovního vnímat vojáka jako člověka a vlastně bych řekl jenom jako

Proto jste přistoupili k tomu, že někteří duchovní se po určité přestávce vrací zpět do armády?

Ano, to je jedna z možností, která existuje. Potvrzuje to, že taková ta dlouhodobější sepjatost s armádou je něco, co dává smysl.

V té době jste neměl nouzi o zájemce. Čím to bylo způsobené, představovala armáda pro duchovní určitou výzvu?

Armáda vždy lákala ty, kteří v duchovní rovině hledali prostor pro kreativitu. To je něco, co tato složka nabízí a to je pro každého, kdo je zapálen pro věc, docela lákavé.

Kdysi jste prohlásil, že v zákopech je každý voják věřící. Přetrvává u lidí, kteří mají takto silné prožitky, jejich víra i po odchodu z mise či jiného válečného konfliktu?

Určitě je to poznamená. Nicméně zážitek intenzivních okamžiků není nutně něco, co musí měnit životní hodnoty. Každý z nás má silné zážitky, ale to, co to znamená pro jeho další život, je vždycky velmi rozdílné. Je to další hledání, cesta, přemýšlení o životě. Není pravda, že ten, kdo v okamžiku nějaké zátěže zažije něco, co ho přesahuje, je tomu později v těch běžných okamžicích života věrný.

Když se ale dostane do těch pomyslných zákopů a je v ohrožení života, tak vnímá ty věci přece jen jinak, asi daleko intenzivněji...

Tak to skutečně je. Zůstává ale otázkou, nakolik tomu bude věrný v tom běžném životě.

Jedním z předpokladů pro výběr vojenských kaplanů do armády v devadesátých letech přý bylo i to, zda umí hrát fotbal a mají obecně blízko ke sportu. Sahrávala právě tahle skutečnost ne nevýznamnou roli?

Jsem přesvědčen, že být fyzicky sportovní založený je docela důležité pro to, aby se v armádním prostředí člověk cítil přirozeně. Není to samozřejmě věc absolutní,

ale pro činnost duchovních v ozbrojených složkách to byla jistě věc velice důležitá.

Jako vojenský kaplan 4. brigády rychlého nasazení jste musel absolvovat i seskok padákem...

Ano, byl to jeden z úžasných zážitků mého života. Kvůli špatnému počasí jsem se tehdy dočkal až na pátý pokus. Přitom pokaždé jsem si bral kontaktní čočky, se kterými jsem neměl zkušenosti. K vrtulníku jsem tak pětkrát po sobě přistupoval s rudýma očima.

Pomáhá vám víra překonávat i takto náročné, vyhrané okamžiky, kdy většina lidí musí zvládnout přirozený lidský strach?

Myslím si, že ne. V té chvíli člověk myslí na ty bezprostřední věci. Pokud víra ale formuje charakter, tak možná. Ale že by konkrétně pomáhala v tom daném okamžiku, to bych neřekl.

Duchovní služba v AČR je beze zbraně. Během mise v Afghánistánu bylo z rýze praktických důvodů nařízeno, že všichni vojáci, tedy i včetně kaplanů, musí nosit dlouhou zbraň. Jak jste to řešili a vyrovnávali se s tím?

Nebyl to problém. Jedna ze základních podmínek smysluplné služby je určitý realismus. V té situaci v Afghánistánu jsme to vnímali jako velmi smysluplné a realistické nařízení. Žádný problém s tím tedy nebyl.

Je skutečně pro duchovního tak zásadní nepoužít zbraň, a to ani za situace, kdy by třeba zachránil životy žen či dětí?

Je to otázka, která se dá řešit pouze pro konkrétní případ. V té chvíli je vždy na zodpovědnosti každého, kdo se v takovéto situaci ocitne, aby se rozhodl pro menší zlo. Některé teorie, které děláme v naprostém klidu a pohodlí, v takovýchto okamžicích platí jen relativně velmi málo.

Jsou nějaké zásadní rozdíly mezi naší duchovní službou a tou, která existuje v ostatních armádách NATO?

Zásadní rozdíly podle mého názoru nejsou. Akcentujeme ale na to, že nepřesvědčujeme o víře a jsme otevření vůči všem v armádě. Naše služba se tedy netýká pouze péče o věřící. K určitým specifickým patří i společná duchovní služba všech církví. Tyto záležitosti se asi takto koncentrované v jiných armádách nenajdou. Jinak jsme ale zcela běžnou duchovní službou v rámci zemí NATO.

Katolická církev má na Slovensku mnohem silnější pozici než u nás. Hlavní vojenský kaplan tam má hodnost generála. Mají to slovenští vojenští kaplani snadnější než vy?

Myslím si, že vůbec ne. Domnívám se, že kaplan naší armády je člověk, který si svoji pozici nezískal vojenskou hodností, ale vztahem s lidmi. A to je vždy mnohem hodnotnější.

Vaše dizertační práce během doktorského studia byla na téma Etické aspekty boje proti terorismu ve světle učení o tzv. spravedlivé válce. Čerpal jste pro ni podněty i ze své služby v armádě a nasazení v misi?

Naprosto. Důvodem toho, že jsem vůbec začal tuto práci psát, byly zkušenosti z vysílání vojenských kaplanů do války v Iráku.

Mate nějakou představu, jakým směrem by se měla dále rozvíjet duchovní služba v naší armádě?

Je potřeba stále zdůrazňovat nejen péči v nějakých zátěžových okamžicích, ale je nezbytné klást důraz na etickou výchovu člověka. A to od okamžiku, kdy do armády vstoupí. To si myslím, že je úkol, který v současné době již duchovní služba sice dělá, ale zároveň jsou zde prostory pro další rozvíjení.

Text: Vladimír Marek, foto autor a Jana Deckerová

U 42. mechanizovaného praporu se uskutečnila zdokonalovací příprava SERE průzkumníků a odstřelovačů

Několikastupňový kurz pro zvládnání technik přežití na nepřátelském území, vedení úniku, odolání v zajetí a podporu vlastní záchrany. Tento kurz byl původně vytvořen pro létající personál jednotek NATO, v posledních letech se ale velice rychle rozšířil i do pozemních sil.

V rámci cvičení 4. brigády rychlého nasazení v prostoru vojenského újezdu Hradiště se ve dnech od 9. 5. do 20. 5. 2016 uskutečnila zdokonalovací příprava SERE v rozsahu čtyř dnů u průzkumného týmu a skupiny odstřelovačů 42. mechanizovaného praporu.

Zdokonalovací výcvik si kladl za cíl prohloubit u vojáků znalosti a dovednosti v oblasti přežití na území ovládané nepřitelem a vedení úniku po rozprášení skupin a odloučení jejich příslušníků od zbytku jednotky.

V prvním dnu výcviku bylo instruktory SERE provedeno několik úkazek: zbudování nouzového přístřešku s využitím záchranářské fólie, zhotovení signalizačního ohně, výroba pastí, improvizovaných zbraní a další. Cvičící pak měli zbytek dne na to, aby si vše zhotovili sami. Veškeré přenocování tohoto výcviku průzkumníci a odstřelovači zvládli bez spacáků, karimatek, plachet a bivačovacích pytlů. K dispozici měli jen jednu záchranářskou fólii, několik provázků a kus lepenky.

Následující den v dopolední části proběhl výcvik ve drilech spojených s nejcitlivější fází operací na záchranu osob, a to „vyzvednutí záchraným týmem“. Vojáci tyto procedury musí dokonale zvládat tak, aby právě v závěrečné fázi úniku nedošlo k incidentu, kdy by na ně po špatném vyhodnocení situace v místě setkání byla vedena střelba vlastními silami.

V odpolední části tohoto dne byli cvičící prověřeni ve znalostech orientace a vedení skrytého přesunu na nepřátelském území. Po tom, co byli vysazeni na pro ně neznámém místě, které bylo sedm kilometrů od hranic vojenského prostoru, museli provést nalezení vlastního stanoviště a zahájit přesun do míst, kde můžou očekávat záchranu. Po celou dobu přesunu byly v prostoru výcviku zasazeny skupiny, jež měly za úkol průzkumníky a odstřelovače najít a zadržet. Koncem tohoto dne došlo ve stanovených prostorech k vyzvednutí vojáků na úniku mechanizovanou četou 2. mechanizované rotě, která si tímto způsobem jako první jednotka praporu procvičila metodiku

operací Combat Recovery. Po vyzvednutí byli cvičící převezeni do nových prostor, kde opět přečkali noc ve svých přístřešcích.

Třetí den výcviku byl ve znamení úniku na delší vzdálenost. Úkol byl stejný – dostat se do bezpečného prostoru a být vyzvednut záchraným týmem. Vojáci byli opět zasaženi v civilním prostoru, tentokrát 17 km od hranic výcvikového prostoru. Důvod pro vedení výcviku za hranicemi vojenského prostoru je jednoznačný – realnost terénu. Tedy vesnice, komunikace, vedení vysokého napětí, železnice atd. Po celou dobu úniku byli cvičící opět pronásledováni skupinou, která měla za úkol unikající vyhledat a zajmout. Této nejsložitější části výcviku se aktivně účastnil jako cvičící i velitel 42. mpr. Po příchodu všech do stanovených prostorů cvičící přečkali poslední noc pod korunami stromů a čtvrtý den výcviku byli všichni vyzvednuti záchranou skupinou. Tím byl zdokonalovací výcvik SERE ukončen.

Podobný výcvik bude u praporu pokračovat nejen u elitních vojáků průzkumných skupin a odstřelovačů, ale i u mechanizovaných rot, jednotek bojové podpory a jednotek bojového zabezpečení. Vždyť statistiky hovoří jasně – nejčastěji se do situace odloučení od vlastní jednotky dostávají právě příslušníci těchto skupin. Díky výcviku SERE a díky přípravě přežití v tísni je velká šance, že naši vojáci v incidentech odloučení od vlastní jednotky obstojí a se ctí se vrátí v pořádku domů.

Text a foto: Zdeněk Koza

A fakta

Tomáš Holub se narodil 16. srpna 1967 v Jaroměři. V letech 1985–1989 absolvoval základní kurs teologie na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích. Ten si následně doplnil ročním studiem na Katolické teologické fakultě v Salzburgu. O dva roky později završil magisterská studia teologie na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy. V té době byl také v Hradci Králové vysvěcen na kněze. Během kaplanské služby ve farnosti Kutná Hora působil i jako spirituál na kutnohorském Církevním gymnáziu sv. Voršily.

Jako vojenský kaplan působil v letech 1996 až 1997 v jednotkách, které se podílely na mezinárodních mírových misích IFOR/SFOR v bývalé Jugoslávii. Byl prvním vikářem Vojenského vikariátu České republiky (1998–2007) a prvním hlavním kaplanem Armády České republiky (1998–2006).

Na Papežské lateránské univerzitě v Římě v letech 2007 až 2008 absolvoval postgraduální studia v oboru morální teologie. Doktorát z morální teologie obdržel složením disertační práce na téma Etické aspekty boje proti terorismu ve světle učení o tzv. spravedlivé válce, kterou obhájil na Katolické teologické fakultě UK v roce 2008. Od roku 2011 až do roku 2016 byl generálním sekretářem české biskupské konference a od září téhož roku kapitulním děkanem Královské kolegiální kapituly sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. Od dubna 2016 je plzeňským biskupem.

V armádě mu byla propůjčena hodnost plukovníka. Letos v červnu ho náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Josef Bečvář povýšil do hodnosti plukovníka v záloze.

Dvoutýdenní cvičení ve španělské Zaragoze zakončeno triumfem

NATO Tiger Meet

Každoročně pořádaná cvičení Tiger Meet se od jiných cvičení vzdušných sil liší tím, že se jej účastní většinou pouze letouny a vrtulníky, jejichž letky mají ve znacích kočkovitou šelmu. Je zcela obvyklé, že se účastníci navzájem z předchozích let znají a letové úkoly tak mohou plnit od prvního dne. Mimo to je populární i doprovodný program, kde letky mezi sebou soutěží nejen v létání, ale i v tom, jak dokážou stroj připravit ve speciálním tygřím zbarvení.

Tři desítky cvičících a čtyři letouny Gripen vyslala čáslavská základna a z 221. a 222. letky 22. základny vrtulníkového letectva v Náměšti nad Oslavou a 243. vrtulníkové letky z 24. základny dopravního letectva v Praze – Kbelích dorazily dva bitevní vrtulníky Mi-24 a dva transportní víceúčelové vrtulníky Mi-17S. Tak vypadala naše účast na prestižním mezinárodním cvičení NATO Tiger Meet 2016, které se letos konalo ve španělské Zaragoze od 16. do 26. května. S dohromady třiaadvaceti letkami z Evropy a třiaosmdesáti letouny jde o dosud největší účast v historii cvičení. Program byl jasně rozdělen do dvou základních typů námětů dle jednotlivých účastníků. V našem případě dopoledne vždy dva letouny Gripen trénují vzdušný boj v rámci „Shadow Waves“. Jedná se o cvičení prověřující bojovou taktiku v menších skupinách

a vzájemné poměření schopností pilotů. Odpoledne se i naši stíhači účastnili náviku reálných vzdušných operací, tzv. COMAO (Composite Air Operations – mise podle komplexního scénáře za koordinace všech cvičících). Toho se účastnilo až 65 letounů včetně všech čtyř českých stíhaček. Létařící týmy jsou rozděleny do dvou skupin, modré a červené. První tým představuje koaliční síly, jejichž cílem je porazit nepřátelskou skupinu červených. Role se během cvičení pochopitelně střídají. COMAO zahrnuje i doplňování paliva za letu s tankerem KC 135 francouzského letectva, které absolvovaly i české posádky. „Je dobré, že můžeme navázat na spolupráci se zahraničními kolegy, například s Maďary, kteří mají stejný typ letadel, a tudíž si můžeme vzájemně vypomocet při řešení nenadálých závad,“ vysvětlil jeden z přínosů cvičení praporčík Lukáš Kvetovský, starší technik roje výškové výstroje 211. taktické letky.

Pohled pilota Gripenu

Piloty letounů JAS-39 Gripen po příjezdu na letiště vždy čekalo standardní plánování dopoledního letu, během něhož se procvičují vzdušné souboje. Příprava zahrnovala například informace o meteorologických podmínkách nebo stavu dráhy a v tomto ohledu se neliší od přípravy doma v ČR. Odlišné je až plánování typu mise, konzultace o specifikách cizích letadel a jejich rizicích. „Každý letoun má své silné a slabší stránky, které musíme při vzdušném manévrovém boji využít v náš prospěch,“ prozrazuje jeden z českých stíhačů a dodává: „Máme svou vlastní taktiku vedení boje a v závislosti na technických specifikacích stroje protivníka vybíráme tu nejvhodnější.“ Přednostmi letounu JAS-39 Gripen jsou kromě jeho vysoké manévrovatelnosti také rozměry. „Letoun je v porovnání s ostatními stroji čtvrté generace zřetelně menší, protivník nás proto zpravidla zpozoruje později než my jeho. Mezi další přednosti patří výkonný radar, jenž umožňuje detekci cílů na velkou vzdálenost v kombinaci s rušičkem, který dle dosavadních výsledků způsobuje nemalé

problémy ostatním letounům,“ chválí stíhačku zkušený čáslavský pilot.

Příprava stroje před letem

Než pilot sedne do kokpitu, musí technici letoun připravit. Kontrolují stav antén, překryt kabiny, podvozek, tlak v pneumatikách, množství provozních kapalin, magnetické zátky v motoru, množství hydraulické kapaliny, doplňuje se palivo, upravuje konfigurace letadla (např. počet přídatných nádrží), odjišťuje se sedačka, kontroluje množství kyslíku a stroj se prohlíží i zvenku. Celý tento proces zabere dvě hodiny. „Musím si být naprosto jistý, že letadlo je funkční a na nic jsem nezapomněl. Kontrolu stvrzuji v deníku letounu svým podpisem,“ vysvětluje starší technik praporčík Martin Kamenický a dodává, že jeho práce je náročná především na pozornost a pečlivost. Je si přitom vědom, že kromě odpovědnosti za stroj v hodnotě stovek milionů ručí za něco mnohem cennějšího – za život pilota.

Mise může začít

Po poslední a zevrubné prohlídce už nic nebrání předat letoun pilotovi, který nahodí motor a komunikuje s technikem kvůli kontrole funkčnosti všech systémů a motoru. Technik odjistí zbraně a navede stroj na vzletovou dráhu. Během následujících hodin už může přát kolegovi pouze úspěch v soubojích. „Během jedné letové mise svedeme několik vzdušných soubojů a pak počítáme skóre,“ usmívá se český pilot. „Dopolední tzv. Shadow Waves, tedy mise zaměřené na vzdušné souboje, jsou díky menšímu počtu letadel kratší, letová akce trvá zhruba hodinu. Avšak během této hodiny se dokážeme až čtyřikrát zavázat do vzdušného souboje s letouny oponenta,“ prozrazuje velitel čáslavského uskupení a pilot Gripenu podplukovník Jaroslav Tomaňa. Lety mají především

výukový charakter a vždy se dodržuje připravený plán. Domlouvá se ale i ten záložní, to pokud se změní bojová situace a jeden z taktické dvojice je vyhodnocen jako sestřelený.

Rizikem je orlosup bradatý

Pro piloty vrtulníků jsou předletové přípravy též samozřejmostí, nicméně na ně čekají jiná omezení. Posádky provádí výpočet výkonů vrtulníku s ohledem na aktuální podmínky a detailně se seznamují s pracovními prostory. V nich je nutné vyhnout se místům, kde se vyskytuje chráněný orlosup bradatý, který dosahuje rozpětí křídel přes 2,5 metru a váží až 7 kilogramů. Střet s tímto ptákem by znamenal nejen ztrátu tohoto cenného dravce, ale i ohrožení posádky. Rovněž nebylo povoleno přelétávat solární zařízení Themis a lyžařská střediska s visutými lanovkami. Značné nebezpečí pro vrtulníky znamenají také dráty vysokého napětí natažené přes údolí. Před zahájením procedury přistání do terénu ve vysoké nadmořské výšce je nutné určit směr větru, přistání se provádí vždy proti větru. Poté následuje kontrolní průlet nad plochou, při kterém se zjišťuje její vhodnost pro přistání, záloha výkonu a určuje se únikový směr. Tento proces si žádá součinnost celé osádky. Posádky vrtulníků Mi-24 mají vzhledem ke konstrukci vrtulníku s menším průměrem rotoru tuto proceduru značně ztíženou. „Pilotáž v těchto vysokohorských podmínkách vyžaduje značnou předvidavost, jmeně a přesné pohyby řídicími prvky. Odměnou jsou posádkám vrtulníků nové zkušenosti a zážitky z jedinečného prostředí, které přispějí k zvýšení bezpečnosti létání při nasazení v operacích,“ uvedl major Pavel Procházka, velitel křídla 22. základny vrtulníkového letectva.

Ocenění pro čtyřladvacítku

Letky mezi sebou soutěží nejen v létání, ale i v tom, jak dokážou stroj připravit ve speciálním tygřím zbarvení. Někteří na cvičení dokonce předstávají speciální kombinézy či oblečení s tygřími motivy. Cena „The Best Painted Aircraft Trophy“ za nejlepší zbarvení je prestižní, vítěze volí vždy letky navzájem mezi sebou a tentokrát patřila meta nejvyšší naší čtyřladvacítce. Náměšťský Mi-35/24V trupového čísla 3366 patří pod 221. vrtulníkovou letku 22. základny vrtulníkového letectva. Za návrhem a zpracováním nového barevného motivu stojí Jan Růkr se svým bratrem. Inspirace vychází ze stylu biomechanický surrealismus, jehož tvůrcem byl švýcarský malíř a sochař H. R. Giger, který se podepsal pod podobu filmového Vetřelce. Původní návrh byl černobílý, barevné nastavení zvolil sám autor. Pro výsledný nástřik bylo použito více než 40 kilogramů barev a ředidel a celkové zpracování nového motivu metodou airbrush trvalo okolo 200 hodin. Vrtulník byl přestříkán v hangárech firmy LOM Praha, s. p. letos na jaře. Do té doby byl opatřen standardní zeleno-šedou „NATO“ kamufláží a výsostnými znaky v provedení low-visibility, jak jej dodal výrobce.

Spolupráce s FAC

Tiger Meet samozřejmě není jen o předvádění nových kamufláží a zábavě. České

vrtulníky během dvou týdnů splnily řadu úkolů od přepravy příslušníků španělských speciálních sil, záchranné mise MEDEVAC a Combat SAR či blízké vzdušné podpory včetně spolupráce s leteckými návodčími. Nejvíce přitom byl využíván blízký vojenský prostor, jehož členitá krajina s množstvím kopců a náhorních plošin s prашnými plochami skvěle vyhovovala pro výcvik v taktickém létání.

Čeští piloti i technici si pochvalovali možnost prohloubit spolupráci s italskými, francouzskými a britskými vrtulníkáři. V rámci společných misí pak plnili úkoly i ve spolupráci se stíhacími letouny států NATO

i s letouny včasné výstrahy a řízení E-2C Hawkeye a E-3A AWACS.

Francouzské stroje E-2C se cvičení zúčastnily vůbec poprvé a prokázaly, že tyto námořní letouny dokáží účinně podporovat i čistě pozemní bitevní vrtulníky. Největším přínosem byly pro piloty společné přípravy a plánování právě pro společné mise COMAO, které se v našich podmínkách nedají v takovém rozsahu a počtech strojů uskutečnit.

Text: Michal Voska, npor. Alžběta Doubková,
kpt. Jana Skřivánková
foto: autoři a Tomáš Chlebeček

A fakta

NATO TIGER MEET 2016 – shrnutí

- 16. – 27. 5. 2016, Zaragoza, Španělsko
- největší účast v historii NTM a největší v Evropě letošní rok
- celkem 83 letadel z 23 letek a 15 států
- počet letů Gripenů celkem: 53 (včetně 8 přeletů tam a zpět)
- průměrný počet letů na jeden letoun: 12
- počet pilotních hodin celkem: 75 hod
- dva typy misí: Shadow Waves a COMAO (až 65 letadel najednou)
- počet COMAO misí: 8
- počet méně zkušených pilotů lítajících především Shadow Waves: 4/10 pilotů celkem
- počet vývozu jiných pilotů: 4
- počet závad neovlivňující let: 2
- počet nevlétnutí podle plánu: 4/53 celkových letů
- celkové množství paliva: 167 000 litrů (Gripen)
- váha celkového materiálu: 4,5 tuny
- spolupráce se zahraničními letouny v misích: německý a španělský Eurofighter, francouzský Rafale a Mirage, maďarský Gripen, belgická F-16 a další
- Pět soutěží: celkově vítěz Silver Tiger Belgie, nejlépe pomalovaný letoun Náměšť, nejlepší oblečení Itálie, Tiger Games Belgie, nejlepší lety Švýcarsko

Taktické cvičení pěší roty Shield of Terminal 2016 a cvičení chemiků Yellow Cross 2016

Profesionálové spojili síly se zálohou

Na přelomu května a června se na posádkovém cvičišti chemického vojska Tisá nedaleko Ústí nad Labem uskutečnila dvě zdánlivě rozdílná cvičení vojenských profesionálů z libereckého pluku radiční, chemické a biologické ochrany a příslušníků pěší roty aktivní zálohy, která působí při Krajském vojenském velitelství v Ústí nad Labem.

Cvičící spojovala skutečnost, že účastníci pilovali dovednosti ve svých odbornostech tak, aby mohli účinně zasáhnout při ohrožení České republiky, nebo v případě chemiků, kdekoli na světě v rámci spojeneckých závazků. „Taktické cvičení pěší roty pod názvem Shield of Terminal 2016 jsme zahájili 27. května a účastnilo se ho 64 aktivních záložníků, kterým velí kapitán Rudolf Zbořil,“ uvedl plukovník gšt. Rostislav Domorák, ředitel ústeckého vojenského velitelství. Přiznal, že vymyslet atraktivní zaměstnání pro příslušníky jemu podřízené pěší roty je čím dál složitější. To proto, že v jednotce působí řada dobrovolníků už od jejího počátku. Tedy dvanáct let. Samozřejmě, že musejí splnit plánované úkoly dané výcvikovými předpisy a v pravidelných třiletých cyklech se dostávají na vrchol vycvičenosti. Proto také letošní námět taktického cvičení reagoval na aktuální hrozby spojené s prohlubující se imigrační krizí v Evropě.

„Poté, co jsme v loňském roce přistoupili k výcviku na takzvaných ostrých objektech, tedy na těch, jež bychom v případě nějakého ohrožení měli chránit, rozhodli jsme

se letos posunout latku náročnosti ještě o kousek výš a připravili ve spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému kraje hlavní část cvičení v prostorách Sběrného přepravního uzlu Ústí nad Labem, který patří České poště. Navíc se nám podařilo spojit síly s libereckými chemiky. Ti patří ve své odbornosti k nejlepším na světě. Rozehráli jsme společné cvičení, ve kterém se navzájem doplňujeme a navíc velmi dobře spolupracujeme s dalšími složkami IZS jako je Policie ČR či zdravotnická služba kraje,“ vysvětlil plukovník Domorák a dodal, že záložníci pomáhají při cvičení chemikům se střežením objektů i ve výcvikovém prostoru. Chemici se mohou více věnovat procvičení svých odborností.

To ostatně potvrdil i velitel libereckého 31. pluku plukovník gšt. Radek Černý na společném prezentačním dni, který se uskutečnil ve středu 1. června. „My jsme s naším cvičením Yellow Cross 2016 začali na našem cvičišti v Tisé o týden dříve než aktivní záloha a je národním certifikačním cvičením, což znamená, že jeho účelem je prověřit připravenost jednotek k vyčlenění

úkolových uskupení AČR pro operace v zahraničí – hotovostních sil NATO,“ řekl plukovník Černý. Dodal, že národní příprava praporu, kterému velí podplukovník Jaroslav Dohnálek, probíhá od počátku letošního roku a potrvá do konce června. Na Tisé se výcviku účastní více než čtyři stovky vojáků a protože jednotky chemiků působí v mnohonárodních uskupeních, účastní se ho také kromě českých i vojáci z Finska, Itálie, Litvy, Norska, Polska, Portugalska a Velké Británie.

„Jsme vděční za to, že se nám podařilo spojit síly s aktivními záložníky, můžeme si tak ověřit naše schopnosti v reálném civilním prostředí. Tady v tom případě v přepravním uzlu České pošty, kam se svázejí zásilky z celého kraje a kde hrozí, že se tam může objevit balíček z ciziny obsahující nebezpečnou látku,“ podotkl velitel libereckých chemiků.

Hosté prezentačního dne, mezi nimiž byli hlavní představitelé Integrovaného záchranného systému Ústeckého kraje, včetně hejtmana Oldřicha Bubeníčka a zástupců Ministerstva obrany a Armády České republiky, měli možnost zhlédnout celkem čtyři epizody z výcviku jednotky aktivní zálohy kraje, která je předvedla v součinnosti s chemiky, příslušníky Centra vojenské kynologie Chotyně a dalšími složkami IZS.

Text a foto: Miroslav Šindelář

Záchranáři 15. ženijního pluku připravují jednotku do pohotovostního systému OSN

Rainbow 2016

Zemětřesení, rozsáhlé povodně, vlaková neštěstí nebo zamoření okolí nebezpečnou chemickou látkou. I takové situace musí umět zvládnout jednotka záchranářů z 15. ženijního pluku, která je určena pro nasazení kdekoli na světě při plnění humanitárních úkolů a záchraně lidských životů.

Celá skupina záchranné jednotky se rekrutuje ze záchranných rot 15. ženijního pluku. V rámci cvičení Rainbow III 2016 drilovali vojáci v Bechyni zvládnutí jednotlivých krizových scénářů, se kterými by si v případě nasazení museli umět poradit kdekoli na světě, a to s dobou trvání do šesti měsíců.

Zemětřesení i vlna tsunami

Při modelových situacích záchranáři drilují nejen samotnou záchrannou akci, ale zároveň prověřují následnou komunikaci i s dalšími záchrannými složkami v dané zemi.

„Výcvik, který tu dnes probíhá, je proto určen primárně pro jednotky, které jsou do tohoto systému vyčleňovány,“ vysvětluje nadporučík Viliam Demeter, zástupce velitele záchranné roty Bechyně a zároveň řídící cvičení Rainbow III 2016. „Tato jednotka

musí být připravena na nasazení v případě zemětřesení, ničivých rozsáhlých povodní, vlny tsunami nebo dalších krizových situací kdekoli na světě. V takových případech by byla po schvalovacím procesu nasazena až na půl roku a s tím souvisí i nácvik logistického zabezpečení jednotky.“

Jednou ze situací, kterou záchranáři museli řešit, byla srážka vlaku s osobním automobilem v těžko přístupném terénu. Na místě je mnoho zraněných, mimo jiné i vozičkář, který nemluví česky. Je vyhlášen stav ohrožení, neboť vytékající chemická látka postupně zamožuje okolí.

„Záchranáři musí ihned po určení místa zásahu například vyhodnotit, které přístupové cesty zvolí, musí komunikovat s dalšími záchrannými složkami a také musí zajistit, kam po poskytnutí první pomoci budou převáženi ranění k následné odborné péči,“ pokračuje nadporučík Demeter.

Ihned po příjezdu k místu neštěstí se aktivují hasiči, kteří musí dohasit požár, k němuž došlo při srážce vlaku a automobilu.

Chemici zjišťují, že vytékající kapalina patří mezi nebezpečnou látku, která zamožuje okolí. V zaklíněném autě je zároveň osoba, již náraz amputoval dolní končetinu a je v bezvědomí. Vyprostit zraněného, zajistit mu nezbytné životní funkce, transportovat ho z místa neštěstí a předat ho lékařskému

týmu, i to byly úkoly, které záchranáři trénovali přímo na kolejích.

Záchranáře prověřil prudký déšť

„Záchranáři si vyzkoušeli zásah a záchranné práce i v prudkém dešti, takže jejich připravenost prověřila i velká nepřízeň počasí,“ doplňuje velitel zásahu Demeter. „Ale i tyto situace jsou pro ně nesmírně cenné, i když podmínky pro vyproštění, poskytnutí první pomoci a evakuaci raněných měli velmi ztížené.“

Je nutné si ale uvědomit, že většina podobných záchranných akcí probíhá za velmi nepříznivého počasí, kdy se samotní záchranáři musí umět vyrovnat jak s přírodními překážkami, tak i s nebezpečným terénem. K tomu všemu se ozývá nárek raněných, mnohdy jsou na místě i mrtví.

To, co hodnotitelé sledovali, byla nejen činnost záchranářů jednotlivých

specializací, ale i správné postupy při plnění humanitárních úkolů při záchraně lidských životů.

Paparazzi jako škodná

Ve scénáři byl pro záchranáře připraven i úkol, jak si poradí s bulvárními novináři, kteří se okamžitě na místo neštěstí sjedou při honbě za senzací. Zvýšení nákladu totiž zajistí především fotografie z místa neštěstí. Vyhodnotit situaci a následně spolupracovat s ostatními bezpečnostními složkami v místě zásahu, aby mohli poskytnout raněným pomoc. Jak tedy na takové situace reagovat a jak v takových případech postupovat, i na takové případy musí být záchranáři připraveni.

Aktivní záloha v akci

V rámci výcviku jednotky, která je vyčleňena do pohotovostního systému OSN, byly součástí cvičení i jednotky sboru dobrovolných hasičů z Bechyně a Liberce. Liberečtí hasiči disponovali i psůvody se psy, kteří jsou určeni pro vyhledávání osob. Povolání byli i příslušníci aktivní zálohy.

„V síle čtrnácti mužů se cvičení účastnili i příslušníci jednotky aktivní zálohy 15. ženijního pluku, kteří by byli nápomocni a zároveň by plnili úlohu zálohy při jakýchkoli krizových situacích, kde by ženijní pluk zasahoval,“ vysvětluje nadporučík Demeter. „Pro ně je velmi důležité se takovýchto nácviků účastnit, protože v případě ostré akce se pak mohou zařadit k záchranné jednotce a být její plnohodnotnou součástí.“

Pád vrtulníku a hořící les

Srážka osobního automobilu s vlakem a poskytnutí první pomoci raněným s následnou evakuací, to byl však jen jeden modelový scénář. Na záchranáře čekaly na mnoha místech další krizové situace.

Záchranáři museli hasit hořící les, aby se oheň dál nerozšířil. Poskytovali první pomoc raněným po pádu vrtulníku nebo oživovali muže, který prodělal infarkt na sloupu vysokého napětí. Záchrana tohoto raněného spočívala nejen v poskytnutí první pomoci, ale i v tom, že musel být záchranáři bezpečně snesen z výškové budovy a pak teprve předán do transportu k následné odborné lékařské péči.

Drilování nácviků záchranných postupů při jednotlivých krizových situacích je pro záchranáře velmi cenné, proto tento nácvik nikdo nepodceňuje a přistupuje k němu s plným nasazením jako při ostré akci.

Text: Jana Deckerová, foto: Jan Kouba

Představujeme nového velitele 4. brigády rychlého nasazení plukovníka gšt. Romana Náhončíka

Umět nejen své řemeslo

Plukovník gšt. Roman Náhončík je rodák z Tábora. Svě spojení s elitní brigádou rychlého nasazení zahájil před lety právě v tomto městě a později v Benešově u Prahy, kde tehdy sídlil 41. mechanizovaný prapor. Na sklonku letošního února se už po třetí ve své kariéře vrátil do severočeského Žatce, a to do funkce nejvyšší.

„Poprvé to bylo v době, kdy se 41. mechanizovaný prapor, kde jsem byl náčelníkem štábu, stěhoval z Benešova do Žatce. V roce 2008 jsem byl osloven tehdejší plukovníkem Alešem Opatou, zda nechci v Jindřichově Hradci velet nově vznikajícímu praporu lehkého typu. Pro mne to byla výzva a myslím, že se nám s lidmi, které jsem měl kolem sebe, podařilo ve stanoveném termínu vytvořit útvar, jenž je schopen plnit řadu nelehkých úkolů. V současné době jsou jeho příslušníci například v misi v africkém Mali a vedou si tam velmi dobře,“ uvedl plukovník Náhončík. Uspokojuje ho, jak je dnes jindřichohradecký prapor naplněn personálem, a jak je vyzbrojen

a vybaven, i když by to prý mohlo být ještě lepší.

Lehkému motorizovanému praporu v Jindřichově Hradci velel tehdejší podplukovník Roman Náhončík až do poloviny roku 2012. Díky jeho zkušenostem a také, jak sám přiznává, studiu na prestižní americké vojenské škole U. S. Army War College, Carlisle Pennsylvania, se mu daří velmi dobře komunikovat s partnery. Ostatně o tom svědčí fakt, že třeba spolupráce s vedením města v perle jižních Čech, jak je Jindřichův Hradec často titulován, byla od samého počátku vzniku zdejšího nového útvaru na velmi vysoké

úrovni a starosta města je dodnes v Žižkovských kasárnách častým hostem. Spolu s velitelem našli společnou řeč a vojáci místního útvaru nechybí na žádné ze společenských událostí ve městě.

Vratme se ale ke studiu na škole v USA, jež byla, jak současný velitel brigády zdůrazňuje, jeho školou života. Velmi si pochvaluje, že měl možnost mít sebou při studiu v Americe rodinu, která mu je stálou oporou.

Vzpomněl si na událost, kdy se konalo jedno z několika cvičení a přijel na ně plný autobus bělovláských seniorů. „Říkal jsem si, asi se na nás přijeli podívat, jak si

vedeme. Chyba lávky, ti pánové byli bývalí velvyslanci s bohatými zkušenostmi, které nám v průběhu cvičení předávali. Předávání osobních životních zkušeností, to byl vlastně průvodní charakterický rys celého mého studia v Americe. Dalším plusem byla skutečnost, že nás v ročníku studovalo jednadsmesát zahraničních studentů z různých částí světa. Poznávání, jak svou práci moji kolegové dělají jinde, bylo k nezaplacení,“ upřesnil plukovník Roman Náhončík.

Podotkl, že díky této škole se mu například podařilo proniknout do tajemství umění vyjednávat. Na mou námitku, k čemu je to dobré veliteli elitní brigády, okamžitě zareagoval, že jsou to praktické zkušenosti, které může uplatnit při zahraničním působení v krizových oblastech. Navíc získané poznatky může předávat svým kolegům a podřízeným.

Roman Náhončík strávil dva roky i v Praze, kde vykonával funkci náčelníka štábu velitelství Pozemních sil AČR. Byla to zase životní zkušenost pracovat na tomto typu velitelství. Na stupni, který přijímá rozhodnutí, jimiž se potom řídí bojové útvary. Ta práce má podle něj také svá úskalí a dívá se dnes na ni jinými očima než v době, kdy byl právě v bojových útvarech.

Souhlasí, že výhodou každého velitele je, když dělá své povolání, jak se říká, od píky. Sám byl velitelem roty celých deset let a nezapomene zdůraznit, že právě rota je jednotkou, kde lze získat spoustu velmi cenných zkušeností, poznat lidi, jejich přístup k plnění úkolů. Naučit se je motivovat. Myslí si, že nebyl v té době výjimkou a že na funkci by velitel neměl být déle jak pět let. Po pěti letech ve funkci je prý prospěšné změnit místo.

Lze říci, že s příchodem nového velitele 4. brigády nastala v jejích útvarech obměna personálu. To je docela nesnadná věc a přitom, jak velitel podtrhuje, velmi důležitá. Část obměn lidí je klasickou generační výměnou a část je poznamenána tím, že vojáci odcházejí od brigády proto, aby si, obrazně řečeno, trochu odpočinuli. Především od téměř nepřetržitých cvičení doma i v zahraničí. Od pravidelně se střídajících účastí v nejednoduchých misích v krizových oblastech světa. Brigáda plní i úkoly nevojenského charakteru a vojáci zkrátka doma moc nepobudou.

Přiznává, že začleňování nových lidí, kteří přicházejí po absolvování základního výcviku z Vyškova do jednotek, není jednoduchá záležitost. Proto se také v brigádě osvědčily doškolovací intenzivní kurzy, kdy během čtrnácti dnů ve výcvikových prostorech poznávají nováčkové pod vedením nejzkušenějších instruktorů z brigády, co je čeká v jednotkách.

„Velkou pozornost věnujeme, kromě výsadkové a záchranné přípravy, která je pro naši brigádu charakteristická, taktéž střelecké a taktické přípravě. Důraz klademe na střelbu s přebitím zbraně a bojové střelby družstev a čet. Tedy na to, na co musejí být vojáci, vysílání do zahraničních operací, maximálně připraveni. Dokonce tak, aby vše dělali automaticky, bez zaváhání, které je může stát život,“ potvrdí velitel. Nezapomene zdůraznit, že všechny druhy přípravy pokládá za důležité. Není podle něj žádná, kterou by měl vyzvednout nad ostatní, protože voják musí být připraven na všechny možné situace, jež mohou nastat.

Povzdechne si také nad tím, že v útvaru obecně chybí důstojnický sbor ve věku od 35 do tak 42 let. Ti, kteří mají už své zkušenosti a jsou odborníci. Jenomže sehnat člověka, například IT specialistu z civilu, je hodně těžká věc. Firmy si své odborníky hlídají a armáda jim často nemůže nabídnout podmínky, za kterých pracují v civilním sektoru. Nezbyvá tedy nic jiného, než si tyto odborníky postupně vychovávat.

Nedávno skončilo velké brigádní cvičení ve Vojenském újezdu Hradiště, kterého se zúčastnily všechny jednotky nejen brigády, ale i odborníci a jednotky od jiných útvarů, které tvoří brigádní úkolové uskupení na bázi 4. brigády. Bylo zároveň prvním tak rozsáhlým cvičením, jemuž plukovník gšt. Náhončík velel. „Soustředil jsem se na to, aby prošli vševojskovou přípravou také štábní pracovníci. Podařilo se nám dokončit naše standardní operační postupy, tedy něco jako manuál pro jednotlivé funkcionáře štábu, co ve které fázi plánování boje mají dělat. Jak reagovat na vzniklé situace. Samozřejmě, že vycházíme ze standardů NATO, stejně jako armády zemí, s nimiž spolupracujeme. Bylo však nutné si tyto postupy sjednotit,“ vysvětlil plukovník. Připomněl také úspěšnou spolupráci právě

se zahraničními partnery, s nimiž brigáda od svého vzniku cvičí a slaďuje součinnost. Brigáda prošla v roce 2014 certifikací, která potvrdila, že její příslušníci mají plné operační schopnosti. Tomu podle velitele také napomohly zkušenosti z předcházejících cvičení v mezinárodním prostředí, především s 1. německo-holandským sborem a nově od minulého roku s 37. mechanizovanou brigádou Bundeswehru.

Pokud se týká cvičení téměř 1 500 osob, které poprvé řídil, podtrhuje, že je pro něho důležité, že cvičení splnilo své cíle a že nedošlo k žádné události.

Krédem plukovníka Náhončíka je: „Mít připravené vojáky k plnění úkolů se vším všudy.“ Tedy aby uměli spolehlivě nejen své vojenské řemeslo, ale také třeba byli kvalifikovaně připraveni pomoci Policii ČR při zajištění bezpečnosti v zemi.

Na povolání, které si vybral, oceňuje, že není jednotvárné. Má možnost sledovat třeba posun ve výzbroji. Začínal u tanků T-72 a později u bojových vozidel BVP-2. Dnes oceňuje přednosti kolového obrněného transportéru Pandur, který v sobě zahrnuje obrovské možnosti při vedení boje. Přiznává, že i tady platí, že vše má své pro a proti. Usměje se nad historkou, že když se první čeští vojáci objevili v misi na Balkáně s bojovými vozidly tehdejší sovětské provenience, nešetřili američtí generálové slovy respektu k této technice.

„Moje zkušenosti potvrzují, že každá práce, kterou děláme, je o lidech, o tom kolik jsou té práci ochotni obětovat ze svého já,“ říká velitel 4. brigády. Vášnivý motorkář, milovník literatury pojednávající o velkých rozhodnutích politiků a známých velitelů.

Text a foto: Miroslav Šindelář

Vojáci tří armád NATO cvičili, jak raketami sestřelit nepřátelské vzdušné cíle

Rakety nad Doupovem

Češi s komplety RBS-70, S-10M a S-2M, Slováci s komplety 9K38 IGLA a Litevci s komplety STINGER. Tři armády a pět typů protiletadlových raketových systémů. Ostrými bojovými střelbami vyvrcholilo ve vojenském újezdu Hradiště na Karlovarsku začátkem června mezinárodní cvičení Tobruq Arrows 2016, kterého se účastnili nejen vojáci 25. protiletadlového raketového pluku ze Strakonice, ale i příslušníci ozbrojených sil Litvy a Slovenska.

„Jednou z priorit cvičení bylo zvýšit úroveň interoperability mezi koaličními jednotkami NATO a zároveň demonstrovat schopnost provádět společné protivzdušné operace,“ říká podplukovník Jan Suchý, řídící cvičení Tobruq Arrows. „Zdejší vojenský výcvikový prostor nabízí jedinečné zázemí a podmínky pro výcvik jednotek. Můžeme zde cvičit nejen samotnou střelbu z protiletadlových raketových kompletů, nýbrž i taktický manévr, který představuje důležitý prvek při vedení bojové činnosti.“

Terče prověřily operátory

Ve vojenském újezdu Hradiště na střelnici Březina to plně potvrdili vojáci všech tří armád – příslušníci 25. protiletadlového raketového pluku ze Strakonice, protiletadlový oddíl nitranské protiletadlové raketové brigády a jednotky litevské protivzdušné obrany. Působili na cíle imitující široké spektrum v současnosti používaných prostředků vzdušného napadení.

Operátoři prokázali své schopnosti při postřelování nejrůznějších typů imitátorů vzdušných cílů – stacionární, vlečné i řízené rádiem. Vojáci například stříleli na meteorologický balón, pozemní světla PS-25, světlice FLG 5000, rukáv tažený za dálkově řízeným bezpilotním prostředkem nebo speciální infrazářič, který se přidává za tento rukáv.

Cenné zkušenosti pro Slovensko

„Za slovenskou stranu se cvičení na Hradišti účastnili čtyřicet čtyři příslušníci protiletadlového oddílu nitranské protiletadlové raketové brigády s automatizovaným systémem velení a řízení ASTRA PVO, obrněnými transportéry OT-90 a protiletadlovými raketovými komplety IGLA,“ informuje velitel protiletadlového oddílu z Nitry major Peter Fajčík z velitelství vzdušných sil OS SR. Ten také ocenil vynikající prostory střelnice. „Na Doupově můžeme nejen střílet z našich protiletadlových raketových systémů, nýbrž i cvičit pod taktickým námětem. Velmi si ceníme možnosti, účastnit se bojových střelb zde na Doupově. Střelnici s podobnými podmínkami bohužel na Slovensku nemáme.“

Pro slovenský oddíl byly střelby významné i tím, že pro značnou část střelců-operátorů kompletů IGLA to byly nejen premiérové střelby, ale i možnost získání užitečných zkušeností v mezinárodním prostředí. Cvičení se účastnili i studenti Akademie ozbrojených sil

A fakta

Cvičení mělo symbolický název Tobručské šípy. Český a slovenský útvar navazuje na tradici 200. československého lehkého protiletadlového pluku - Východního, který se za druhé světové války významně zapojil do bojů o přístavní město Tobruq v severní Africe. Oficiální znak cvičení Tobruq Arrows výtvarně ztvárnili pracovníci Vojenského historického ústavu Praha. Množství šípů znázorněných ve znaku představuje pět typů protiletadlových raketových kompletů, se kterými vojáci na Doupově cvičili.

v Liptovském Mikuláši studijního směru protivzdušné obrany.

Nad střelnici létaly rakety

Čeští protiletadlovci cvičili s raketovými komplety RBS-70, S-10M a S-2M. Švédský přenosný komplet RBS-70 váží

87 kilogramů, raketa může letět rychlostí až 2 Machy a působit na cíle do výšky 5 000 metrů. Zasáhne cíl, který je vzdálený 300 až 8 000 metrů na příletu nebo odletu. Komplet se dá složit do 30 vteřin a nabitý je za 5 vteřin. Obsluhují ho tři vojáci.

Do střelby se čeští vojáci zapojili i s protiletadlovými komplety Strela-10M na pásové podvozku MT-LB. Tyto komplety jsou schopny ničit cíle ve vzdálenosti 5 000 m a do výšky 3 500 m. Rakety mohou být odpalovány z místa, z krátkých zastávek nebo za pohybu.

Třetím zbraňovým systémem, ze kterého Češi stříleli, byl ruský přenosný komplet Strela-2M, který váží 15 kilogramů a má dostřel do vzdálenosti 4 200 metrů.

Slováci z nitranské protiletadlové raketové brigády stříleli z raketového kompletu 9K38 IGLA. Tato ruská zbraň dostřelí do vzdálenosti 5 200 metrů. Může sestřelit cíle ve výšce od 10 do 3 500 metrů. Komplet váží 18 kilogramů a samotná střela 10,6 kilogramu. Střela je schopná trefit cíl, který přiletí rychlostí 360 až 400 metrů za vteřinu,

anebo odlétá rychlostí 320 metrů za vteřinu. Raketa může startovat 5 vteřin po aktivování napájecího zdroje, přechod z pochodové do bojové polohy trvá 13 vteřin.

Litevci si do Česka přivezli americký protiletadlový komplet STINGER s infračerveným naváděním. Jeho hmotnost je 14,3 kilogramu, raketa váží 10,1 kilogramu a samotná bojová hlavice váží 3 kilogramy. Střela může letět rychlostí Mach 2,2 a ničit cíle do vzdálenosti 8 000 metrů.

Cílem jsou sjednocené postupy

Cvičení Tobruq Arrows je ukázkou toho, že prvotní spolupráce mezi Českou a Slovenskou republikou dokázala přivést ostatní země NATO k vzájemné spolupráci v rámci pozemní protivzdušné obrany.

Velkým přínosem pro všechny tři armády, včetně té litevské, je i to, že společné bojové střelby probíhají pod jednotným velením.

„Cvičení Tobruq Arrows 2016 navazuje na loňské cvičení Tobruq Legacy 2015, které se uskutečnilo v červnu ve vojenském výcvikovém prostoru Boletice,“ konstatuje podplukovník Jan Suchý a dodává, že na cvičení se podílí celkem dvě stě vojáků. „Střílí se na různé cíle, které představují celé spektrum možných hrozeb, tedy letouny, vrtulníky, bezpilotní prostředky a řízené střely s plochou dráhou letu. Cíle jsou postřelovány ve vzdálenosti od dvou do tří kilometrů.“

Pro českou stranu je cvičení důležité v tom, že vznikla velmi úzká spolupráce s litevskou a slovenskou armádou. „Pracujeme na tom, aby všechny naše operační postupy byly sjednocené. Doladili jsme některé detaily, abychom dosáhli požadované úrovně interoperability,“ dodává podplukovník Suchý.

Cvičení Tobruq Arrows 2016 bylo svým způsobem předehrou k mezinárodnímu cvičení Tobruq Legacy 2016, které se bude konat na podzim na Slovensku.

Text: Jana Deckerová, foto: Jan Kouba

Účast českých vojenských policistů na velkém mnohonárodním cvičení v Polsku

Anakonda

Vojenská policie České republiky se dlouhodobě podílí na projektu mnohonárodního praporu vojenské policie NATO (NATO Multi National Military Police Battalion), jehož historie sahá do roku 2002, kde se na pražském summitu NATO Česká republika, Polsko, Slovensko a Chorvatsko dohodly, že přispějí v oblasti nasaditelných sil bojového zabezpečení vytvořením mnohonárodního praporu vojenské policie.

NATO MNMPBAT je mnohonárodní projekt, jehož se již od roku 2007 aktivně kromě České republiky účastní i jednotky z Polska, Chorvatska a Slovenska. Každým rokem podstupuje prapor přípravu, která je zakončena ostrým cvičením. Letos tomu není jinak, avšak oproti předchozím cvičením nastala tentokrát menší změna. Příslušníci praporu poskytují ostatním účastníkům se vojskům skutečnou reálnou policejní podporu. Vzhledem k nezanedbatelné účasti armády USA na cvičení se k praporu připojila i četa americké vojenské policie z 18. brigády vojenské policie, dislokované v Německu. Samotnému cvičení předcházela stmelovací výcvik, který proběhl v termínu 3. – 9. června 2016 v prostorech 25. specializovaného pluku vojskového četnictva Polské armády, v Minsku Mazowiecki. Toto cvičení nese již klasické označení Sharp Lynx 16. Sharp Lynx 16 je tak cvičením uvnitř cvičení Anakondy 16, ve kterém si prapor NATO MNMPBAT mohl procvičit celé spektrum vojensko-policejních aktivit. Prapor cvičením navázal na předchozí přípravu (zejména velitelsko-štábní cvičení s počítačovou podporou v Brně v měsíci dubnu) a přetransformoval se do struktury čtyř mezinárodních hlídek vojenské policie IMP (International Military Police), ve kterých bude na Anakondě 16 působit. Proběhly společné střelby, dílčí operace, štábní návky praporu a celá příprava vyvrcholila komplexní prohledávací operací Cordon and Search Ops všech čtyř IMP v nedalekém výcvikovém prostoru Rembertov.

Čtyři mezinárodní hlídky

Vojenští policisté praporu NATO MNMPBAT rozdělení do čtyř mezinárodních hlídek aktivně zahájili svou účast na cvičení Anakonda 16. Ve vojenských výcvikových prostorech Zagan, Wedrzyn, Orysz a Drawsko plní úkoly reálné policejní podpory cvičících vojsk. Přestože byly tyto hlídky

A fakta

Mezinárodní cvičení Anakonda 16 je cvičení organizované polskými ozbrojenými silami s předpokládanou účastí okolo 20 národů a zhruba 31 000 vojáků. Jde o největší vojenské manévry na polském území od pádu komunismu v roce 1989 s cílem prověřit obranu území v případě hybridní války. Českou republiku reprezentovalo 29 vojenských policistů s 9 kusy automobilní techniky. Vojenská policie České republiky se mezinárodního cvičení zúčastnila ve dnech 3. – 18. 6. 2016, konkrétně ve výcvikových prostorech polských ozbrojených sil Drawsko, Orzysz, Wędrzyn, Żagań a v posádce Minsk Mazowiecki.

až do konce cvičení podřízeny pod taktické velení místním teritoriálním velitelstvím, velení praporu jejich činnost nadále sledovalo, monitorovalo a vyhodnocovalo. Přijímalo od nich hlášení, vedlo statistiky a cvičně plánovalo nadcházející operace. Nadřízeným stupněm pro štáb se stalo ředitelství cvičení Sharp Lynx 16, které bylo zplánováno a zřízeno právě k tomuto účelu. Je zároveň spojovacím článkem s ředitelstvím cvičení, vydává praporu úkoly, sleduje je, vyhodnocuje a koriguje jeho činnost. Ředitelství cvičení je mnohonárodní a Vojenská policie ČR tam má též své zastoupení – na sekci rozehry. Major Lukáš Stejskal, velitel uskupení Vojenské policie účastníci se cvičení Anakonda (Senior National Representative), uvedl: „Toto cvičení je vrcholem pro naše jednotky. Po reintegrační fázi se vytvořené hlídky mezinárodní vojenské policie rozjely do výcvikových prostorů, kde aktivně vypomáhají místním velitelům polského vojskového četnictva plnit úkoly v souladu s požadavky armádních velitelů.

Pro vojenské policisty je to unikátní příležitost, jak si reálně procvičit policejní podporu během tak velkého cvičení, jakým Anakonda 16 bezesporu je. Vojenští policisté působí v reálném mezinárodním prostředí, kde si procvičí nejen policejní podporu, ale získají též mnoho osobních zkušeností.“

Hlavní cíle cvičení

K hlavním cílům patřilo zejména prověření schopností NATO MNMPBAT poskytovat v operaci policejní podporu armádním jednotkám NATO v mnohonárodním prostředí. Sladit činnost štábu NATO MNMPBAT a procvičit jeho schopnost velet podřízeným jednotkám a koordinovat činnost jednotek při řešení úkolů policejní podpory v prostředí mezinárodních vojenských policí. Pro 29 českých vojenských policistů to znamenalo bezchybnou spolupráci i přes občasnou jazykovou bariéru, jak uvedl major Michal Nový, náčelník štábu NATO MNMPBAT pro rok 2016. „V letošním roce působím na pozici náčelníka štábu NATO MNMPBAT. V rámci stmelovacího výcviku štáb praporu plánoval několik operací VP, které byly poté skutečně realizovány podřízenými jednotkami za řízení taktického operačního centra praporu. Jednotky působily v pozmeněné struktuře tzv. IMP – hlídky mezinárodní vojenské policie. V rámci projektu proběhla tato změna struktury poprvé, nicméně jednotlivé národy účastníci se projektu prokázaly připraveností plnit úkoly VP i v mnohonárodním prostředí a za velmi složitých podmínek, včetně jazykové bariéry.“

Hybridní boj

Manévry kromě policejní činnosti rozdělilo několik dílčích částí, ve kterých seskočilo zhruba dva tisíce výsadkářů poblíž Toruně. V dalších částech zase ženisté vybudovali plovoucí most přes řeku Vislu, aby přes něj

mohlo projet zhruba 300 vozidel. Uskutečnil se i noční výsadek polských a amerických vojáků s využitím 35 vrtulníků najednou. Především pobaltské země a Polsko se po ruské anexi Krymu obávají takového konfliktu, který kombinuje konvenční i nekonvenční prostředky boje a propagandu. Území Polska je z pohledu NATO pro obranu Pobaltí prakticky klíčové. Především pak oblast Suwalki, která je úzkou a jedinou pozemní spojnici mezi Pobaltím a Polskem, tedy zbytkem Aliance. „Naši strategii je zajistit bezpečnost spojenců a také varovat Rusko před další agresí po jeho invazi na Ukrajinu a nelegální anexi Krymu,“ prohlásil ke cvičení už dříve generál amerických pozemních sil v Evropě, generál Ben Hodges.

Text: Michal Voska, mjr. Lukáš Stejskal,
foto: Sylwia Guzowska, Jozef Žiak

Konference speciálních sil, zaměřená na využití bezpilotních prostředků, ukázala nejen nové možnosti v této oblasti, ale i určitá problémová místa

Výhody strojů bez posádky

Prudký rozvoj nových technologií v civilní, komerční sféře má přirozený vliv na další vývoj a obranné strategie vyspělých armád světa. Speciální síly AČR se snaží adaptovat na veškeré tyto změny vývoje v nových oblastech a využít je ve svůj prospěch. A právě to byl jeden z důvodů, proč počátkem června uspořádaly dvoudenní konferenci na téma využití robotických bezpilotních systémů a obrana proti nim. Jednoho z organizátorů této akce, vedoucího oddělení rozvoje Ředitelství speciálních sil plukovníka Jana Kovandu, jsme požádali o následující rozhovor.

Uspořádali jste konferenci zaměřenou na využití bezpilotních systémů (UAS) a obranu proti nim. Jaký byl cíl tohoto pracovního semináře?

Cílem pracovního semináře byla v první řadě osvěta. To znamená seznámení se s pokud možno co nejnovějšími trendy v této oblasti. Proto jsme oslovili odborníky z řad vědeckých pracovníků a firem zabývajících se touto problematikou. Konference

byla rozdělena do dvou částí. V pondělí proběhl pracovní seminář, který byl zaměřen na zorientování se v problematice UAS a především na odhady vývoje v této oblasti ve střednědobém výhledu. Druhý den proběhl ve spolupráci se Sekcí průmyslové spolupráce a řízení organizací MO. Dopoledne byly představeny směry rozvoje speciálních sil a zazněly názory na spolupráci

mezi MO a Asociací obranného a bezpečnostního průmyslu. Odpoledne jednotlivé firmy představily své produkty a nastínily plány rozvoje.

Splnil seminář vaše očekávání, co zajímavého jste se v jeho průběhu například dozvěděli?

Ano i ne. Je potřeba zdůraznit, že pozvání přednášející byli odborníci na slovo vzati ve svém konkrétním oboru. Problematika UAS je ale v současné době asi jeden z nejrychleji se rozvíjejících oborů, a tak některé věci, které se zde probíraly, nebyly z tohoto pohledu ty nejaktuálnější. Hlavní důraz byl položen do panelových diskuzí vždy na konci jednotlivých bloků. Cílem bylo přivést do panelu odborníky ze všech oblastí problematiky UAS, což se podařilo. Mírným zklamáním pro mě byla právě malá diskuze, v důsledku čehož nedošlo k plnému

využití potenciálu odborníků. V průběhu přednášek jsme získali mnoho zajímavých informací především o možnostech zapojení umělé inteligence do budoucího rozvoje, využití UAS i v jiných oblastech než je systém zjišťování cílů a průzkumu ISTAR. S rozmachem využití UAS souvisí i možnost zneužití UAS k nelegálním činnostem nebo jejich zneužití k teroristickým útokům.

Ještě nedávno představovaly bezpilotní prostředky velice drahou a těžko dostupnou technologii, to se ale v posledních letech doslova razantně změnilo. Jsme podle vašeho názoru na počátku jakéhosi revolučního procesu, který přinese bezpilotní prostředky v masovějším měřítku i do naší armády?

Ano, to byla i jedna z hlavních myšlenek, když jsme konferenci připravovali. Vývoj v této oblasti je doslova revolucí a proto příměr s tzv. Moorovým zákonem, který jsme zmiňovali v pozvánkové brožuře, se tady přímo nabízí. Potenciál využití UAS v armádě je obrovský, což ukazuje jejich využití ve vyspělých armádách a především jejich využití pro speciální operace. Jsem přesvědčen, že dojde k masovému rozšíření UAS ve všech oblastech a tudíž i v armádě. I přes veliký pokrok v rozvoji technologií zůstává problém s výdrží těchto prostředků, což zatím brání většímu rozšíření.

Rozvíjí se stejně dynamickým způsobem i obrana proti bezpilotním prostředkům, možnosti jejich detekce a identifikace záměru, nezaspali jsme v tomto směru?

Využití i běžně dostupných komerčních UAV k nelegálním činnostem se v dnešní době stává významnou hrozbou. Druhý blok semináře byl zaměřen právě na tuto problematiku. Z vystoupení náměstka ředitele útvaru pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby plk. Petra Dongrese vyplynulo, že i Policie České republiky se touto problematikou intenzivně zabývá. Profesor Čechák z firmy URC nám poměrně podrobně nastínil možnosti jak detekce, tak i případné eliminace UAV s nekalými úmysly. Bohužel i z úst policie zní apel na změnu legislativy, která je dnes spíše překážkou než oporou pro všechny zúčastněné strany.

Armáda byla a je dosud zvyklá plánovat a nakupovat v dlouhých časových cyklech,

a to při rychlosti vývoje těchto technologií prostě není možné. Také se bohužel již doslova mívá účinkem vlastní vývoj některých systémů v této oblasti. Jedna z vizí, které byly na konferenci zmiňovány, by tak mohl být přechod od vývoje „již vyvinutého“ na úpravu komerčních prostředků dle konkrétních požadavků. Klíčovým faktorem je ovšem změna myšlení... V tomto mají speciální síly oproti zbytku armády jistou výhodu flexibility.

Možnosti využití dronů v civilní sféře se rozvíjejí doslova každý den a výčet schopností, kterými disponují již dnes, je neuvěřitelný. Oprávněně tedy roste obava ze zneužití těchto prostředků a ruku v ruce se proto vyvíjejí i obranné prostředky. Již dnes existuje mnoho technologií, které jsou efektivně schopny ubránit zneužití UAS.

A fakta

Název bezpilotní letadlo vznikl z anglického Unmanned Aerial Vehicle. Dnes se toto označení zobečňuje zkratkou UAGS (Unmanned Aerial and Ground System). Zažitý je rovněž výraz dron z anglického drone. Jedná se o letoun nebo vozidlo bez posádky, který je řízen na dálku operátorem nebo samostatně pomocí předprogramovaných letových plánů či pomocí složitějších dynamických autonomních systémů. První bezpilotní letadlo je známo z roku 1916 od profesora Archibalda Montgomeryho Lowa a jmenovalo se Aerial Target. První generace bezpilotních letadel sloužila jako vzdušné cíle, ale s rozvojem technologií se stále více začala používat pro pořízování leteckých foto- a videozáběrů, následně začaly být drony osazovány i jinými typy senzorů až po kompletní zbraňové systémy. S miniaturizací všech technologií v 80. a 90. letech minulého století zájem o bezpilotní letadla prudce vzrostl. Bepilotní letouny začaly hrát naprosto klíčovou roli ve většině novodobých válečných konfliktů. Ještě nedávno byly i malé bezpilotní prostředky jen velmi drahou armádní technologií v cenách desítek až stovek tisíc dolarů. Na jaře 2012 se však na přehlídce Hobby Expo konané v Pekingu objevily první komerční drony, které měly již téměř to samé co armádní, ale většina exponátů byla k dostání za méně než 1 000 dolarů. Současně se po celém světě „líhly“ komunity amatérských stavitelů dronů, které toho pak – za ještě nižší pořizovací náklady – měly stále víc a víc. Bez přehánění se dá říct, že je to poprvé v historii lidstva, kdy výrobci hraček a kutilové překonali vojensko-průmyslový komplex.

Obecně provoz bezpilotních systémů v České republice upravuje zejména Doplněk X – Bepilotní systémy, Předpisu L 2 – Pravidla létání. Mezinárodní provoz bezpilotních systémů upravuje Dodatek 4 – Systémy dálkově řízeného letadla, Předpisu L 2 – Pravidla létání.

Závaznost výše uvedených dokumentů vyplývá ze zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví ve znění pozdějších předpisů („letecký zákon“) a dále z prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu č. 108/1997 Sb. Podmínky provozu a nutnost získání povolení k létání letadla bez pilota na palubě pak vyplývají z § 52 leteckého zákona.

Je však potřeba zdůraznit, že se zároveň musíme oprostit od skoro davové hysterie z dronů, živěné některými sdělovacími prostředky. Měli bychom nové technologie naopak přijímat jako něco, co posune náš vývoj dál. Právě kvůli dostupnosti technologií je potřeba změnit i uvažování v samotné armádě.

Jak je na tom naše armáda a speciální síly z hlediska využívání bezpilotních prostředků ve srovnání s ostatními aliančními armádami?

Skylark I-LE a Raven jsou prostředky, kterými disponujeme již několik let a byly nasazeny ve většině našich operací, pokud to situace vyžadovala. Tak jako se chystají i jiné armády světa i my vzhledem k vývoji zvažujeme v budoucnu nákup nových moderních technologií v této oblasti. Speciální síly si uvědomují možnosti UAS a proto byla i uspořádána tato konference. Z poznatků získaných v rámci semináře, zkušeností z misí a cvičení s ostatními armádami připravujeme plán využití UAS pro potřeby speciálních operací v budoucnu. Bohužel konference ukázala, že český průmysl se zabývá především komerčními UAS, což úplně nereflektuje potřeby armády potažmo speciálních sil. Mám na mysli především nano a micro technologie.

Bepilotní prostředky jsou většinou spojovány s průzkumem. V jakých dalších oblastech je bude možné v budoucnu využít?

V budoucnu si můžete představit jakoukoliv činnost, u které bude výhodou či

Ground Surveillance), který by měl dosáhnout operačního nasazení koncem roku 2017 a jehož hlavní myšlenkou je sdílení (v tomto případě UAV Global Hawk Block 40) pro samostatné státy aliance jinak nedostupné technologie. V podmínkách speciálních operací je však mnohem zajímavější, že již nyní jsou k dispozici micro a nano UAV, které jsou schopné nést systém, jenž může zlikvidovat konkrétního jednotlivce, například teroristu.

Malé bezpilotní prostředky jsou asi poměrně zranitelné, nekomplikuje právě tato skutečnost jejich využití v armádě?

V dnešní době se dá sestřelit prakticky vše. Největším handicapem těchto prostředků byla jejich dosavadní pořizovací cena. Je rozdíl, když přijdete o stroj za miliony, nebo za pár desítek tisíc. V současnosti se tato technologie výrazně zlevňuje a to

nahrává využití těchto malých UAS systémů k nasazení v tzv. swarmech (rojích), kdy jejich relativní zranitelnost bude nahrazena jejich množstvím a vzájemnou kooperací.

Jaké trendy v jejich ochraně přinese podle vás budoucnost?

Rozhodně se budou zvyšovat výpočetní schopnosti, a tím samotná inteligence. Očekává se také vývoj nového typu baterií. Dál se rovněž budou posouvat hranice možností senzorů. Díky vývoji v oblasti optiky, pohonných systémů a elektroniky jsou už dnes malé UAS systémy schopny plnit úkoly na vzdálenosti, u kterých se ještě před několika lety vyžadovalo nasazení kombinace velkých a drahých pilotovaných systémů.

Text a foto: Vladimír Marek

Inzerce

Velitel 22. základny vrtulníkového letectva organizuje výběr kandidátů na obsazení systemizovaných míst u jednotky předsunutých leteckých návodčích (FAC)

Naše nabídka:

- Prestižní funkce FAC v hodnostech rotmistr/nadrotmistr a nadporučík
- Získání jedné z nejžádanějších specializací pro operace NATO
- Dynamicky se rozvíjející profese
- Odborná příprava a výcvik v zahraničí
- Odpovídající zázemí na moderní letecké základně včetně přímé účasti na leteckém výcviku
- Výcvik ve výsadkové přípravě
- Nasazení v zahraničních operacích

Vstupní podmínky:

- VZP s minimálně 2 roky praxe u útvaru
- Předchozí služba v bojových jednotkách AČR výhodou
- Středoškolské vzdělání s maturitou pro místa v hodnostech praporčíckého sboru
- Vysokoškolské vzdělání (Bc.) pro místa v hodnostech nadporučíků
- Pokročilá znalost AJ
- Zdravotní klasifikace „A“ výsadkář
- Předpoklad pro získání BP „Tajné“
- Fyzické a psychické předpoklady
- Další vojenské dovednosti výhodou

Průběh výběru:

- Registrace uchazečů proběhne formou zaslání strukturovaných profesních životopisů (včetně kontaktních čísel na mobilní tel. a Alcatel) na adresu czechfac@army.cz nejpozději do 12. srpna 2016.
- Uchazeči budou vyrozuměni o výsledcích prvotního výběru na základě posouzení životopisů nejpozději do 12. srpna 2016.
- Druhá část výběru je dvoudenní a proběhne ve dnech 25. – 26. srpna 2016 u 22. zVrL Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou.
- Další podrobnosti budou uchazečům sděleny individuálně, popř. je možné se kontaktovat telefonicky na číslo Alcatel 438 521.

nezbytností použití stroje bez posádky, ať už z důvodu rozměrů, snížení finančních nákladů, nebo například rizikovitosti prostředí. Pokud se ptáte na armádní oblast, tak kromě samotných bojových dronů nesoucí zbraňové systémy je velká možnost využití v oblasti získávání informací, v OPZHN (sběr vzorků ze zamořených oblastí), v logistice na přepravu materiálu, ale i například raněných. Drony mohou nést i zařízení na retranslaci radiových signálů nebo naopak rušiček apod.

Na které z těchto oblastí se budou orientovat naše speciální síly?

Základním pilířem zůstane přenos obrazu ze zájmových prostor, důraz ale bude položen na výše zmiňované micro a nano UAV. Jejich předností není jenom nízká hmotnost, ale především rychlost jejich nasazení a malá pravděpodobnost kompromitace.

Zmínil jste, že bezpilotní prostředky je možné využívat i v logistice. To představuje asi nemalý prostor pro speciální síly, jejichž jednotky jsou malé a pohybují se většinou v obtížně přístupném terénu...

Již existuje několik typů UAS pro přepravu nákladu v provozu a další nové studie jsou ve vývoji. V tomto směru bych ale viděl určitou slabinu našeho průmyslu. Zatím je schopen vyprodukovat UAS k přepravě cca 25 kilogramů na vzdálenost cca 20 kilometrů. To zatím nedává příliš prostoru pro využití v oblasti speciálních sil zejména s ohledem na nutnost manévrování.

Dočkáme se toho, že i AČR bude mít bezpilotní prostředky, které budou schopny nosit zbraňové systémy?

Pokud máte na mysli UAV typu Predator tak myslím, že ne. To je především z finančního hlediska velice náročná záležitost. Jedna z alternativ, jak mít k takovým prostředkům přístup, je projekt AGS (Alliance

Vojenské lezení netradičním pohledem

Novodobí horáři

Lezení se věnuji již mnoho let, ale teprve před čtyřmi lety jsem byl velitelem vyslán do základního kurzu vojenského lezení Společných sil, který v té době probíhal u Samostatné záchranné roty v Olomouci. Byla to velká změna, přejít ze stylu civilního lezce a trempa a začít přemýšlet jako armádní lezec.

Projít sítím

Zdokonalovací kurz. Pokaždé když to slovo slyším, vybaví se mi nádherná příroda, kamarádi, dril a hlavně strašná únava. Tam nebylo nic zadarmo. Velitel kurzu, kpt. Pevný z Vyškovské akademie, nás nutil neustále překonávat sám sebe. Všechny styly lezení, techniky slánění jsme si museli vyzkoušet na Jakubu ve Vyškově a pak vzhůru do hor a na skály na Rabštejn. Lezení na skalách je jiné než na „překližce“. Tam musíš věřit sobě a hlavně kamarádovi, co tě jistí. Jeden špatný krok a jdeš dolů. V civilu jsem lezl bez přilby, znal jen dva uzly a o bezpečnosti se radši nezmiňuji, vlastně žádná ani nebyla. U armádních lezců neuděláš ani krok bez přilby. No a těch uzlů dnes už znám minimálně dobrych dvacet. Dračí smyčka. Francouzská vánočka. Otevřená garda atd. Ještě dnes si vybavuji všechny ty cesty na předních skalách, U Buku, Západní hrana, Olomoucká. Co den to větší obtížnost. Navečer jsme sestupovali ze skal, ruce nateklé do bandasek a začínal kolotoč přednášek, bezpečnost, pádový faktor, materiál, zdravotní věda, historie vojenského lezení.

Velitel instruktorského kurzu nrtm. Boleslav Klapuch velí k pochodu. První jde kurz Vojenské akademie, poté pozemního vojska a pak my. Je nás jen sedm. Sedm ze čtyřiceti. Prošli jsme obrovským sítím instruktorského kurzu. Ten týden byl jeden velký kolotoč. Kdo neznal, šel z kola ven. Je až s podivem, že jsem to zvládl. Vždyť mám mít zodpovědnost za 12 lidí. Kolikrát jsem si vyčítal, že jsem do toho šel. Velitel se se mnou nehodlal bavit. „Na rotě není instruktor a my musíme splnit profesní přezkoušení z vojenského lezení, četaři.“ Kdyby mě radši poslal na kurz motorových pil. Ten je na tři týdny a člověk má zodpovědnost sám za sebe. Tady je to jen týden. Snad budu mít jednou možnost to změnit a zlepšit systém přípravy instruktorů. Vždyť jen za první republiky byla příprava vojenských instruktorů lezení měsíc. Člověk má umět překonávat překážky a horolezec obzvlášť. Zvládl jsem všechna témata na přezkoušení, kdy na mne vedoucí instruktor Štěpán Drábek nenechal ani nit suchou, metodiku vedení vojáků v horách, test teoretických znalostí, vypínání lan, záchranné techniky a lezení na obtížnost. Hrana Riga a cesta Sbohem armádo nás prověřila.

Pokora k horám

Pod modlitebními praporky visí starý dřevěný cepín, jako symbol a odkaz našich předků. Horské pěchoty – „Horáků“, kteří byli za první republiky připraveni bránit naše hory. Vystupují před nastoupené kurzy. Předě mnou stojí Saša a Tomáš. Nad loukou pod skalami se rozeznívá troubení večerky na paměť všem československým a českým vojákům, kteří položili život v horách za svobodu naší vlasti. Karpary, Soča, Doss Alto, Skotsko, Val Orco, Dukla, Nizké Tatry, Liptovský Mikuláš, Javorníky, Bosna a Afghánistán, jsou ta slavná místa. Koutkem oka pozorují Sašovu tvář. Je to směsice smutku a hrdosti, i jeho bratr tam zůstal (Nikolaj Martynov, pozn. red.). Náš plukovní padre kpt. Jan Böhm, který je instruktorem lezení, pronáší krátkou modlitbu: „Přijmi lano a v horách se vždy pohybuji bezpečně. Přijmi sedák a stoupej k výšinám. Přijmi přilbu a vždyj jednou s moudrostí.“ Slova, která zavazují a každému z nás se vryjí do paměti. Přijímám tyto symboly z rukou kaplana a vedoucích instruktorů, jako pokorou k horám, přátelství a tradicím vojenského lezení.

Text: kpt. Jan Böhm, rtm. Jan Přikazský, foto: Michal Voska

Představujeme vojenské profese

Starší zdravotní sestra

Ranění z dopravních nehod, náhlá bezvědomí, úrazy malých dětí, popáleniny, zranění cyklisté nebo motorkáři, to všechno jsou případy, ke kterým v mnoha případech zasahuje Letecká záchranná služba Armády České republiky. Na palubě je kromě lékaře a posádky i vojenská zdravotní sestra praporčice Olga Kadrnožková. Lidské životy létá zachraňovat téměř pětadvacet let.

Že bude zdravotní sestrou, to věděla už od dětských let. „Víte, s tím se asi už musíte narodit,“ usmívá se sympatická zdravotní sestřička, kterou prý vůbec nenapadlo, že by se profesně věnovala něčemu jinému. Je rázná, ale i empatická a okamžitě se napojí na vaši frekvenci a hlavně máte okamžitě pocit, že si se vším ví rady.

Z civilu do armády

Když nastupovala jako civilistka v roce 1992 jako zdravotní sestra záchranářka, měla za sebou absolvování střední zdravotní školy a praxi. Tehdy stačilo, že má povinnou návstupu ARIP, což je anestezie, resuscitace a intenzivní péče. Prošla povinnou praxí ve vojenské nemocnici. Samozřejmě byl také jazyk. V případě Olgy Kadrnožkové to byla němčina, kterou mrská jako češtinu. V roce 2004, s profesionalizací armády, přešla na vojenskou tabulku jako voják z povolání. „Skoro ve čtyřiceti na mě čekal celý přijímací proces rekrutačního náboru, včetně zdravotních a psychologických testů i tělovýchovy,“ vzpomíná sestřička. „Dnešní zájemce o tuto profesi musí mít bakalářský titul, ARIP a znalost jednoho jazyka, pokud možno angličtiny a pak také praxi, nejlépe na anesteziologicko-resuscitačním oddělení (ARO) nebo na nějakém oddělení jednotky intenzivní péče (JIP),“ doplňuje ještě informace případným zájemcům.

Během svého působení pak prošla mnoha zdravotními a jazykovými kurzy. Zkoušku STANAG 2 si hned na začátku udělala z němčiny, následovaly zkoušky z angličtiny

STANAG 1 a 2 a pak ještě přidala STANAG 1 z francouzštiny.

Začátky byly krušné

„V roce 1992 ještě nebylo takové pokrytí leteckou záchrankou jako je dnes, proto jsme třeba za den startovali i desetkrát,“ vzpomíná Olga Kadrnožková. „A bylo to od nehod, po utopení, alergické reakce, infarkty, náhlá bezvědomí, topení i popáleniny. Tenkrát jsem prošla zatěžkávací zkouškou, protože v těch prvních dvou měsících jsem si vyzkoušela snad celou škálu zásahů.“

Nastoupila na začátku prázdnin, dvě kolegyně odešly na dovolenou a zůstala sama. „Vnímala jsem nejen tu psychickou zátěž, ale i tu fyzickou,“ vzpomíná na své první lety zdravotní sestřička. „Strašně mě třeba překvapilo, jak horko bylo na palubě. To se ještě létalo vrtulníkem Mi-2, tam se nedalo otevřít okénko, žádné větrání, žádná klimatizace, prostě strašný horko. A fyzicky? No jéje! Tehdy jsme litali v posádce jenom tři – lékař, sestra a pilot, takže jsme museli všechno zvládnout sami. Dnes létáme vrtulníkem W3A Sokol, je nás tam pět a posádka tvoří kromě mě a lékaře ještě dva piloti a palubní technik.“

Na konci prázdnin, po dvou měsících záchranářských galejí, byla zničena. Dokonce přemýšlela o tom, jestli na tuto práci má. „Naštěstí jsem to překousla, vydržela jsem a dnes jsem za to moc ráda, protože je to práce jenom krásná práce, zvláště když víte, že ta vaše pomoc někoho zachrání. Pak si řeknete, že ta práce má smysl, i kdyby se

jednalo o jeden zachráněný život,“ usmívá se záchranářka.

Pomoc ze vzduchu

Když posádka záchranářů startuje k případu, tak už od dispečinku záchraně služby ví, k jakému případu letí a má nahlášené přesné místo neštěstí.

Během letu velí pilot, který zodpovídá za bezpečný let, ale i přistání. „To víte, že se snažíme s pilotem dohodnout, aby přistál co nejbliž nehody či raněných, abychom se k případu dostali co nejdříve a mohli rychle poskytnout pomoc, ale také i proto, aby raněný po stabilizaci mohl být co nejkratší cestou naložen na palubu vrtulníku,“ vysvětluje sestřička. „Ale někdy to není možné kvůli terénu, protože pilot musí dát pozor i na to, aby případné přistání vrtulníku nezpůsobilo svým přistávacím manévrem včetně větru nějakou zdravotní újmu těm, co čekají na záchranu.“

Na palubě je i LUKAS

Jakmile letecká záchranka přistane, okamžitě se běží k místu neštěstí. Tam se v prvé řadě zajišťují základní životní funkce. Vše je o týmu, ale tady je už tou hlavní osobou lékař. „Jako zdravotní sestra mám zase své úkoly, ale dohromady s lékařem musíme tvořit jeden tým,“ pokračuje praporčice Kadrnožková. „Na místě zásahu už to musí jít jako na drátkách. Napichujeme raněné, podáváme léky, asistují lékaři při intubaci, podávám pomůcky, které lékař potřebuje

No a letíme! - Náš hovor na základně v Líních přerušil pronikavý zvuk pageru. Okamžitě zvoní telefon u lékaře ze záchranné služby krajského dispečinku. Do tří minut je posádka ve vzduchu a letí k nahlášenému případu. Vracejí se po hodině.

například při hrudní punkci, nasazujeme Lukase, což je přístroj, jenž zajišťuje mechanickou nepřímou masáž srdce při náhlé zástavě oběhu pacienta a umožňuje i účinnou srdeční masáž i během samotného transportu.“

Empatie, to je základ

Psychologickou rovinu v této profesi už musí mít člověk vrozenou. „Když se někdo rozhoduje pro tento druh povolání – to znamená pomáhat druhým – musí mít tuto vlastnost už v sobě,“ usmívá se klidně vojenská záchranářka. „Empatii, sociální citění a vztah k lidem, to už v sobě musí mít. Někdo ze známých mi jednou řekl, že mám

samaritánský komplex a ona to asi bude pravda.“

Lidé, když k nim přiletíme, jsou většinou strašně vyděšení, hrozně vyděšení. A když na ně nebudu vlídná a hodná, tak budou přece vyděšení a vystrašení ještě víc. Potřebují slyšet klidný hlas, vlídné slovo a uklidnit, že všechno dobře dopadne.“

Čtyřladvacítka začíná kontrolou

Pracovní služba záchraněmu týmu trvá čtyřladvacet hodin. „Ráno musím zkontrolovat vrtulník, projít si všechny přístroje a příslušenství,“ vypočítává sestřička. „Je to moje zodpovědnost, aby všechno bylo

připravené a při zásahu nám nic nechybělo. Pak se plní harmonogram, kde máme rozepsáno, co musíme který den dělat. A samozřejmě platí, že kdykoliv se může ozvat signál ke startu.“

Pak máme každý ještě osobní ledvinku, kde mám věci na prvotní napíchnutí žíly a prvotní ošetření,“ doplňuje Kadrnožková.

Afghánistán v nemocnici

Do zahraniční mise se dostala v téměř padesáti letech. S prostějovskými speciály působila jako zdravotní sestra půl roku na německé základně na severu Afghánistánu ve Fajzabádu. Původně měla ošetřovat pouze členy jednotky, ale posléze došlo i na místní obyvatele. Za nemocnými jezdili zdravotníci v kolonách vojenskými vozidly nebo létali vrtulníkem a bezpečnost jednotky zajišťovali ostřelovači. „Ošetřovali jsme hodně popálenin žen i dětí způsobené na ohništích nebo od plynových hořáků nebo poranění od střelných zbraní, vrozené anomálie, onemocnění strumy, fraktury nebo parazitární onemocnění,“ vzpomíná praporčice.

Fyzicky musí být sestry připraveny na to, že budou nosit výstroj vážící 18 až 20 kilo. Musí umět zacházet se střelnou zbraní, kterou musí mít na obdobné misi vždy u sebe a stále nabitou. „Ale i přes tu fyzickou i psychickou náročnost a ohrožení vlastního života ta mise stála za to, protože i ty zákroky v polních podmínkách v Afghánistánu mi velmi pomohly v mojí práci u nás na záchrance,“ dodává sestra.

Štve mě bezohlednost

Zdá se, že po letech služby už vojenskou záchranářku nic z míry nevyvede. Je to omyl! „Dokáže mě naštvat, když přistáváme k nehodě, auta vidí, že přistává vrtulník a oni nezastaví, vůbec si neuvědomují, že nás ohrožují na životě,“ rozčílí se sestra. „Přistávací manévry je o mnoho těžší než start. Ale na druhou stranu jsem zase někdy příjemně překvapená. Stalo se nám v zimě, že jsme přistávali k hromadné nehodě, a když přistáváme, vidíme, že raněný mají pod hlavou polštář a na sobě deštny s peřím. Prostě kolem jela čistírna s peřím, a aby raněný neprochladli, řidič se o ně takto postaral.“

A co by vzkázala případným zájemcům o tuto profesi? „At' se toho vůbec nebojí, je to krásná a naplňující práce, která zachraňuje lidem život. A to je práce prima pocit, ne,“ usmívá se praporčice Olga Kadrnožková, která absolvovala tuto poslední službu na letecké záchrance a po jejím skončení odcházela na zasloužený odpočinek do civilu. Po téměř pětadvaceti letech ve vzduchu.

Zaujalo nás v poslední době

Na oficiální pracovní návštěvu do České republiky zavítal velitel Pozemních sil Pákistánu generál Raheel Sharif. O prohloubení vzájemné spolupráce jednal s náčelníkem Generálního štábu AČR armádním generálem Josefem Bečvářem a náměstkem ministra obrany Tomášem Kuchtou.

Vojenského pětiboje se letos zúčastnilo 29 vojáků včetně čtyř žen ze šesti států, a to z České republiky, Dánska, Estonska, Lotyšska, Německa a Spojených arabských emirátů.

Na Libavě se uskutečnilo největší cvičení 53. pluku průzkumu a elektronického boje v tomto roce Ghost Hunters. Modulárně vytvářená jednotka s názvem ISR zde trénuje získávání zpravodajských informací a průzkum v týlu nepřítele. Kromě ní se výcviku účastní další stovky vojáků 7. mechanizované brigády, útvarů vzdušných sil, ale i příslušníci Útvaru rychlého nasazení Policie ČR.

Na začátku dubna vyhlásil odbor komunikace v rámci projektu Příprava občanů k obraně státu (POKOS) soutěž pro žáky základních a středních škol Pozdrav do mise. Komise hodnotila zaslané práce a vybrala výherce. A že dětem na vojácích opravdu záleží, svědčí i počet účastníků: „Přihlásily se desítky škol, spolků, dětských domovů, ale i jednotlivců. Dohromady jsme obdrželi devět videí, 32 fotografií, 15 výrobků, 191 obrázků a jeden obraz,“ prozradil Radek Zíta z odboru komunikace.

Během pracovní návštěvy Pobaltí se ministr obrany Martin Stropnický setkal se svými protějšky – estonským ministrem Hannesem Hanso, lotyšským ministrem Raimondsem Bergmanisem a litevským ministrem Juozasem Olekasem. Hlavním tématem jednání ve všech třech zemích byla agresivní politika Ruska a posilování obranyschopnosti severovýchodního křídla NATO, v němž sehraje klíčovou roli nadcházející alianční summit ve Varšavě.

Student třetího ročníku ženíjní specializace četař Tomáš Martinka navázal na své předchozí úspěchy a na nedávném Mistrovství Evropy raftářů ve slovinské Straži získal se svým týmem v kategorii do 23 let v disciplíně slalom evropský titul a v celkovém hodnocení obsadil stříbrnou příčku.

Čtvrtý ročník soutěže Airborne triathlon – Memoriál Nikolaje Martynova se uskutečnil v Chrudimi. V soutěži tříčlenných družstev zvítězili domácí příslušníci 43. výsadkového praporu.

Na začátku června se na základně HKIA (Hamid Karzai International Airport) uskutečnilo slavnostní předání operačního úkolu mezi 12. a 13. úkolovým uskupením AČR v operaci Resolute Support v Afghánistánu.

Celkem šest tun zdravotnického materiálu a čtyři mobilní kuchyně přepravila armáda letounem Casa C-295M do syrského Damašku. Humanitární pomoc z ČR bude v místě distribuovat Syrský arabský červený půlměsíc. Letoun Casa přepravoval náklad nadvakrát, v neděli a v úterý.

Vývoj bezpečnostní situace v regionu, aktuální bezpečnostní otázky, ale i agenda NATO a EU. Tak vypadala návštěva ministra Martina Stropnického v Paříži, kde se setkal s ministrem obrany Jeanem-Yvesem Le Drianem. Součástí jednání bylo i zhodnocení dosavadní česko-francouzské obranné spolupráce a možnosti jejího dalšího prohlubování.

V prostorách areálu Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy MO v Moravské Třebové se konalo slavnostní vyřazení absolventů, žáků 4. ročníku denního studia a 3. ročníku dálkového studia. Z celkem 66 studentů bude část pokračovat ve studiu na Univerzitě obrany v Brně, další zamíří k útvarům. V ČR jediná vojenská střední škola nabízí dva typy studia, čtyřleté denní s obory Vojenské lyceum a Elektrotechnika a tříleté dálkové v oboru Podnikání.

Náčelník Generálního štábu Armády České republiky armádní generál Josef Bečvář uskutečnil oficiální pracovní cestu do Keni a do Rwandy. Důvodem návštěvy těchto zemí bylo setkání s vrcholnými představiteli ozbrojených sil Keni a Rwandy a otevření možné vojenské spolupráce České republiky s navštívenými státy. Generála doprovázel ředitel Vojenského zpravodajství plukovník Jan Beroun, ředitel Ředitelství speciálních sil plukovník gšt. Karel Řehka, zástupci ministerstva obrany a ministerstva zahraničních věcí a představitelé Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu v České republice.

Před 74 lety vyhladili nacisté obec Lidice na Kladensku. Pietní akt, jehož se zúčastnili nejvyšší státní představitelé v čele s prezidentem Milošem Zemanem, byl vzpomínkou na 173 zavražděných mužů a na ženy a děti, které skončily v koncentračních táborech.

Na zámku Valeč u Náměště nad Oslavou se uskutečnilo dvoudenní pracovní zasedání náčelníků generálních štábů ozbrojených sil členských zemí V4 a Ukrajiny. Jednání, které se konalo na pozvání náčelníka Generálního štábu Armády České republiky armádního generála Josefa Bečváře, se za maďarskou stranu účastnil zástupce náčelníka Generálního štábu Maďarských ozbrojených sil generálporučík Zoltan Orosz, Polsko reprezentoval náčelník Generálního štábu Polských ozbrojených sil generál Mieczysław Gocuł a Slovensko náčelník Generálního štábu Ozbrojených sil Slovenské republiky generál Milan Maxim. Během setkání se k náčelníkům generálních štábů ozbrojených sil zemí V4 připojil náčelník Generálního štábu Ozbrojených sil Ukrajiny armádní generál Viktor Muzhenko.

Generálporučík Denis Thompson, velitel mnohonárodních sil a pozorovatelů na Sinaji (MFO – Multinational Force and Observers) ocenil příslušníky 6. letecké jednotky CASA úkolového uskupení AČR MFO Sinaj za profesionální nasazení a obětavost při plnění úkolů operace, která měla za cíl přesunout příslušníky MFO ze základny El Gorah.

Mezinárodní přebor resortu MO ve vojenském pětiboji 2016: České družstvo nečekaně zvítězilo

Pětibojaři porovnali síly

Letošní ročník mezinárodního přeboru resortu ve vojenském pětiboji slavnostně odstartoval v úterý 31. května 2016 na střelnici v Plzni-Lobzích. Jeho pořadatelem byla již tradičně sekce rozvoje a plánování schopností Ministerstva obrany. Organizátorem pak Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov, a to ve spolupráci s vojenským oborem Fakulty tělesné výchovy a sportu UK Praha a ASC Dukla Praha.

„Letošního přeboru se zúčastnili vojáci a vojákyně z šesti armád – České republiky, Dánska, Estonska, Lotyšska, Německa a Spojených arabských emirátů,“ přiblížil náčelník tělovýchovy MO plukovník Miroslav Jebavý ze SRPS MO.

Hned po slavnostním zahájení proběhla první z disciplín vojenského pětiboje, kterou byla střelba z velkorážní pušky na 300m. Střílely se dvě položky vždy na 10 ran. „První položka je pomalá střelba a limit je 10 minut, druhá je potom rychlá a závodníci ji musí stihnout do minuty,“ přiblížuje plukovník Jebavý. Po sečtení výsledků si největší bodový zisk v ženách zapsala německá reprezentantka Annika Seefeld a v mužích jediný zástupce estonské armády Roman Hvalonski, který již v první disciplíně ukázal, že patří mezi největší favority. Z českých reprezentantů se nejlépe dařilo nadporučíkovi Matěji Pickovi, jenž se zařadil v celkovém mezinárodním pořadí

po první disciplíně na 6. místo. V soutěži družstev mužů nasbíralo nejvíce bodů Německo, následované Českou republikou a Lotyšskem.

Na závodníky a závodnice, muže a ženy bez věkových kategorií, čekalo po úterním přejezdu do Vyškova ubytování přímo v kasárnách a tréninky na další čtyři disciplíny vojenského pětiboje. „Soutěž pokračovala za řízení Velitelství výcviku – Vojenská akademie absolvováním překážkové dráhy NATO v areálu kasáren Dědice, plaváním na 50m volný způsob s překážkami, dále hodem granátu na cíl a do dálky v prostorách vyškovského letiště, přičemž v pátek závod vyvrcholil přespolním během Hamiltonským údolím na 8km, respektive 4km v kategorii žen,“ upřesňuje průběh soutěže její výkonný ředitel major Roman Blahuta – náčelník Úseku tělesné výchovy z vyškovské akademie.

Z hodu granátem

Pořadí se neustále měnilo

Zatímco po 2. disciplíně – překážkové dráze NATO – po zdolání 500 metrů dlouhé trati s 20 překážkami, byl stále v čele kategorie mužů Estonec Roman Hvalonski, tak v kategorii žen se na první místo posunula reprezentantka Dánska Sara Hjalager. Nejlepší z českých reprezentantů byl po 2. disciplíně Jakub Rozsypal na 5. místě. Také

pořadí družstev se promíchalo. Do čela se vyhoupli Dánové následovaní ČR a Lotyšskem. Po 3. disciplíně, plavání na 50m volným způsobem s překážkami, se v celkovém pořadí v kategorii mužů na 1. místo proboujel Damian Rauch z Německa, přičemž dosud vedoucí estonský závodník Roman Hvalonski klesl těsně pod stupně vítězů, tedy na 4. místo. V kategorii žen si první pozici udržela Sara Hjalager, následovaná druhou dánskou reprezentantkou Johanne Tolstrup. Nejlepším českým reprezentantem byl stále Jakub Rozsypal, který však z 5. pozice klesl na 8. místo. Výrazně uspěli čeští reprezentanti a díky převaze v plavání o celých 225 bodů se jim podařilo dostat před Dánsko, přičemž třetí místo si stále drželo Lotyšsko. Po 4. disciplíně – hodu granátem na dálku a na cíl – se v celkovém pořadí v kategorii mužů držel Damian Rauch, následovaný dalším německým reprezentantem Andrejem Sonnenbergerem. V kategorii žen byly v čele Dánky v nezměněném pořadí. Jakub Rozsypal si polepšil o dvě příčky a před poslední disciplínou, přespolním během, figuroval v celkovém pořadí na 6. místě a měl již našlápnuto na zisk titulu přeborníka resortu MO ve vojenském pětiboji. V soutěži družstev si v nezměněném pořadí stále udržovala první příčku reprezentace ČR.

Zlato do Estonska, Dánska a ČR

A přišla poslední disciplína – přespolní běh, poslední možnost zisku bodů do konečného pořadí. Těch nakonec nejvíce získal a v mezinárodní soutěži si tak odvezl zlato přece jen Estonec Roman Hvalonski, před Němci Andrejem Sonnenbergerem a Damianem Rauchem a v ženách dánská reprezentantka Sara Hjalager před svou týmovou kolegyní Johanne Tolstrup a Němkou Annikou Seefeld. Nejlepším českým reprezentantem se stal v celkovém mezinárodním pořadí pátý Jakub Rozsypal a odnesl si tak i titul Přeborníka resortu obrany ve vojenském pětiboji pro rok 2016, před Matějem Pickou a Michalem Škobrtalem.

Sen se stal skutečností

V soutěži družstev zvítězilo v silné konkurenci ČR. Dosáhli vynikajícího a nečekaného úspěchu. Družstvo AČR skončilo na 1. místě. Ve složení poručík Jakub Rozsypal, nadporučík Matěj Pícka (oba 13. dělostřelecký pluk Jince), kapitán Michal Škobrtal (Hlavní velitelství Vojenské policie Praha) a četař Ivo Vrba (73. tankový prapor Páralovice) zabojovali nejvýrazněji v třetí disciplíně – plavání – kde si s tratí venkovního padesátimetrového bazénu a překážkami ze všech závodníků nejlépe poradil a nejvíce bodů zapsal nadporučík Pícka a i další z českých reprezentantů četař Vrba přispěl výrazně družstvu třetím nejrychlejším časem. „Náš tým

V družstvech vítězí ČR před Dánskem a Lotyšskem

se rázem vyhoupl z dosavadního druhého místa do čela průběžného pořadí a dali jsme do toho absolutně všechno, abychom ten vysněný zlatý stupínek před Dánskem a Lotyšskem, uhájili,“ říká za šťastné vítězné družstvo, pyšníci se tím největším pohárem, který mohli získat, kapitán Michal Škobrtal. První místo mezi pěti družstvy znamenalo zisk 19 836,1 bodů, přičemž Češi druhé Dány porazili rozdílem 250 bodů. Přesto se ziskem bodů sami spokojeni nebyli. „Podmínky závodu ve Vyškově patří k těm nejnáročnějším, ať už překážkovou dráhou NATO, či kopcovitou tratí přespolního běhu, takže to není závod, na němž by se daly trhat rekordy v zisku bodů,“ vysvětluje Jakub Rozsypal, který ještě dodává: „Navíc jsme zde letos bojovali také s dalším silným soupeřem, a to bylo počasí. Při překážkové dráze NATO nám nadělilo silnou průtrž deště a ten nás pak bohužel doprovázel i při závěrečném běhu.“ Přesto dokázali zvítězit a moc si pochvalovali také celkové organizační zabezpečení tohoto závodu. Na pátečním slavnostním vyhodnocení ocenil kvalitní výkony všech zúčastněných a zejména vítězného družstva AČR velitel Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov plukovník gšt. Ing. Josef Kopecký.

Prověřil formu před vrcholem

Úsilí všech vojenských pětibojařů však směřuje k letošní nejvýznamnější akci, a tou je 63. mistrovství světa CISM ve vojenském pětiboji, které se uskuteční v době

od 8. do 14. srpna 2016 v Rakousku ve městě Wiener Neustadt. V současné době je již přihlášeno 36 států. Vojenského pětiboje se totiž zúčastňují příslušníci armád po celém světě, přičemž tento sport patří právě pod celosvětovou organizaci CISM (Conseil International du Sport Militaire), která má za cíl sprátení armád pomocí sportu. „Jedná se o třetí největší multisportovní organizaci světa, založenou v roce 1948 ve Francii – Nice armádami Belgie, Dánska, Francie, Lucemburska a Nizozemí. Armáda České republiky je řádným členem CISM od roku 1991. V současné době sdružuje tato mezinárodní armádní sportovní organizace již 135 členských armád, s výjimkou Velké Británie pak všechny členské armády NATO,“ přibližuje její význam plukovník gšt. Lubomír Přívětivý, náčelník vojenského oboru Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, jenž je zároveň vedoucím delegace AČR v CISM.

A cíle našich reprezentantů, kteří se již pyšní splněnými nominačními limity na zmíněné mistrovství světa, a o jejichž skvělé formě tento závod mnohé napověděl? „Rádi bychom právě v družstvech mužů vytvořili nový český rekord, chtěli bychom se celkovým ziskem bodů dostat přes hranici 20 500 bodů,“ říká za všechny ten, který zatím ukázal nejlepší formu, poručík Jakub Rozsypal.

Text: kapitánka Monika Nováková,
foto: Vladimír Bezděk

Nový bombardér pro USAF

B-21

Jedním ze tří nejdůležitějších vyzbrojovacích programů letectva Spojených států je již mnoho let vývoj nového strategického bombardovacího letounu, označovaného až donedávna především jako LRS-B. Na rozdíl od dalších dvou klíčových programů, jimiž jsou bojový letoun F-35A Lightning II a tankovací stroj KC-46A Pegasus, je ale množství informací o novém bombardéru jen naprosto minimální a podle všeho to tak ještě dlouhou dobu zůstane. Pro novináře nepříjemný fakt, který ovšem na druhou stranu potvrzuje skutečně strategický význam projektu.

Jednou z kategorií zbraňových systémů, jimiž se od ostatních odlišují ozbrojené síly Spojených států a Ruska, jsou strategické bombardovací letouny schopné dopravit značné množství munice na dlouhou vzdálenost a podniknout úder v podstatě na kterémkoliv místě na Zemi. Pro obě mocnosti jde o nástroj odstrašení případných protivníků, symbol vlastních vojenských schopností a v neposlední řadě i o prostředek k rychlému řešení krizových situací ve vzdálených oblastech, které tyto země zahrnují do sféry svého vlivu.

Bombardéry nevhodné pro budoucnost

Flotila strategických bombardovacích letounů US Air Force dnes čítá téměř 160 strojů, z nichž ovšem naprostá většina je minimálně svým věkem velmi stará. Páteř bombardovacího letectva tvoří 76 legendárních letounů B-52H Stratofortress, schopných pojmout až 31 500 kg munice. Jejich průměrné stáří ale dosahuje 54 let. Výrazně mladší jsou nadzvukové stroje

B-1B Lancer s nosností až 34 000 kg, jejichž věk činí přibližně 28 let, a které USAF provozuje v počtu 63 kusů. Jednoznačně nejmodernější bombardér, jenž je jako jediný vybavený také moderními technologiemi stealth, představuje B-2A Spirit schopný uvést až 18 000 kg výbroje. Jenže ani tyto stroje už nejsou nejnovější, jejich stáří se pohybuje kolem 21 let a navíc jich má US Air Force ve výbroji pouhých 20, takže do budoucna všechny požadavky kladené na „dálkové“ bombardovací letectvo rozhodně pokrýt nemohou.

Spojené státy si pochopitelně uvědomují zásadní význam schopnosti strategických úderů na velké vzdálenosti, a tak všechny tři zmíněné typy, zejména pak B-52H a B-1B, neustále v rámci možností modernizují. Všechny bombardéry jsou tak dnes vybaveny moderními senzory a komunikačními prostředky a spektrum použitelné výbroje se rozšířilo na téměř všechny druhy přesně naváděné protizemní munice. Díky těmto úpravám se i z velmi starých letounů staly vysoce efektivní platformy pro úder v rámci většiny ozbrojených konfliktů, jichž se americké letectvo v posledních dvou

desetiletích účastnilo. Nutno ale dodat, že vždy šlo o tzv. asymetrické konflikty, kdy protivník nedisponoval moderní a funkční protivzdušnou obranou a kdy měly bombardéry zajištěnou plnou vzdušnou nadvládu v místě nasazení.

S rychle se měnící mezinárodní vojensko-politickou situací ale pro Spojené státy stále více vyvstávají i rizika možných vojenských střetů, při nichž by mohly čelit i vysoce sofistikovanému protivníkovi. V USA byla donedávna zmiňována zejména Čína, lze si ale domyslet, že v dnešní situaci je v popředí zájmu také Rusko. Americké ozbrojené síly proto již řadu let připravují koncepty vedení bojové činnosti v prostředí označovaném jako A2/AD (Anti-Access/Area-Denial), tedy v takovém, kde má protivník schopnost účinně bránit své území a využívá při tom moderní zbraňové systémy. Při takovém způsobu boje se pak mohou uplatnit pouze moderní bombardovací letouny schopné překonávat protivníkovu protivzdušnou obranu. Je zřejmé, že v případě USAF by tuto roli jinak osvědčené stroje B-52H a B-1B už splnit nemohly a počet dostupných B-2A by byl při větším konfliktu spíše jen symbolický. Navíc zatímco s provozem B-2A se počítá až do horizontu kolem roku 2060, starší letouny se budou muset začít vyřazovat už po roce 2030, třebaže optimistické odhady hovoří o možnosti udržet je v provozu až do roku 2040. Pořízení nových bombardérů je v každém případě nezbytné, pokud si USAF hodlá svou klíčovou operační schopnost udržet i v budoucnu.

Od NGB po LRS-B

První viditelné kroky k získání nového bombardéru začalo velení USAF a americké ministerstvo obrany podnikat už po roce 2000. Během následujícího desetiletí bylo vypracováno několik detailních studií, na jejichž základě pak byl spuštěn program označovaný jako NGB (Next Generation Bomber), neoficiálně také jako 2018 Bomber, což vyjadřovalo plán zařadit stroj do výbroje kolem roku 2018. Svým způsobem mělo jít o „provizorní“ řešení, které

mělo překlenout dobu do zavedení ještě novějšího těžkého nadzvukového bombardéru, s nímž se počítalo kolem roku 2037.

Proti tomu NGB měl představovat sice také letoun vybavený technologiemi stealth a schopný překonávat moderní protivzdušnou obranu, avšak jen střední hmotnostní kategorie, pohybující se pouze podzvukovou rychlostí a dosahující akčního rádia zhruba 3 700–4 600 km. Svým způsobem nešlo ani tak o náhradu B-52H a B-1B, natož pak B-2A, ale spíše o jejich doplnění. První prototyp měl vzlétnout kolem roku 2009, ale v té době už byly plány USAF zásadně přehodnoceny a program NGB zastaven.

Velení letectva dospělo k názoru, že takto koncipovaný střední bombardér by nemusel být schopen splnit všechny druhy úkolů, které se od něj očekávaly, zejména pokud jde o nosnost a dolet, a že by čekání na další, těžší bombardér bylo příliš dlouhé – nehledě na to, že by jeho vývoj s ohledem na tehdejší finanční škrty vůbec nebyl jistý. V květnu 2009 proto USAF oficiálně oznámilo, že program NGB opustilo a místo něj se hodlá zaměřit na schopnost dálkových úderů jako takových. Jinými slovy, že nepůjde pouze o bombardér, ale o koncept, do něž budou zapojeny i další zbraňové systémy, jako například balistické střely. Program dostal označení LRS (Long Range Strike), nicméně bombardovací letoun, LRS-B (LRS-Bomber) v něm hrál pochopitelně i nadále klíčovou roli.

Naprostá většina technických požadavků a dalších podrobností týkajících se vývoje nového LRS-B je od počátku programu přísně utajována. Z dostupných informací tak lze vyčíst jen to, že akční radius nového stroje by se měl pohybovat mezi 7 400 až 9 250 km a že půjde o letoun rozměrově větší než NGB, avšak zřejmě velikostí srovnatelný s B-2A Spirit. Už v roce 2011 padlo rozhodnutí o pořízení 80–100 nových strojů, z nichž první by měly dosáhnout počátečních operačních schopností kolem roku 2025. Maximální jednotková cena za jeden letoun byla stanovena na 550 milionů amerických dolarů v ekvivalentu jejich hodnoty z roku 2010.

Souboj o výběrové řízení, které bylo oficiálně vyhlášeno 9. července 2014, svedly dva vývojové týmy. Tím prvním bylo uskupení firem Boeing a Lockheed Martin, které své síly spojily účelově právě pro program LRS-B, tím druhým pak společnost Northrop Grumman, jež stála v minulosti i za vývojem B-2A. S určitým zpožděním proti původnímu plánu byla nakonec vítězem programu LRS-B 27. října 2015 vyhlášena právě společnost Northrop Grumman. Konkurenční firmy sice podaly proti tomuto rozhodnutí protest, ale podle všeho šlo o formalitu, protože poté, co jej americký nejvyšší kontrolní úřad GAO (Government Accountability Office) 16. ledna 2016 zamítl, vzdaly se dalších právních kroků a ministerstvo obrany s USAF tak mohly opět pokračovat v realizaci programu.

Přísně řízené odtajňování

O technických specifikacích nového bombardéru je i dnes známo jen minimum informací. Velení USAF to vysvětluje tak, že i přes maximální otevřenost k daňovým poplatníkům nechce dát potenciálním protivníkům čas na vývoj vlastních protiopatření proti schopnostem nového stroje. Letectvo tak veřejnost připravuje na fakt, že bude informace „dávkovat“ postupně. Dosud proto není známa ani přibližná velikost letounu, počet jeho motorů, či zda půjde o pilotovaný nebo dálkově řízený stroj (v minulosti se totiž zvažovala i bezpilotní, případně volitelně pilotovaná varianta). Některé neoficiální zdroje sice hovoří o tom, že nakonec bude přece jen menší než B-2A, na druhou stranu mezi požadavky USAF má být mimo jiné i schopnost nést těžké průbojné pumy, jako je GBU-57A/B MOP (Masive Ordnance Penetrator) o délce 6,2 m a hmotnosti 13 600 kg.

K prvnímu oficiálnímu „představení“ bombardéru přistoupilo USAF až letošního 26. února, kdy bylo oznámeno také vojenské označení stroje. Místo v minulosti očekávaného B-3 nakonec půjde o bombardér B-21, což má údajně symbolizovat, že jde o letoun pro 21. století. Zveřejněna byla

také první vizualizace, z níž ale opět nelze vyčíst ani rozměry, ani počet pohonných jednotek. Celkově ale B-21 tvarově připomíná současný B-2A, respektive návrhy prezentované už v rámci programu NGB, kde si zachovává koncepci tzv. samokřídla, což je vysvětlováno snahou po maximálním využití „dospělých“, tedy ověřených technických řešení. Letectvo zároveň také upřesnilo, že minimální počet pořizovaných strojů bude činit 100 kusů, přičemž reálné potřeby USAF by vyžadovaly dodání celkem 174 bombardérů. Dosud uzavřený kontrakt ale zatím pokrývá jen jejich vývoj a opci na nákup prvních 21 letounů. Společnost Northrop Grumman nicméně již nyní slibuje, že pokud bude skutečně pořízeno 100 letounů, měla by se výsledná jednotková cena snížit na zhruba 511 milionů USD (v cenách z roku 2010).

Vývoj B-21 i nadále probíhá pod přísným utajením, nicméně USAF prohlašuje, že je už mnohem dále, než je veřejnosti známo, a především dále, než bývá u podobných programů ve fázi podepsání kontraktu obvyklé. Letoun a jeho subsystémy tak již mají

za sebou zřejmě řadu testů včetně zkoušek v aerodynamickém tunelu a s největší pravděpodobností už probíhá i stavba funkčního prototypu. Nasvědčuje tomu i oznámení sedmi klíčových subdodavatelů, k němuž došlo letošního 7. března. Asi nejdůležitější je informace o tom, že pohonnou jednotku či jednotky bude dodávat společnost Pratt&Whitney, jejíž motory F119 dnes pohánějí letouny F-22A Raptor a F135 jsou instalovány do nových F-35 Lightning II. Je možné, že právě verze odvozená od motoru F135 by mohla pohánět i nový bombardér, čemuž nasvědčují prohlášení představitelů letectva o tom, že v souvislosti s B-21 dojde i k zefektivnění provozu a údržby motorů v F-35. Je ale také možné, že půjde o zcela nové motory vzniklé v rámci vývoje řady PW9000, představené v roce 2010.

Pokud jde o další „odtajněné“ dodavatele, najdeme mezi nimi například společnosti Spirit AeroSystems a Orbital ATK, které by měly mít na starost zřejmě výrobu kompozitních drakových celků, či americkou pobočku BAE Systems, která nejspíše bude dodávat systém vlastní ochrany a elektronického boje. Základem avioniky pak

budou systémy od společnosti Rockwell Collins, do vývoje blíže nespecifikovaných komponentů se zapojí také firmy GKN Aerospace a Janicki Industries. Podle vyjádření USAF už byla u všech dodavatelů realizována také opatření k zabránění případné průmyslové špionáže.

V situaci přísného utajování působí poněkud úsměvně oficiální informace o tom, která jednotka USAF získá nové bombardéry B-21 jako první. Půjde o 419th Test Squadron na základně Edwards AFB v Kalifornii, což je ale víceméně samozřejmé, zvážíme-li, že jde o zkušební letku věnující se právě testování a ověřování nových typů. V operačním provozu pak lze počítat s tím, že B-21 budou nejdříve nahrazovat nejstarší letouny B-52H, v případě navýšení objemu později i část B-1B. Letectvo by rádo vyzbrojilo stroji B-21 celkem 12 operačních jednotek. Zda se mu to podaří, je ovšem otázkou ještě poměrně vzdálené budoucnosti. Každopádně na další „váрку“ oficiálních informací o programu B-21 bude nutné počkat nejspíše až do příštího roku, kdy budou uvolněny v souvislosti s pravidelným informováním amerického Kongresu.

Text: Tomáš Soušek,
foto: USAF, Northrop Grumman

SPRAT

Moderní mostní automobil SPRAT (Système de Pose Rapide de Travures) je jedním z klíčových prvků pro zabezpečení mobility tankových a mechanizovaných útvarů francouzské armády. Bez něj by totiž jak tanky Leclerc, tak bojová vozidla pěchoty VBCI nebyly schopny překonávat přírodní či uměle vybudované překážky jako např. menší vodní toky, strže nebo protitankové příkopy.

Základní TTD systému SPRAT	
Dojezd	800 km
Max. rychlost na silnici	70 km/h
Výstupnost	0,8 m
Překročivost	3 m
Brodivost bez přípravy/s přípravou	1/1,5 m
Svah	60 %
Boční náklon	45 %
Položení krátkého/dlouhého mostu	8/10 min
Naložení dlouhého mostu	11,5 min
Mostní pokladač	
Délka naloženého vozidla	17,3 m
Šířka naloženého vozidla	4 m
Šířka prázdného vozidla	3,2 m
Výška naloženého vozidla	3,93 m
Hmotnost naloženého vozidla	59 000 kg
Výkon pohonné jednotky	567 kW
Převrtník náhradních mostových polí	
Délka naloženého vozidla	19,55 m
Šířka naloženého vozidla	4 m
Výška naloženého vozidla	4 m
Hmotnost naloženého vozidla	40 500 kg
Výkon pohonné jednotky	313 kW

Vývoj systému SPRAT začal počátkem nového tisíciletí, přičemž hlavním důvodem jeho vzniku byla snaha nahradit starší ženíjní stroje, které již nesplňovaly na ně kladené požadavky. Zejména s příchodem nové generace obrněné techniky, jež nahrazovala letité tanky AMX-30 a pásové AMX-10P, došlo ke zvýšení nejen hmotnosti provozovaných vozidel, ale také jejich rychlosti. Proto bylo nezbytné začít projektovat zcela nový prostředek, jenž by s Leclercy a osmikolovými VBCI na bojišti udržel krok.

SPRAT začal vznikat v první dekádě nového milénia v podniku CNIM (CoNstructions Industrielles de la Méditerranée) ještě pod továrním označením PTA (Pont T d'Assaut modulaire). Původně se předpokládala objednávka 18 kusů, ale po rozpočtových škrtech nakonec v roce

2003 uzavřela agentura pro vyzbrojování francouzského ministerstva obrany DGA (Direction Générale de l'Armement) s výrobcem smlouvu na nákup celkem deseti mostních souprav. Dodávky byly rozděleny do tří let – v roce 2011 pět, o rok později tři a zbývající v roce 2013. Uživatelem systémů SPRAT se stal 13. ženíjní pluk s posádkou ve městě Valdahon v regionu Bourgogne-Franche-Comté, který je podřízen 2. obrněné brigádě pozemního vojska. Pluk je organizačně členěn na velitelskou a logistickou rotu, intervenční a záložní jednotku, tři bojové ženíjní roty, odminovací rotu a rotu podpory, přičemž veškeré automobily SPRAT jsou zařazeny u právě u poslední jmenované. Dohromady za vývoj a akvizici systémů SPRAT zaplatila francouzská armáda 168 milionů eur.

Kompletní systém SPRAT sestává ze dvou hlavních částí. První představuje mostní pokladač, druhou přepravník náhradních mostových polí PTS (Porte Travures Supplémentaires). Zatímco pokladač se vyznačuje pohonem 10x10 (řiditelné jsou první tři nápravy), PTS je tvořen modifikovaným tahačem Scania R580 6x6 a dvounápravovým návěsem. Oba automobily jsou vybaveny dvoumístnou hermetizovanou, lehce pancéřovanou kabinou odolávající muniční do ráže 7,62x51mm NATO a každý z nich převáží dvě mostová pole.

Běžné mostové pole má délku 14,3m, šířku 4m a hmotnost 7 400 kg. Při spojení dvou segmentů za sebe se první hodnota zvětší na 26m, což umožňuje překonávat horizontální překážky o maximální šířce 24m. Jedno mostové pole mohou přejíždět stroje splňující normu MLC 120T, svazek dvou polí lze využívat při dodržení váhové kategorie MLC 80T, respektive MLC 100 W.

Vysouvání, pokládání i opětovné skládání mostu (při maximálním příčném sklonu ± 5% a podélném sklonu ± 10%) provádí obsluha kompletu SPRAT z kabiny vozidla, aniž by se musela vystavovat nepřátelské palbě nebo radiaci či chemickému zamoření. V případě nutnosti se okna kabiny dají zakrýt pancéřovými žaluziemi s průzory, což dále zvyšuje bezpečí osádky. Ke zlepšení situačního přehledu slouží řidiči infračervená asistenční kamera.

Dušan ROVENSKÝ
Foto: Armée de Terre

Scorpion:

Francouzská armáda vstupuje do 21. století

Francouzský program Scorpion je jedním z největších projektů pozemních sil v Evropě. Jeho cílem není jen poskytnout francouzským vojákům novou generaci vozidel, ale také zavést nové prostředky komunikace a sdílení dat, systémy posilující situační povědomí vojáků nebo vypracování nové taktiky nasazení pozemních jednotek na bitevním poli.

Francouzská armáda v 21. století

Vedoucí firmou programu je konsorcium GME (Groupement Momentané d'Entreprises) francouzských firem Nexter Systems, Renault Trucks Defense a Thales. Zatímco první dvě firmy řeší vývoj vozidel a zbraňových systémů, Thales se soustředí na elektronické, senzorické a komunikační systémy.

GME dostala od francouzského ministerstva obrany zadání vytvořit rodinu vozidel schopných nasazení v konfliktech různé intenzity (od mírových operací až po masové střety s vyspělým protivníkem) kdekoli ve světě.

Francouzské ministerstvo obrany plánuje do roku 2025 na program Scorpion (vývoj,

nákup vozidel, testování) vydat 5 miliard euro (celkově 10 miliard euro). Pro srovnání, Velká Británie zaplatí za 589 nových pásových vozidel Ajax (a jejich deriváty) necelých 3,5 miliardy liber (4,4 miliardy euro).

V rámci programu Scorpion vzniknou dvě vozidla, která nahradí ve francouzské armádě rozličné typy vozidel. Kolové bojové vozidlo EBRC (Engin Blindé de Reconnaissance et de Combat) ponese ve francouzské armádě jméno Jaguár a kolový transportér VBMR (Véhicule Blindé Multi-Rôle) pak Gryf.

První vozidla VBMR Gryf francouzští vojáci získají v roce 2018, od roku 2020 také první vozidla EBRC Jaguár. Celkově se počítá s nákupem 1 722 vozidel ve verzi 6x6, 358 v konfiguraci 4x4 a 248 vozidel Jaguár. Do roku 2025 francouzská armáda získá 780 vozidel Gryf a 110 vozidel Jaguár. Pouze vývoj obou

strojů přijde francouzské daňové poplatníky na 758 milionů euro.

Zde stojí za připomenutí, že firma Nexter vyrábí rovněž velmi podobné vozidlo Titus na podvozku české Tetry. Na první pohled jsou vozidla VBMR Gryf a Titus (a ostatně i svým posláním) velmi podobná. Podobnosti si všimla i francouzská média, podle nich je ale Titus technicky nezávislým soukromým projektem firem Nexter a Tatra určený výhradně pro export.

Zatímco Gryf je poměrně „jednoduché“ vozidlo – myšleno svým posláním (transport vojáků), Jaguár musí splnit celé spektrum bojových úkolů. Francouzská armáda plánuje Jaguára nasadit pro přímou palebnou podporu sesednuvších vojáků, pro průzkumné úkoly a rovněž pro boj s obrněnými jednotkami protivníka. Taková šíře úkolů si vyžádá velmi širokou škálu výzbroje (munice), pokročilé elektronické vybavení i velmi náročný výcvik posádek.

EBRC Jaguár

Naprosto zásadním vozidlem z hlediska bojové hodnoty programu Scorpion je EBRC Jaguár. Základní pancéřová ochrana EBRC

Ve věži je místo pro dva členy posádky – střelce a velitele.

CTAS je vybaven 40mm rychlopalným kanónem T-40 CTC (Cased Telescoped Cannon) a nabíjecím systémem a zásobníkem AHS (Ammunition Handling System). Sekundární výzbroj tvoří spřažený kulomet ráže 7,62mm a střely MMP (Missile Moyenne Portée).

Kanón měří na délku 2,8m a má hmotnost pouze 340 kg. Dělo je určeno pro střelbu teleskopickou municí ráže 40mm až na vzdálenost 4 000 m. Ráže 40mm poskytuje 3x až 4x větší výkon než munice ráže 30mm a má tak dostatek síly k ničení posledních typů bojových vozidel pěchoty nebo transportérů.

Náměr kanónu je -10° až 45°, odměr je celokruhový. Jaguár tak může ničit nejen výše položené cíle, ale například i vzdušné cíle, jako bitevní vrtulníky. Pokročilý systém stabilizace umožní vést přesně mířenou střelbu i za jízdy v horším terénu.

CTAS využívá unikátní rotační nábojovou komoru/závěr, do které je munice vkládaná pod pravým úhlem s osou hlavně. Nábojová komora/závěr se pak při každém výstřelu kyvadlově otáčí souměrně s osou hlavně. Výhodou takového řešení, kromě eliminace samovolného výstřelu, mají být především malé rozměry, nízká hmotnost celého zbraňového systému a lepší vyvážení.

Kadence kanónu je 200 ran za minutu. Systém AHS je schopen zásobovat kanón dvěma druhy munice. Změna munice z jedné na druhou netrvá déle než 3 sekundy. AHS pojme pravděpodobně 48 kusů munice ráže 40mm (některé zdroje hovoří až o 70 kusech).

CTAS dokáže používat celou škálu munice, od velmi levné cvičné, tříštivo-trhavé, ve vzduchu explodující i protipancéřové. K dispozici je např. munice ráže 40mm s wolframovým penetrátorem schopným na 1 500m (max. efektivní dostřel 2 500m) probít 140mm homogenní válcované oceli. Munice tak má velmi slušnou šanci probít (případně vyrazit střepiny z pancíře do vnitřního prostoru) i boční pancíř starších tanků.

Ve vzduchu explodující munice má dostřel 3 500m a cíl (cíle) ničí pomocí 200 malých wolframových kuliček s rozptylem v cíli 125 m². Pokračují také práce nad podobnou municí s dosahem až 4 000m určenou k ničení dronů, vrtulníků a letadel.

Pro ničení obrněné techniky jsou určeny střely MMP od firmy MBDA s doletem až 4 000m. MBDA plánuje také vývoj výkonnější verze MLP (Missile Longue Portée) s doletem až 8 km. Bojová hlavice MMP je vybavená tandemovou kumulativní hlavicí schopnou probít 1 000mm homogenní oceli nebo 2 000mm betonu.

Digitální modul řízení palby se skládá z pozorovacích a zaměřovacích přístrojů (den/noc/termovize), balistického počítače a dalších senzorů (laserové dálkoměry, atd.). Panoramatický pozorovací přístroj velitele získá vlastnost „hunter-killer“ – velitel vyhledává na bojišti cíle a předává je

střelci ke zničení, avšak palbu může vést i zcela samostatně.

Počítá se také se zařazením vozidla do „všeobjímajícího“ a prováděného digitálního systému velení, řízení, spojení, počítačů, zpravodajství, sledování, zaměřování cílů a průzkum C4ISTAR (Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance). Kvalitní C4ISTAR zajišťuje nadvládu vojskům ve schopnosti rychle a přesně získávat informace, rozhodovat se a splnit zadaný úkol co nejefektivněji a s co nejmenšími prostředky.

Použití vozidla Jaguár na bojišti

Francouzi na rozdíl od jiných armád nemají kromě hlavních bojových tanků Leclerc zavedeno ve výzbroji žádné pásové bojové vozidlo pěchoty nebo pásový obrněný transportér. Z těžších vozidel najdeme ve francouzské armádě 630 kolových bojových vozidel pěchoty VBCI (25mm kanón), 248 obrněných vozidel AMX-10 RC (dělo 105 mm), 110 obrněných vozidel ERC 90 Sagaie (dělo 90mm) a 3 135 víceúčelových vozidel VAB.

Pásové vozidla mají zásadně lepší průchodnost terénem a tedy širší možnosti vést manévrový boj v různorodém prostředí. Nevýhodou pásových vozidel je ale velká cena, drahý provoz, menší životnost hlavních částí, náročnější logistika (větší počet náhradních dílů) a náročnější opravy.

Francouzská armáda po většinu 20. století a začátku 21. století vedla bojové operace v Africe, především ve svých bývalých koloniích. Z toho důvodu Francie využívá kolová vozidla, která lze nejen velmi snadno přepravit na dlouhé vzdálenosti (např. Francie-Mali), ale vozidla také dokáží za přijatelné náklady překonávat po vlastní ose velké vzdálenosti.

Kolová vozidla oproti pásovým vynikají rovněž výrazně větší mírou samostatnosti – menšími nároky na doplňování paliva, delší dobou mezi poruchami, jednodušší údržbou.

Francie tak zůstala v případě vozidla Jaguár u kolové platformy, nejen kvůli svým mocenským zájmům v Africe, ale také díky zkušenostem (armády i průmyslu) a propracované taktice nasazení kolových vozidel. Kolová platforma také umožňuje využít stávající výcvikové a logistické kapacity francouzské armády.

Vozidla Jaguár nejsou určena k boji proti hlavním silám protivníka, ale k podpoře pěchoty nebo provádění rychlých obklíčujících manévrů a útoků na týlové jednotky hlavních sil protivníka. Důležitými úkoly se stanou také průzkumné operace a následné navádění vlastního dělostřelectva a letectva na pozice protivníka.

Připravil Jan Grohmann, foto: Nexter Systems, Renault Truck Defense a Thales

Velitelství výcviku – Vojenské akademie udělovalo třídnosti řidič III. a II. třídy

Museli prokázat schopnosti

Stejně jako v loňském roce proběhly u Velitelství výcviku – Vojenské akademie v prvním červnovém týdnu zkoušky k získání řídičských třídností.

„Ke zkouškám se přihlásilo celkem 23 žadatelů z řad Velitelství výcviku – Vojenské akademie a přímo podřízených útvarů a zařízení, ale dva ze zájemců jsme ke zkouškám bohužel nemohli připustit, neboť nesplňovali stanovené vstupní požadavky,“ vysvětluje náčelník vyškovského Centra dopravní výchovy (CDV) podplukovník Radoslav Mareček, pověřený přípravou a řízením těchto zkoušek. „O získání třídnosti „řidič III. třídy“ tak usilovalo 12 adeptů a dalších 9 pak o třídnost vyšší, tedy „řidič II. třídy“, přičemž museli prokázat své vědomosti, znalosti a dovednosti jak v písemné testové podobě, tak i v té praktické,“ dodává podplukovník Mareček.

Testová část

Přezkušování i několikačlenná komise pod vedením vrchního praporčíka VeV-VA štábního praporčíka Petera Arvaye se sešli

v úterý ráno na učebně CDV C 310, kde proběhla testová část. Tu zahájil společný test z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy, následovaný dalším společným zkušebním testem na pravidla provozu vozidel ozbrojených sil. „Ten první obsahoval 25 otázek v čase do 30 minut, přičemž ke splnění bylo nutné získat 43 bodů, respektive 45 na II. třídu a ten druhý 20 zkušebních otázek v čase do 15 minut, přičemž pro hodnocení splnilo bylo nutné získat 16 bodů, respektive 17 pro II. třídu,“ přibližuje testování a jejich rozdíly pro jednotlivé třídnosti podplukovník Mareček. Tuto část uzavřelo vyhodnocení obou testů a zveřejnění žadatelů, postupujících k praktickému přezkoušení. O tom, že testy nejsou jednoduché, svědčí 1 nevyhovující a další 4, kteří dosáhli pouze minimální bodové hranice pro splnění této části.

Praktická část přezkoušení

Praktická část přezkoušení se poté odehrávala v Hale těžké techniky, kam se postupující žadatelé s komisí přesunuli na tu náročnější, téměř dvoudenní část zkoušek, a to z konstrukce, údržby a ovládání vozidla. „Třídnosti je možno získat v souladu s Pub-10-10-02 – Udělování třídností v AČR – a pro letošní rok si žadatelé mohli vybrat z následujících typů techniky: Tatra-815, Tatra-810, UAZ 469, Land Rover Defender, BVP-2, lehké obrněné vozidlo Iveco, kolové bojové vozidlo Pandur II, 152mm samohybná kanonová houfnice vz.77, obrněné vozidlo Dingo 2 CZ a obrněný transportér BRDM,“ vysvětluje podplukovník Mareček a dodává: „U třídnosti „řidič III. třídy“ si žadatel vybere jeden typ z těchto vozidel a vylosuje si vždy po jedné otázce z konstrukce vozidel a jedné otázce z údržby a ovládání vozidla. U žadatele na vyšší třídnost, tedy „řidič II. třídy“, jsou samozřejmě nároky již vyšší. Je to výběr dvou typů vozidel a vylosování si dvou otázek z konstrukce a dvou

otázek z údržby a ovládání, přesněji z každého typu vozidla vždy jedna a jedna otázka. Okruhy otázek pro přípravu žadatelů jsou k dispozici na intranetu VeV-VA. Testy z pravidel provozu na pozemních komunikacích jsou standardní testy, které jsou k dispozici na internetových stránkách Ministerstva dopravy a slouží pro přezkušování žadatelů k získání civilního řídičského oprávnění.”

Dostali osvědčení a odznak

Ti co zkouškami úspěšně prošli, převzali nejen osvědčení, ale i odznak příslušné třídnosti při závěrečném vyhlášení výsledků zkoušek, symbolicky před technikou, a to v prostorách před památníkem T-34, z rukou náčelníka štábu VeV-VA plukovníka Jaroslava Medka.

„V oblasti přípravy řidičů věnujeme získávání třídností velkou pozornost. Snažíme

se podporovat přirozenou soutěživost vojáků a umožnit řidičům prokázat stupeň profesní kvality ve své odbornosti. CDV organizuje přezkoušení žadatelů o získání řídičské třídnosti již třetím rokem a letos v listopadu připravujeme také přezkoušení pro žadatele o získání I. třídy a Mistra,“ vysvětluje podplukovník Mareček. A jeho názor na zkoušky z pohledu náčelníka Centra dopravní výchovy? „Velmi pozitivně hodnotím zejména praktické dovednosti všech přihlášených žadatelů, které byly opravdu na excelentní úrovni. Nutno však dodat, že teoretické znalosti byly u některých žadatelů na samé minimální hranici získání třídnosti. Velké poděkování patří zkušební komisi, která dohlížela nad regularitami celého přezkoušení a žadatelům o získání řídičských třídností nic neodpustila. Jmenovitě děkuji kapitánu Jaroslavu Omelkovi, který zabezpečoval organizační stránku přezkoušení a připravoval zkušební testy.”

Text: kapitánka Monika Nováková,
foto: Hana Jurčová

Inzerce

Velitel 15. ženijního pluku Bechyně

VYHLAŠUJE

VÝBĚR OSOB k jednotkám EOD – II. kolo v posádkách Bechyně a Olomouc

Základní požadavky na uchazeče:

- Věk minimálně 21 let
- Úplné střední vzdělání s maturitou
- Zdravotní klasifikace „A“
- Výroční přezkoušení z TV s hodnocením min. 2
- Bezpečnostní prověrka na stupeň „VYHRAZENÉ“, s předpokladem pro získání BP na stupeň „TAJNÉ“
- Trestní bezúhonnost
- Znalost anglického jazyka s předpokladem pro získání min. úrovně STANAG 1111
- Hodnostní rozpětí des. (v hodnosti min. 2 roky) – rtn.
- Vojenské řídičské oprávnění min. sk. B, skupina C a vyšší výhodou
- Výhodou předchozí získané pyrotechnické oprávnění či jakýkoliv kurz se zaměřením na práci s municí a výbušninami (EOR, OPTP, Urban Breaching...)

V případě zájmu do 1. 9. 2016 zašlete strukturovaný životopis s poznámkou „EOD“ a s předběžným souhlasem velitele útvaru se zařazením k jednotkám EOD 15. žp na adresu: Jana.Spanikova@SIS.ACR a v kopii na Jan.Bradac@SIS.ACR.

K vlastnímu výběrovému řízení budou přizváni pouze vybraní uchazeči splňující min. požadavky. Vlastní výběrové řízení bude provedeno v měsíci září–říjen 2016 s možností zařazení na volná SM u jednotek EOD od 1. 1. 2017.

Z opravárenského podniku
technickou a vývojevou špičkou

VOP
— CZ —

V následujícím seriálu vám představíme státní podniky a příspěvkové organizace, které řídí resort Ministerstva obrany. K nim patří i VOP CZ, s. p., jenž se specializuje jak na opravy a modernizace stávající obrněné techniky, tak i na vývoj nových, autonomních systémů, které se v brzké době zařadí do portfolia Armády České republiky.

Historie

VOP CZ, s. p. je státním podnikem založeným Ministerstvem obrany pro oblast výzkumu, vývoje, výroby a obchodování s vojenským materiálem. Vznikl v důsledku postupné transformace několika vojenských opravárenských podniků zabývajících se výrobou a opravami pozemní vojenské techniky. Tyto podniky svým zaměřením a kapacitami v 90. letech přestaly vyhovovat potřebám AČR a bylo proto nezbytné je reorganizovat, případně privatizovat. VOP CZ, s. p. se sídlem v Šenově u Nového Jičína má v současné podobě základ ve Vojenském opravárenském podniku 025 Nový Jičín, založeném v roce 1946 a určeném především pro opravy tanků a pásových vozidel. V současné době je VOP CZ, s. p. vyspělým strojírenským podnikem disponujícím progresivními technologiemi a odborně připravenými pracovníky. Jeho image je dáno tradicí a know-how, získaným při realizaci speciálních projektů, jakými byla například modernizace tanků T-72 M4 CZ nebo obrněné transportéry a bojová vozidla Pandur 8x8.

Produktové portfolio

Podnik zabezpečuje komplexní životní cyklus pozemní vojenské techniky, který zahrnuje vývoj, výrobu, záruční i pozáruční servis, běžné, nálezové a generální opravy, revize a ukládání techniky, její modernizace a ekologickou likvidaci u následujících typů techniky zavedených do AČR:

- Opravy a modernizace kolové techniky
  - T 815 včetně účelových nástaveb (jeřáby, cisterny, přepravníky, chemická technika, ženíjní nástavby, dílny, atd.)
  - T 810 včetně účelových nástaveb
  - Pandur II 8x8 CZ včetně všech speciálních variant
  - LOV Iveco a Dingo (omezený rozsah služeb)
  - Vozidla Landrover včetně speciálních variant
- Opravy a modernizace pásové techniky
  - Tanky VT-55, MT-55, T-55, T-72, T-72M (M1)
  - Tanky T-72 M4 CZ, VT-72 M4 CZ
  - BVP-1, BVP-2 včetně speciálních variant
  - Speciální pásová technika pro PVO
- Ženíjní, vyprošťovací, dekontaminační a protipožární technika

Produkty vlastního vývoje:

- Detekce chemických, radioaktivních a biologických látek
  - Souprava lehkého obrněného vozidla S-LOV-CBRN
- Dekontaminace
  - Zařízení pro dekontaminaci bojové techniky – LINKA-08
  - Malý dekontaminační automobil – MDA

jednotek, vhodné i k ostraze speciálních objektů, jenž bude v brzké době zařazen do výzbroje AČR.

- Kogenerační jednotka VOPTRA pro výrobu elektrické energie s využitím odpadního tepla spalovacího motoru, schopného spalovat naftu, olej a plyn, získané pomalým termickým rozkladem (biomasy, komunálního odpadu atd.)
- Kolový nakladač DAPPER U 5000 a U 3000 pro komunální účely.

Budoucnost

Záměrem podniku je návrat ke speciální výrobě, na níž je podnik koncipován materiálně i personálně (aktuálně zhruba 900 zaměstnanců). Pro export byla v roce 2015 osvojena výroba kabin obrněných vozidel NIMR, od které je očekáván obrat ke kladnému výsledku hospodaření. Rozhodující pro perspektivu VOP CZ však budou doávky pro Armádu ČR. Proto podnik usiluje o zapojení do připravovaného projektu

A fakta

TAROS 6x6 V2 je modulární kolový robot, na první pohled podobný americkému systému SMSS (Squad Mission Support System), resp. MDARS (Mobile Detection Assessment and Response System) představenému v AR 10/2014. Vzhled a úkoly jsou podobné, ale přístup ke konstrukci je zcela odlišný. Základním stavebním blokem je kolová část s integrovaným elektrickým motorem, převodovkou a závěsným mechanismem. Každé kolo je výkonově a směrově říditelné – součástí bloku je tak i elektromechanický šroubový aktuátor (část mechatronické soustavy strojů kombinujících elektroniku a mechaniku) pro natáčení kol. Každý elektromotor disponuje výkonem 10 kW při 1 000 Nm. O zkrácení obřihu krouťícího momentu se stará integrovaná převodovka pro každé kolo. V případě verze TAROS V2 se tak celkový výkon pohonného systému robota může pohybovat od 40 do 100 kW podle počtu náprav. TAROS disponuje plným výkonem i ovládacími schopnostmi při jízdě vpřed i vzad. Říditelná kola navíc propůjčují robotu unikátní manévrovací schopnosti. Natočením krajních kol se dokáže velmi rychle otočit na místě a umí také tzv. krabí pohyb. Srdcem je samostatný modul 4x4 s lithium-fosfátovými akumulátory, veskerou řídicí a komunikační elektronikou a s modulární senzorickou nástavbou. V případě přání zákazníka lze postavit robota pouze na základě modulu 4x4 či je možné připojit jednotlivé moduly 2x2 s generátorem. Dále lze připojovat další moduly 2x2 (případně 4x4) prakticky libovolně. Problémem tedy není ani sestavit verze 8x8 nebo 10x10, které rozšiřují nosnou plochu, zvyšují průchodnost a mohou variantně obsahovat generátor pro výrobu elektrické energie, robotickou ruku, zbraňovou stanici a podobně. Každý modul lze vybavit unikátní nástavbou. Kromě klasické ložné plochy, v případě verze pro logistickou podporu vojáka lze moduly vybavit průzkumnými systémy, komunikační technikou nebo i zbraňovými systémy. Robot se také může stát základnou pro létající nebo jiné průzkumné prostředky a lze ho rozšířit o zbraňovou stanici pro lafetaci širokého spektra zbraní, včetně ručních, například pušky CZ 805 BREN.

náhrady obrněných pásových vozidel BVP-1 a BVP-2. Cílem je rovněž zapojení do mezinárodních projektů vývoje a výroby speciální techniky. Podnik má předpoklady stát se ve spolupráci s AČR finálním výrobcem sofistikované speciální techniky, jakou představuje např. jím vyvinutý pozemní systém TAROS V2.

Text Michal Voska, Viktor Meca
foto VOP CZ, archiv

Nové jednotky AZ

AKTIVNÍ ZÁLOHA

Mechanizovaná rota AZ

72. mpr

Prapor je určen k vedení pozemní bojové činnosti palbou a pohybem v sestavě mechanizované brigády nebo samostatně. Vyznačuje se velkou palebnou silou, manévrovatelností a odolností. Může se rychle přesunovat do stanovených prostorů, bránit zaujatý perimetr, prostory a věst vysoce odolnou, pružnou a aktivní obranu i rozhodný útok. Jeho bojová činnost se uskutečňuje v nepřetržitě součinnosti s ostatními silami a prostředky brigády i jednotek taktického a vrtulníkového letectva. Příslušníci 72. mpr byly a jsou nasazováni do celé řady zahraničních operací.

Začlenění jednotky AZ u útvaru

Mechanizovaná rota AZ 72. mpr má 140 systemizovaných míst pro příslušníky AZ. Skládá se ze dvou mechanizovaných čet, minometné čety, velitelského družstva a čtyř zabezpečení, která se skládá z průzkumné skupiny, ženijního, spojovacího, dopravního a hospodářského družstva a družstva oprav techniky. V rotě je zařazeno i obvaziště a rota AZ by měla představovat doplňovací jednotku pro 72. mpr. Cvičení by se měla účastnit v sestavě praporu nebo jeho částí. Předpokládá se návaznost na dosavadní činnost mechanizované čety AZ, dále účast na propagačních akcích AČR i praporu, na Dni otevřených dveří, Dni pozemního vojska, Dnech NATO, Tankovém dnu a na akcích pořádaných pro školy v kraji.

Výcvik

Výcvik bude rozvržen do tří až čtyř celků v předpokládané délce přes dvacet dní v roce, doplněný o vzdělávací kurzy tak, aby se co

nejvíce vyčerpala dotace 28 dnů, stanovených zákonem. Výcvik bude zahrnovat stejnou přípravu jako u profesionálních jednotek. Cílem bude dosáhnout během tříletého cyklu takového stavu přípravy, aby mechanizované čety byly schopny úspěšně splnit BOS, minometná četa ostré střelby a jednotlivé části čety zabezpečení zvládnout své odbornosti.

Technika, výzbroj a výstroj

Mechanizovaná rota AZ bude použít BVP-2, pro které bude nutné připravit řidiče a střelce-operátory, a 120mm minomety. Ruční zbraně jsou zastoupeny útočnou puškou CZ 805 BREN, kulometem Ukl-59, RPG-7 a pistolí Phantom. Předpokládaná technika zahrnuje vozidla Tatra 810, V3S, nakladače, přívěsy atd. Výstroj bude standardizovaná jako u profesionálních jednotek.

Inzerce

Kladené nároky

Pro všechny příslušníky jednotky se předpokládá každoroční přezkoušení z tělesné zdatnosti v rozsahu stejném jako pro vojáky z povolání. Předpokládáme pro velitele dosáhnout stavu, kdy budou ovládat základy komunikace v angličtině, od úrovně velitele čet pak STANAG 2222. Vzhledem k naplňování jednotky existuje značný prostor pro případný kariérní růst, který hodláme podpořit soustavnou velitelskou přípravou perspektivních lidí na základních funkcích, což se nám osvědčilo i v dosavadním měřítku čety. V tabulkách roty jsou místa pro odborníky z řad bývalých vojáků z povolání, např. velitelé minometu, pyrotechnici, velitel spojovací provozovny, řidič-specialista, starší mechanik nebo lékař, což by usnadnilo a zkrátilo odbornou přípravu.

Text: npor. Radek Hampl, Michal Voska

Foto: archiv

Tohle je Honza.

- Honza pracuje jako **marketingový manažer**.
- Honza slouží jako **velitel družstva** v aktivní záloze AČR.
- Honza oblékne **uniformu na 28 dní** v kalendářním roce.
- Honza na vojenském cvičení **pobírá plat vojáka z povolání**.
- Honza za službu v armádě získá **roční odměnu 18 000,- Kč**.
- Honza **zaměstnavatel uvolní**, protože armáda mu dá peníze.

Honza je **hrdý** na to, co dělá.

Buď jako Honza.

Vstup do aktivní zálohy Armády ČR.

www.facebook.com/AZ72mpr

AZ72.mpr@gmail.cz

Dokument z prostředí aktivní zálohy

Až na dno

Reality show je typ televizního pořadu, který je založen na zobrazení „reálného“ života. Základem je snímání osob, herců i neherců, a to kamerami skrytými i zjevnými. Televizní společnost Jukon ve spolupráci s Armádou České republiky připravuje novou reality show z prostředí výcviku aktivní zálohy. Půjde o přímý pohled na výcvik, kterým záložníci prochází za účasti známých osobností.

Až na dno je společný projekt člena aktivní zálohy Daniela Špalka a TV společnosti Jan Juřica – TV JUKON na představení výcviku členů aktivní zálohy (AZ) Armády České republiky formou reality dokumentů, které co nejvěrněji mapují způsob vedení výcviku členů AZ v různých rotách (jde zejména o odlišné bojové nasazení, naučení se různým vojenským dovednostem a zvládnutí obsluhy techniky i zbraní) a to na různých místech ČR. Myšlenka autorů je přiblížení pocitů členů AZ a složitosti jejich výcviku tím, že do jejich jednotky vstoupí na jeden týden cvičení jako úplný nováček známá mediální tvář (pro projekt přislíbilo svoji bezplatnou účast již několik herců, ale i zpěváků a dalších osobností), která se o pocity z výcviku podělí s diváky a ukáže, jak se dá výcvik zvládnout, poodkryje své pocity a samozřejmě i slabiny, jelikož ne každý výcvik zvládne. Prvním hercem z projektu byl v minulém roce při natáčení pilotního dílu Martin Písařík, mezi dalšími bude herec

Radim Fiala, jehož můžeme znát z filmů Tobruk, Tmavomodrý svět a seriálu Ordinance v Růžové zahradě. Účast přislíbil i Václav Noid Bárta, Ondřej Vetchý a mnoho dalších.

Medailonky z Hradby

V současné době se kromě natočení pilotního dílu tohoto pořadu TV JUKON za exkluzivních podmínek a na základě smlouvy s armádou intenzivně natáčelo i cvičení pro členy AZ s názvem Hradba 2016, které se konalo po dobu sedmi týdnů na Libavě u Olomouce. „V rámci projektu Až na dno se na Hradbě natáčel a připravoval cyklus zhruba deseti medailonků zajímavých členů AZ, kde chceme ukázat nejen jejich vojenský život a vojenské podmínky tohoto cvičení, ale i civilní složku jejich života. Mezi vybranými osobami je například horník, učitel, hrobník, manažer, studentka VŠ a podobně. Každý medailonek bude ukazovat nejen, jakým ona osoba žije civilním životem, jaké má přátele a co na její konání říká rodina a známí, ale i přerod do člena AZ, který chodí na pravidelná cvičení (v rozsahu, jenž stanovuje zákon o AZ) a pohnutky, které k této službě vlasti vedly. Stopáž jednotlivých medailonků plánujeme přibližně na pět, nebo patnáct minut podle výstupního média, které se projektu ujme,“ uvedl Jan Juřica, spoluautor dokumentární reality show.

Text: Michal Voska, foto: TV JUKON

Zahájení 21. muzejní sezóny
ve znamení rallye
Paříž-Dakar

Lešany

Vojenské technické muzeum Lešany otevřelo své brány do další, již 21. muzejní sezóny. V oblacích prachu kroužily v lešanské aréně i nákladní automobily z dnes již legendárního závodu. Divákům se předvedly i dvě desítky obrněných transportérů a dalších vozidel zachycujících technologický vývoj od druhé světové války po současnost.

Otevírací den ve Vojenském technickém muzeu Lešany uvedl přelet dvou stíhacích letounů JAS-39 Gripen z čáslavské základny. Jejich dvojí průlet nad arénou byl následován slavnostním zahájením, kterého se ujali náměstek ministra obrany Ing. Tomáš Kuchta a ředitel Vojenského historického ústavu Praha plukovník Aleš Knížek. Již první jízdy historických automobilů reprezentujících vojenskou techniku v lešanské aréně nenechaly diváky na pochybách, že letošní otevírací den přinese všem silné zážitky. Prašné cesty v aréně se změnilly ve skutečné písečné rodeo a za jednotlivými vozy se tvořila velká nažloutlá oblaka. Pro diváky to byla určitě velice efektivní a atraktivní podívaná, na druhou stranu bylo nutné ale počítat s tím, že prach se dostane všude...

Dakar

Mezi prvními se do arény dostala také speciální nákladní auta z Dakaru. Dvě tatrovky a jeden vůz Liaz všem divákům předvedly, co závodní speciály umí. V případě Liazu šlo o vůbec první vůz, s nímž se tehdejší Československo prezentovalo na závodě Paříž-Dakar. Tehdy ho řídil Jiří Moskal, dnes Tomáš Pour, který také vůz před lety doslova zachránil „z kopřiv“, kde po svém dakarském angažmá stál. Dvě tatrovky reprezentovaly i dvě epochy v dějinách těchto vozů a dakarských

závodů. První Tatra je dnes v péči Milana Horky a Muzea Tatra 111. Jde přitom o vůz, se kterým na počátku devadesátých let jezdil Karel Loprais, několikanásobný vítěz závodu. Druhý vůz je modernější, patří Tomáši Tomečkovi a ten s ním stále jezdí závody. Všichni tito řidiči a majitelé se pak sešli před diváky a v krátkém rozhovoru se podělili o své zkušenosti s vozy. Především Jiří Moskal dostal prostor, ve kterém vzpomínal na své roky strávené za volantem liazky při Paříž-Dakar. „Je to hodně o zkušenostech, byl velký rozdíl, když jsem jel závod poprvé a pak když jsem ho absolvoval v dalších ročnících. To už to bylo o něco lehčí.“ Zároveň také zmínil, že na rozdíl od dnešní doby se změnila role řidičů – dnes musí být mnohem lépe fyzicky připraveni, závody jsou obecně nesmírně náročné. Tehdy ale například nejezdily s automobily žádné doprovodné vozy, bylo třeba spoléhat se na vlastní síly a umět si pomoci.

Obrněná technika

Po této části programu přišla na řadu druhá, ve které se představila především vojenská technika. Jednalo se o početnou řadu obrněných transportérů československé, německé, sovětské či americké výroby. Vedle nich se arénou ale proháněla i vojenská nákladní auta, případně lehké vozy určené k přepravě malých vojenských oddílů.

Z konkrétních vozidel můžeme jmenovat například americký polopásový Half-track, šestikolku M8 Greyhound, těžký nákladní vůz Diamond T 981 a transportér OT-810, který vycházel z německého základu a posléze se uplatnil v československé armádě. Dále transportéry OT-62 Topas, OT-64, OT-64-R2, OT-65 FUG nebo protiletadlovou „ještěrku“ PLDVK vz. 53/59. Z pozdějších strojů zmiňme například BRDM-1, BRDM-2RCh, BVP-1 či VP-90. Současnou éru reprezentovaly stroje Land Rover Kajman, dva americké „hummery“ – HMMWV bojový a HMMWV valník, vozidlo Iveco LMV a především obrněný transportér KOT Pandur.

Vltava 66

Na závěr dění se v lešanské aréně odehrála ukázka cvičení VLTAVA 66, kterou provedl Klub vojenské historie Československo 1945–1990. Účastníci přitom na sobě měli legendární stejnokroje „jehličí“ a v rukou neméně proslulé samopaly vz. 58. Na dalších ukázkách a programu dne se podíleli i příslušníci KVH Gardekorps, Klubu 16. obrněné divize, Klubu US ARMY – 4. pěší divize, Roty Nazdar a Royal Regiment of Scotland. Všem zúčastněným a samozřejmě i těm, kteří předváděli v aréně své stroje, patří velký dík. Vojenské technické muzeum Lešany má nyní pro návštěvníky otevřeno vždy v sobotu a v neděli od 9:30 do 17:30, v červenci a srpnu bude otevřeno vždy od úterý do neděle. Vstupné je zdarma. Další významnou událostí, která se v Lešanech pravidelně odehrává, je Tankový den. Letošní, již čtrnáctý je naplánován na sobotu 27. srpna.

Text: VHÚ, Michal Voska, foto: Andrej Halada

Tradiční airshow, která vstoupila již do šestadvacátého ročníku

Aviatická pout'

Hvězdy na nebi, tak zněl podtitul svátku letectví, který přilákal do Pardubic desetitisíce diváků. Kromě moderních strojů, ukázek vysoké akrobacie, byla k vidění i přehlídka historických letounů, jež svojí elegancí fascinují fanoušky na celém světě. Armáda České republiky přispěla řadou letových i statických ukázek, které zaujaly děti i dospělé.

Úvodní ročník Aviatické pouti se uskutečnil 11. května 1991, a to hned na dvou místech – na letišti v Pardubicích a souběžně i v menším měřítku na dostihovém závodišti v Praze-Chuchli. Datum konání nebyl zvolen náhodně, protože akce si dala za cíl připomenout tehdejší osmdesáté výročí přeletu Ing. Jana Kašpara z Pardubic do Prahy-Chuchle. Proto také byla za místo konání zvolena obě významná místa, na kterých Ing. Kašpar v roce 1911 pomyslně psal první stránky, v dnešních dnech tak bohaté, historie českého letectví. Organizátoři tehdy akci pojali jako něco víc než pouhý den otevřeného letiště a chtěli, aby se návštěvníci vedle leteckých zážitků také pobavili a aby se Aviatická pout' stala i příjemně prožitým dnem pro celou rodinu. Od té doby se Aviatická pout' dále vyvíjela a od roku 1993 se

koná pouze na letišti v Pardubicích. Během uplynulých let se Aviatická pout' stala nejen významným leteckým dnem, ale zároveň i akcí, která je neodmyslitelně spjata s Pardubicemi a pardubickým regionem.

Velkoprostorové divadlo

Program Aviatické pouti je koncipován jako velkoprostorové divadlo na zemi i ve vzduchu. Ztvárňují se scény z dějin aviatické a slavné válečné okamžiky. Účinkujícími jsou nejlepší piloti a známá letadla. Vše je doplněno pyrotechnickými efekty a spoustou pozemní techniky včetně komparsu

novodobé bojové prostředky, transportéry, nákladní vozy, ale i zbraně, které vojáci používají. Kromě dětí, pro něž bylo posezení v kokpitu Gripenů či v sedačce vozu Kajman svátkem a nezapomenutelným zážitkem, zaujala ukázka i dospělé. Zájem o práci vojáka je značný, a proto i podobné show jsou dobrým způsobem, jak ukázat budoucím adeptům to, čím armáda disponuje a jaké možnosti nabízí.

Účast státních podniků

Kromě armády se představila i řada státních podniků, v čele s LOM Praha, s. p., zastoupené vrtulníky Mi-8, Mi-2 a jejich Centrem leteckého výcviku sídlícím na letišti v Pardubicích. Vojenský technický ústav předvedl veřejnosti moderní bezpilotní rotorový univerzální systém (BRUS), který umí monitorovat terén a jehož schopnosti prověřilo i loňské nasazení při explozích muničních skladů na Zlínsku. Kromě Brusu byla k vidění i řada dalších prostředků, včetně průzkumného letounu Sojka-III, bezpilotního terče a technickou zajímavostí pak byla prezentace vlečného rukávu pro imitaci vzdušného cíle na bojové střílby protiletadlových raketových jednotek.

Text a foto: Michal Voska

Velký prázdninový generálský TEST

Období letních dovolených láká nejen k příjemnému poležení někde u vody či sportovním aktivitám, ale i k prověření svých vlastních znalostí a schopností. Abyste ani v době odpočinku nenechali mozek příliš zahálet, připravili jsme pro vás Velký prázdninový generálský test.

1. Z uvedených letounů již není ve výzbroji naší armády:

- a) Jak-40
- b) L-39
- c) Su-22

2. Velitelství pozemních sil Armády České republiky sídlí v:

- a) Olomouci
- b) Hranicích
- c) Praze

3. Zakladatelem britských speciálních jednotek SAS byl:

- a) Blair Mayne
- b) Johnny Cooper
- c) David Stirling

4. Na obrázku je obrněný automobil:

- a) Iveco
- b) Dingo
- c) Aligátor

5. Vojenská základní služba byla v České republice zrušena v roce:

- a) 2002
- b) 2004
- c) 2006

6. Útočná puška BREN na obrázku je vybavena granátometem ráže:

- a) 20 mm
- b) 30 mm
- c) 40 mm

7. Co je to neletální střelivo:

- a) projektil, který exploduje uvnitř zasaženého objektu
- b) střelivo s nesmrtícími účinky
- c) střelivo, které se používá na extrémně velké vzdálenosti

8. Hrdina domácího odboje za druhé světové války a příslušník odbojové skupiny Tři králové Václav Morávek byl důstojníkem:

- a) pěchoty
- b) jezdeckva
- c) dělostřelectva

9. Na fotografii je průzkumný a pozorovací komplet:

- a) LOS
- b) Sněžka
- c) Arthur

10. V prosinci loňského roku vláda schválila koncepci výstavby Armády České republiky. Ta pracuje s horizontem do roku:

- a) 2020
- b) 2025
- c) 2040

11. Znak na obrázku patří:

- a) 102. průzkumnému praporu
- b) odboru radioelektronického boje
- c) 53. pluku průzkumu a elektronického boje

12. V druhé polovině letošního roku se naše armáda podílí na Battle Group EU pod německým velením, do kterého se zapojilo celkem sedm zemí. Mezi ně nepatří:

- a) Lucembursko
- b) Chorvatsko
- c) Ukrajina

13. Na fotografii je jeden ze dvou letounů Airbus A-319 24. základny dopravního letectva Kbely. Tyto stroje dopravní letky nesou jména našich válečných hrdinů:

- a) Josefa Horáka a Josefa Stříbrného
- b) Karla Janouška a Josefa Ocelky
- c) Františka Peřiny a Františka Fajtla

14. První náčelníkem Generálního (hlavního) štábu naší armády krátce po vzniku Československa byl:

- a) Rastislav Štefánik
- b) Luigi Piccione
- c) Maurice Pellé

15. Na obrázku je jedno z vysokých resortních vyznamenání MO, jedná se o:

- a) Záslužný kříž ministra obrany ČR
- b) Kříž obrany státu
- c) Československý válečný kříž 1939

16. Jako seskoky HAHO se ve výsadkářské terminologii označují:

- a) seskoky z nízkých výšek
- b) seskoky z velké výšky s okamžitým otevřením padáku
- c) seskoky z velké výšky s otevřením padáku nad zemí

17. Na fotografii je pyrotechnický robot z výzbroje našich ženistů:

- a) Talon
- b) Teodor
- c) Tadeáš

18. Na obrázku je prapor:

- a) 5. ženijního pluku, který za první republiky sídlil v pražském Karlíně
- b) 15. ženijního pluku z Bechyně
- c) oddílu vojenského loďstva pro Dunaj

19. Nejpočetnějším kontingentem AČR v zahraniční misi je v současné době:

- a) 6. strážní rota BAF RSM v afghánském Bagramu
- b) 3. úkolové uskupení HQ KFOR v Kosovu
- c) 7. jednotka AČR EUTM v Mali

20. Vojenským představitelem České republiky při NATO a Evropské unii je:

- a) generálmajor Aleš Opat
- b) generálmajor Jiří Baloun
- c) generálporučík Miroslav Žižka

Správné odpovědi:

1c, 2c, 3c, 4b, 5b, 6c, 7b, 8c, 9b, 10b, 11c, 12c, 13b, 14c, 15b, 16b, 17b, 18a, 19a, 20c

Hodnocení

Za každou správnou odpověď si připište jeden bod.

16 až 20 bodů: Blahopřejeme. Buď již máte generálskou hodnost, anebo ji v budoucnu získáte. Tedy pokud s vámi osud nemá jiné úmysly.

11 až 15 bodů: Na generála zatím nemáte. Pokud se ale budete hodně snažit a doplňovat si své znalosti, hodnost plukovníka by vás nemusela minout.

6 až 10 bodů: Nezoufejte, vaše znalosti by na hodnost desátníka či četaře měly stačit.

0 až 5 bodů: Váš velitel by asi tento výsledek ohodnotil jako nedostatečný. Třeba je vám ale předurčena jiná kariéra než ta v armádě.

Připravil Vladimír Marek

recenze

Lubomír Adamus,
Jiří Bílek

Historie a současnost Čestné stráže Armády České republiky

Předešlá publikace, která vyšla před sedmi lety, se věnovala problematice Čestné stráže AČR a poukázala na řadu zajímavostí. Zdálo by se, že stejný kolektiv autorů využije inspirace ve svém předešlém díle, ovšem realita je zcela jiná. Autoři Adamus a Bílek si kladli za cíl neopakovat to, co již bylo řečeno, ale knihu rozdělit na dvě části. První se široce věnuje vzniku, historii a aktivitám čestné jednotky i Posádkového velitelství Praha. Druhá část představuje jednotlivé druhy aktů, jež čestná stráž zabezpečuje. Popsány jsou inaugurace prezidentů, uvádění ministrů obrany, náčelníků Generálního štábu do funkce, ale i smuteční a pietní akty u hrobů těch, kteří při obraně svobody a demokracie položili své životy. Kniha umožní nejen hlubší pohled na historii i současnost čestné jednotky, ale stává se i poděkováním všem jejím příslušníkům a příslušníkům, těm současným i jejich předchůdcům a rovněž všem, kteří se podílí na zabezpečení činnosti Čestné stráže Armády České republiky.

Slavnostní křest knihy proběhl 9. 6. 2016 v Písecké bráně za účasti významných hostů v čele s prvním zástupcem Náčelníka Generálního štábu generálmajorem Jiřím Balounem.

Počet stran: 184, vydalo VHM

Text: Michal Voska, foto: VHM

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete čtyři rozdíly na výjevu z bitvy u Hradce Králové?

Od bitvy u Hradce Králové, případně u Chlumu či u Sadové, jak se toto střetnutí také nazývá, uplynulo počátkem července sto padesát let. Pokud bychom počítali počty vojáků, kteří se do ní zapojili, jednalo by se jednoznačně o největší bitvu svedenou na našem území.

Důvodem tohoto střetnutí bylo sílící postavení Pruska v Evropě po nástupu Otty von Bismarcka do funkce kancléře. To se mimo jiné projevilo obsazením Holštýnského vévodství pruskými jednotkami a vyloučením Rakouska z Německého spolku. Vídeň na to reagovala 17. června 1866 vyhlášením války Prusku. O jak moc unáhlené rozhodnutí se jednalo, se záhy mohli přesvědčit rakouští vojaři na vlastní kůži.

K rozhodujícímu střetnutí došlo vlivem strategického manévrování na pravém břehu Labe právě poblíž Hradce Králové. Rakouské jednotky zde zaujaly zhruba desetikilometrovou bojovou linii poblíž vrchu Chlum již 2. července 1866. K zahájení samotné bitvy došlo druhého dne ráno. Po počáteční

rakouské převaze se začaly síly vyrovnávat. Výsledek bitvy bývá mnohdy zjednodušeně popisován jako technologická převaha pruských jednotek vyzbrojených již moderními zadovkami nad Rakušany bojujícími stále ještě s puškami komplikovaně nabíjenými zepředu. Ve skutečnosti ale o pruském vítězství rozhodla spíše použitá taktika. Starší rakouské pušky konstrukce J. Lorenze byly totiž nejen přesnější, ale měly i větší dostřel než pruské Dreysovky. Při návštěvě bojiště je ještě dnes patrný tzv. úvoz mrtvých, kterým Rakušané vedli nesmyslný a především velice krvavý bodákový útok. Prusové přitom dokázali dokonale využít přednosti svých rychleji nabíjených zadovek. A tak pálii a pomalu ustupovali, aby co nejvíce prodloužili smrtelný útok. Jen první rakouský sbor zde ztratil 279 důstojníků v čele s generálem Poschacherem a deset tisíc mužů. Bitvu definitivně rozhodl příchod 2. pruské armády korunního prince Fridricha Viléma a její proniknutí do týlu rakouských vojsk.

Připravil: Michal Voska a Vladimír Marek

Rozdíly: chybějící vojaři na koních, deka pod sedlem, kopýto a na zemi ležící vojař

Smutní hrdinové

Dva vojáci, kteří přežili vyhlazení Lidic, ale trpěli do konce života. Josef Horák a Josef Stříbrný sloužili v době poprav v britském Královském vojenském letectvu. Po skončení druhé světové války přijeli domů, ozdobeni československými válečnými kříži. Radost vystřídal smutek. Oba byli označeni za viníky všeho, co se v Lidicích v červnu 1942 stalo.

Lidičtí rodáci, Josef Horák a Josef Stříbrný, se vrátili ihned po skončení války do Československa. Během války bojovali jako letci československé zahraniční armády ve Velké Británii.

Útěk do zahraničí

Ihned po okupaci v roce 1939 začaly odcházet stovky mladých mužů do zahraničí, kde se chtěli zapojit do boje za osvobození svojí vlasti. „Mezi nimi byli právě i oba lidičtí důstojníci, poručík letectva Josef Horák a poručík pěchoty Josef Stříbrný,“ říká Eduard Stehlík, ředitel odboru péče o válečné veterány MO a vojenský historik. „Vybrali si strastiplnou cestu přes Slovensko, Maďarsko, Jugoslávii, Řecko, Turecko, Sýrii a Libanon a do Francie dorazili v únoru roku 1940, kde nastoupili v Agde do činné služby čs. armády.“

Pilot Josef Horák

Těsně před kapitulací Francie byl poručík Josef Horák odeslán do leteckého výcvikového střediska v Bordeaux, odkud se mu podařilo 17. června roku 1940 spolu s dalšími devětadvaceti letci uletět do Velké Británie. U 311. bombardovací perute odlétal nejprve jako palubní střelec dvě stě povinných hodin operačního turnusu, což je 35 bojových letů. „Pak teprve se mu splnil jeho sen a nastoupil na vlastní žádost do pilotního výcviku, vytužený pilotní odznak obdržel v lednu 1942 a létal v rámci operačního

Josef Stříbrný

výcviku jako druhý pilot v osádce svého přítele Václava Študenta, se kterým opouštěl v roce 1939 vlast,“ dodává Eduard Stehlík.

Vysněná pilotní křídla si na stejnojmenný příšil v roce 1942. S posádkou bombardéru pak zvládnul ještě další čtyři desítky operačních letů při protiponorkových patrolách v Biskajském zálivu. Po jednom z takových letů ho ohromila zpráva, která šokovala celý svět. Jeho rodné Lidice srovnali nacisté se zemí. Popravili muže, včetně několika chlapců, jimž ještě nebylo patnáct let, ženy byly odvečeny do koncentračního tábora a osmdesát osm dětí zavraždili v polském Chelmnu. Jen devět dětí vybrali k převýchově.

„Začal jsem se modlit, aby žádná z našich pum nepadla za humna, ale jen tam, kde dokáže zabít,“ vzpomínal později Horák. Z přibuzenstva se po válce setkal jen se sestrou, kterou nacisté ušetřili kvůli

těhotenství. Velkou ránu ale zažil, když mu Češi vyčetli, že je zodpovědný za vyvraždění Lidic.

Navigátor Josef Stříbrný

Po společném útěku s Josefem Horákem z vlasti se také ocitnul v Agde. „Ihned po příjezdu byl Josef Stříbrný ustanoven do funkce velitele 10. roty pěšího pluku 3 a později působil jako spojovací důstojník téhož útvaru,“ pokračuje Stehlík. „Po kapitulaci Francie připlul 2. července 1940 na lodi Neuralia do Velké Británie. Tady vznikla ze zbytků bývalých příslušníků 1. čs. divize 12. srpna 1940 1. čs. smíšená brigáda, která se na podzim 1940 přemístila do lázní Leamington.“

Poručík Josef Stříbrný u ní konal službu jako mladší důstojník její kulometné roty. V roce 1941 pak absolvoval paravýcvik,

Josef Horák druhý zprava

ale jeho vyslání do protektorátu zabránilo zranění.

„Už v roce 1941 nastoupil na vlastní žádost jako navigátor k letectvu a po nezbytném výcviku byl v říjnu 1942 přidělen k 311. čs. bombardovací peruti,“ konstatuje vojenský historik. „Už v říjnu 1942 ale při nouzovém přistání málem přišel o život. Po dlouhé rekonvalescenci se vrátil zpátky do služby a nalétal celkem 1 040 hodin, z toho 605 operačních. U „třistajedenáctky“ platil za jednoho z nejlepších navigátorů.“

Po ukončení operační činnosti absolvoval několik škol a kurzů, čímž si výrazně zlepšil svoji odbornou kvalifikaci. Stejně jako Josef Horák byl i on nositelem tří čs. válečných křížů a mnoha dalších vyznamenání.

Josef Horák

Trpké přivítání

Po válce se oba hrdinové dověděli, že byli zapleteni do falešné stopy, která zavedla nacisty, pátrající po strůjcích atentátu na Heydricha, do Lidic. Přeživi lidické ženy a děti se vracely zpátky do Lidic, kde měly podle vládního usnesení dostat nový domek. Co ale s Horákem a Stříbrným?

„Lidické ženy veřejně ukázaly na oba letce prstem a do očí jim řekly – Jste vrahové našich dětí a mužů,“ říká Eduard Stehlík a dodává, že zoufalství žen i dětí se obrátilo proti těmto dvěma vojákům, kteří po celou dobu nasazovali své životy pro naši zem.

Pro Horáka se Stříbrným to byla velká rána, ze které se jeden ani druhý do konce života nevzpamatovali. Nejhorší bylo i to, že většina lidických žen s rozsudkem souhlasila.

„Vždyť my jsme nic nezavinili, vždyť jsme jenom bojovali a nasazovali svoje krky,“ vzpomínali pamětníci na slova Josefa Horáka. Oba dva si po svém návratu hodně vytrpěli.

Únor 1948

Josef Horák a Josef Stříbrný se vrátili do vlasti s hodností štábních kapitánů. Sloužili na hlavním štábu v Praze na velitelství letectva. Přišel ale únor 1948. Ze svých pozic byli oba dva odstraněni. Horák odešel do leteckého učiliště do Prostějova, Stříbrný do Letecké vojenské akademie v Hradci Králové. Ale jen nakrátko. Oba byli pro své postoje k novému režimu z letectva i z armády propuštěni. Tady se jejich

cesty rozdělují. Josef Horák se vrací zpátky do Velké Británie, i se svou ženou a dvěma dětmi a opět vstoupil do služeb britského letectva. Při jednom cvičném letu na stroji Dominie za nepříznivého počasí v lednu 1949 havaroval a zahynul. Jeho sestru nepustily československé úřady ani na pohřeb. Za bojovou činnost byl mnohokrát vyznamenán, mimo jiné i třemi čs. válečnými kříži.

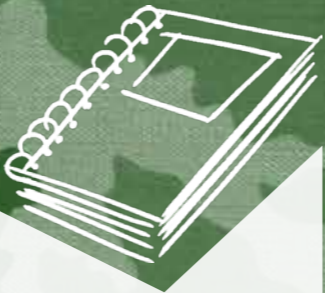
Josef Stříbrný se stal občanem „druhé kategorie“. Pracoval jako dělník a nakonec se živil jako natěrač. Jeho osud mu určitě ovlivnil i jeho osobní život. Rozpadlo se mu manželství a onemocněl rozednou plíc. Zemřel zcela v zapomenutí v roce 1976. Bylo mu 61 let.

Rehabilitace po roce 1989

Z početné rodiny Horákových přežila jen jeho sestra Anna, která se vrátila zcela zlomená z koncentračního tábora. V době lidické tragédie byla ve vysokém stupni těhotenství. Narozenou dcerku ji však Němci odebrali a více jí neviděla. Se svou sestrou se také Josef Horák po válce setkal. Ale proti lidickým ženám sama nic nezmožila. Pokoušela se o jeho rehabilitaci. Plně rehabilitovat Josefa Horáka se však podařilo až po revoluci v roce 1989, a to s navrácením jeho hodnosti i vyznamenání.

Text: Jana Deckerová s použitím materiálů Eduarda Stehlíka, foto: archiv Eduarda Stehlíka

Itálie

Itálie (oficiální název Italská republika) je stát rozprostírající se v jižní Evropě na Apeninském poloostrově. Uvnitř Itálie se nacházejí dva městské státy, Vatikán a San Marino. K Itálii patří dva velké ostrovy ve Středozemním moři – Sardinie a Sicílie. Její celková plocha je 301 302 kilometrů čtverečních.

Po rozpadu Říše římské v 5. století se Itálie rozpadla na velké množství navzájem soupeřících republik, vévodství a království. K opětovnému sjednocení došlo až v 19. století. Samostatnost Itálie se datuje dnem 17. března 1861, kdy došlo ke sjednocení městských států. Původní státoprávní uspořádání, království, bylo v roce 1946 nahrazeno republikovým zřízením.

V Itálii, jejímž hlavním městem je Řím, žije téměř 57 720 000 obyvatel. V čele země stojí prezident. Významnou roli v politickém systému hraje dvoukomorový parlament – Poslanecká sněmovna, která má 630 členů, a Senát s 326 členy.

Itálie je jedním ze zakládajících členů Severoatlantické aliance a Evropské unie.

Italská armáda měla v době studené války dvacet šest bojových brigád. Tyto stavy se začaly snižovat hned od roku 1990. V letech 1997 až 2002 prošla rozsáhlou reorganizací a přechodem na profesionální složku. V současné době má Itálie zhruba 102 000 vojáků, i tak má čtvrté nejpočetnější ozbrojené síly Aliance. Člení se na síly pozemní, vzdušné a námořnictvo. Kromě toho existují ještě polovojenské složky, jako jsou Carabinieri, Policejní hlídka a Finanční stráž. Italská armáda se v posledních dvou desetiletích účastnila celé řady zahraničních misí, jak pod záštitou OBSE a OSN, tak i pod velením NATO. Za všechny je možné jmenovat mise na území bývalé Jugoslávie, dále misi Alba v Albánii, která byla pod italským velením a samozřejmě operace Enduring Freedom na území Iráku a ISAF na území Afghánistánu. Italská vojenství pozorovatelé působili na středním východě či v Západní Saharě.

Na území Itálie sídlí celá řada aliančních velitelství a základen. Za všechny jmenujme velitelství Spojeneckých sil NATO v jižní Evropě se sídlem v Neapoli.

OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR6	OR7	OR8	OR9
soldato	caporale	caporal maggiore scello	caporal maggiore capo	sergente	sergente maggiore	sergente maggiore capo	maresciallo ordinario	maresciallo capo
OF1	OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9
tenente	1° capitano	maggiore	tenente colonnello	colonnello	brigadier generale	maggior generale	tenente generale	capo di stato maggiore della difesa

OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR6	OR7	OR8	OR9
aviere	BEZ HODNOSTI	aviere scolto	1 er aviere	sergente	sergente maggiore	BEZ HODNOSTI	maresciallo di 3° classe	maresciallo di 1° classe
OF1	OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9
sottotenente	1° capitano	maggiore	tenente colonnello	colonnello	generale di brigada aerea	generale di divisione aerea	generale di squadra aerea	capo di stato maggiore della difesa

OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR6	OR7	OR8	OR9
comune di 2° classe	comune di 1° classe	BEZ HODNOSTI	sottocapo	sergente	2° capo	BEZ HODNOSTI	capo di 3° classe	capo di 1° classe
OF1	OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9
aspirante guardiamarina	tenente di vascello	capitano di corvetta	capitano di fregata	capitano di vascello	contrammiraglio	ammiraglio di divisione	ammiraglio di squadra	capo di stato maggiore della difesa

Interní komunikační portál

www.ikp.army.cz

Na portále se objevují dotazy, týkající se problematiky čerpání náhradního volna za službu ve svátek od 1. července 2016. V článku se budeme zabývat dvěma dotazy na toto téma.

Dotaz:

Mám dotaz na náhradní volno za službu ve svátek podle novely platné od 1. července 2016. Sloužím na pracovišti s nerovnoměrně rozvrženou základní týdenní dobou služby, kde zajišťujeme nepřetržitý provoz. Bylo nám řečeno, že volno se bude udělovat za službu ve svátek v rozsahu „běžné“ směny, tedy 8 hodin, i když skutečná směna ve svátek bude delší. Prosim o upřesnění této nejasnosti.

Odpověď:

Za službu konanou ve svátek bude od 1. července 2016 náležet vojákovi náhradní volno. Náhradní volno bude poskytováno v rozsahu hodin skutečně konané služby ve svátek. Do této doby se nezapočítávají přestávky na jídlo a odpočinek poskytnuté podle ustanovení § 27 odst. 1 věta první zákona o vojácích z povolání. Pokud se jedná o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, bude vojákovi místo přestávek na jídlo a odpočinek poskytnuta přiměřená doba

na jídlo a odpočinek podle ustanovení § 27 odst. 1 věta druhá zákona o vojácích z povolání. Tato doba se započítává do doby trvání služby (základní týdenní doby služby). Pokud bude voják ve svátek konat službu v délce např. 12 hodin a místo přestávek na jídlo a odpočinek mu bude poskytnuta přiměřená doba na jídlo a odpočinek, bude mu za tuto službu náležet náhradní volno v délce 12 hodin.

Dotaz:

Takže za službu ve svátek bude od 1. července 2016 náležet náhradní volno. Jak to bude ale se službou konanou ve svátek před nabytím účinnosti této změny, tj. v době od 1. července 2015 do 30. června 2016. Bude se za tuto službu náhradní volno udělovat zpětně?

Odpověď:

Náhradní volno „zpětně“ udělit nelze. Změna zákona o vojácích z povolání, provedená zákonem č. 47/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, nabyde účinnosti 1. července 2016. Podle ní se do ustanovení § 29 odst. 3 zákona o vojácích z povolání vkládá

za službu konanou ve svátek nárok na náhradní volno. Zákon vždy upravuje právní vztahy do budoucna a nárok na náhradní volno tedy může vzniknout až za službu vykonanou po 1. červenci 2016. Na výkon služby ve svátek před 1. červencem 2016 se ustanovení po novelizaci nevztahuje.

V příštím čísle se podíváme na další zajímavosti z provozu portálu

K tomu, abyste mohli na svém mobilním telefonu či tabletu číst QR kódy, musí mít vaše zařízení fotoaparát a nainstalovanou čtečku čárových kódů. Pro prohlížení QR kódů s webovou adresou je nutné mít aktivované datové připojení k internetu (buď jako mobilní data, nebo připojení přes Wi-Fi). Načtení QR kódu je opravdu velmi snadné...

- Spustit aplikaci čtečka QR kódů ve vašem smartphonu.
- Zaměřit na obrázek QR kódu a počkat, než jej čtečka zaostří a naskenuje.
- Zvolit akci, kterou vám čtečka nabídne. Např. když se jedná o webovou adresu, nabídne vám otevření webu v internetovém prohlížeči vašeho mobilu.

Aktuální číslo A reportu ve formátu PDF naleznete po načtení QR kódu na obálce. Multimediální obsah článku naleznete po načtení QR kódu u článku.

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 553, 973 215 786
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek
Grafická úprava: Adéla Zemanová
Jazyková korektura: Tomáš Xaver
V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Profi-tisk group s.r.o.
Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 27. 6. 2016
Toto číslo vyšlo dne: 4. 7. 2016
Foto na titulní straně: Tomáš Chlebeček

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Andrea Bělohávková (grafička)
telefon: 973 215 786
mobil: 601 579 644
e-mail: andrea.belohlavkova@seznam.cz

redakční rada

Jan Pejšek, plk. Jan Šulc,
Vladimír Lukovský, Olga Haladová

informace pro autory

Aby mohla redakce proplatit honorář za zveřejněný příspěvek, musí jí autor zaslat tyto údaje:

- jméno a příjmení,
  - datum narození (NE rodné číslo!),
  - údaj, zda jde o VZP, o. z., AZ, anebo osobu mimo resort,
  - adresu bydliště.
- V případě VZP, o. z. i přísl. AZ dále:
- číslo VÚ či VZ a město posádky,
  - číslo RFO, který je vyplácí.
- V případě osoby mimo resort:
- číslo účtu, na který má být poslán honorář,
  - název a číslo banky,
  - na faxové č. 973 215 933 poslat kopii průkazního lístku k tomuto účtu.

Tyto údaje je účelné uvádět současně se zasláním článkem. Není v silách redakce je zpětně zjišťovat.

Malý velký výsadkář

Připomínalo to poslední soud. Porota partyzánského soudu ve složení kapitáni Otisk a Niščimenko, poručík Dolja a rotní Řezníček a Černota se místo na soudní stolicí usadila uprostřed beskydského lesa na pařezech. Před nimi stála teď už ne tak sebevědomá konfidentka gestapa Marie Ryplová. Verdikt byl stejně tvrdý a nekompromisní, jako hrstka mužů, která o něm právě rozhodla. Marie Ryplová byla odsouzena k trestu smrti zastřelením. Ten také bezprostředně rotný Josef Černota na nedalekém vrcholu Smrk vykonal.

Se skupinou Wolfram na Moravě

V roce 1944 byl Josef Černota zvláštní skupinou D opět pozván k pohovoru. Stal se zástupcem velitele šestičlenné skupiny Wolfram. Jeho nadřízeným nebyl nikdo jiný než právě Josef Otisk, který si tohoto houževnatého chlapíka osobně vybral. V noci 13. září 1944 byl se skupinou Wolfram vysazen v Beskydách. Tato nejpočetnější (šestičlenná) a také nejlépe vyzbrojená skupina měla organizovat partyzánskou činnost v oblasti severovýchodní Moravy.

Letounu Halifax se nějakých třicet minut před půlnocí nepodařilo najít jižně od Lysé hory paseku Grůň, a tak byli parašutisté nakonec vysazeni na svahu Slavíče u osady Nytrová. Skákali ve dvou skupinách po třech. První skupina dopadla na zem hodně rozptýlená a měla problémy dát se dohromady. Zásobovací důstojník Josef Bierský přehlédl signalizaci k výsadku a poněkud se opozdil.

Celému výsadku se podařilo sejít až pět dní po vysazení. Ovšem bez toho nejdůležitějšího muže – radiotelegrafisty rotného Karla Svobody. Toho po šesti dnech dopadli příslušníci schutzpolizei a předali gestapu.

Ve prospěch Wolframů ale naštěstí hrála skutečnost, že v oblasti, kde měl operovat, shodou okolností již působil partyzánský oddíl Jana Žižky. Tyto dvě jednotky se tedy mohly vzájemně podporovat nejen v informační oblasti. Otisk poskytl partyzánskému oddílu finanční hotovost ve výši deseti tisíc marek, od něj naopak získal dvacet partyzánů, kteří mu měli pomoci zajistit shoz zbraní. Wolfram navíc mohl odeslat prostřednictvím partyzánské vysílačky první zprávy o své situaci do Londýna.

Problém ale nastal v polovině listopadu, kdy gestapo společně s protipartyzánskými jednotkami v této oblasti zorganizovalo vyčistišovací akci Tetřev, do níž bylo nasazeno třináct tisíc příslušníků wehrmachtu a jednotek SS. Wolframů se podařilo tak trochu

se štěstím uniknout. Na severní Moravě však pro ně byla horká půda, a tak se počátkem prosince stáhli na Brněnsko. Na jaře 1945 provedli v okolí Brna několik útočných a diverzních akcí. Po přiblížení se fronty kontaktovali u Jiřikovic Rudou armádu.

Velitel roty výsadkářů

Po válce působil Josef Černota jako šifrovací důstojník na 2. oddělení MNO v Praze a ve Vojenské akademii v Hranicích jako specialista zvláštní tělesné přípravy a boje zblízka. V říjnu 1947 vznikl Pěší prapor 71 československých parašutistů. Ustanovení kapitána Josefa Černoty do funkce velitele výcvikové roty se ukázalo jako velice dobrá volba. Z této pozice totiž dokázal ovlivňovat při výběru nejen osobní kvality budoucích parašutistů, ale především úroveň výcviku, který je čekal.

Byl jedním z těch, kdo i v tehdejší atmosféře improvizace a nedostatku materiálního zabezpečení inicioval vznik velice důmyslných výcvikových zařízení ve Stráži pod Ralskem a v Hradčanech. Společně s kolegy se tehdy nechal inspirovat výcvikovými základnami, kterými prošli za druhé světové války ve Skotsku. Z dostupné dřevěné kulatiny vybudovali náročné překážkové dráhy,

mušky pro výcvik doskoků, ženijní cvičiště a cvičiště pozemní přípravy. Postavili makety trupů letadel, prostor na používání ostrých ručních granátů a samozřejmě střelnici pro pudovou střelbu.

Podobně jako za války zavedl v kurzech, jež vedl, přímo při výcviku používání ostrého střeliva. Jeden z kulometů byl zastřelen nad překážku, kterou museli výsadkáři zdolávat. Část taktických a odborných úkolů se plnila pod clonou ostré střelby. Jen pouhá představa, že výsadkářům létají nad hlavami kulky, je nutila jít při výcviku nadoraz.

„Něco podobného si mohl dovolit pouze tak zkušený velitel, jakým byl Černota,“ hodnotil výcvik po letech výsadkář a vojenský historik Jiří Šolc. „Představoval obrovský fenomén, vůbec nerozlišoval mezi zaměstnáním a dobou volna. Výsadkáři museli být neustále ve střehu. Když jednou v neděli zjistil, že se mužstvo nudí, jednoduše vzal bednu ostrých granátů a hrál s vojáky na zaháněnou. Byla to bojová hra, během které se učili nejen vrhat granáty, ale především se co nejúčinněji kryt.“

Učil bojovat Izraelce

V roce 1948 měl Černota na starost výcvik 43 izraelských výsadkářů z hnutí Hagana. Ve Stráži pod Ralskem je čekalo uvítání hodné Černoty. Ve výcvikovém táboře našich

parašutistů se nestačili ani pořádně rozkoukat a už na ně v několika jazycích řvali povel k zemi. Sotva stačili zarýt obličej do plochy nástupišť, došlo přímo uprostřed ležícího hloučku k ohlušující explozi.

Od okamžiku, kdy se kapitán Černota dozvěděl, jaký úkol ho čeká, bylo mu jasné, že na začátku musí být opravdu výrazná akce, která by nastolila vysokou laťku celému kurzu. „Musí jim být zřejmé, že u nás nejsou na dovolené,“ řekl tehdy dalšímu ze svých instruktorů poručíku Karlu Kroupovi, který se specializoval na práce s trhavinami.

Náplň kurzu se skládala z výsadkové přípravy, práce s trhavinami a ručními granáty. Ta byla zaměřena na destrukci komunikací, železnice, mostů, spojovacích prostředků a těžkých zbraní. Nacvičoval se i život v přírodě, přežití a navigace s pomocí mapy a buzoly.

Při všech zaměstnáních byl kladen nemalý důraz na zvyšování fyzické kondice. Výsadkáři museli například překonávat dvanáct metrů vysokou stěnu, zdolávat tzv. šachovnici, naskakovat na rozhoupané lano a slaňovat.

V září 1950 nastoupil Josef Černota do funkce velitele padákové balící stanice v Borečku u Mimoně. To už mu ale zbývalo jen několik měsíců služby. V hodnosti štábního kapitána byl propuštěn do zálohy. Pracoval jako řidič, pomocný dělník, seřizovač textilních stavů, skladník v Mimoně a jejím okolí. Na své kamarády výsadkáře ale nikdy nezapomněl. Pravidelně se účastnil srazů a pietních akcí za padlé.

Do rodné Břeclavi se vrátil až na sklonku života. Ve svých 83 letech se znovu oženil se svou první láskou, sestrou Františka Kobzíka, parašutistky ze skupiny Carbon. Tento bývalý československý reprezentant a účastník olympijských her v Berlíně se za války po obklíčení četníky zastřelil. Josef Černota zemřel 22. října 2001 ve věku pětáosmdesáti let. Na Základní škole v Břeclavi u pomníku prezidenta Masaryka mu byla v roce 2003 odhalena pamětní deska.

Novinky

Benefity

Léto
2016

pro válečné veterány

ZÁBAVA NA PLNÝ PECKY

Benefit lze uplatnit do 30. 9. 2016

NA PLNÝ PECKY - pobyt plný zábavy a NAVÍC dítě do 12 let ZDARMA.

Centrum Babylon Liberec nezahálí a dále pro Vás rozšiřuje svoji nabídku zvýhodněných služeb. Kromě balíčku "Na plné pecky" si opět můžete užít dokonale odpočinek v rámci speciálního balíčku ubytování ve Wellness hotelu Babylon s neomezeným vstupem do wellness centra zdarma.

10 % SLEVA

Benefit lze uplatnit do 30. 9. 2016

Sleva na cestovní pojištění od pojišťovny Allianz

Chystáte se v létě na individuální dovolenou do zahraničí a ještě jste si nestihli vyřídit cestovní pojištění? Pojišťovna Allianz Vám nabízí jeho výhodné a rychlé sjednání on-line z domova, bez nutnosti docházet na pobočku. Vyplníte jednoduchý formulář přímo na webu, zaplatíte on-line a veškeré doklady o pojištění obdržíte přímo do e-mailu. Cena pojištění je pro válečné veterány a jejich spolucestující snížena o 10 %.

sleva ve výši 555 Kč

Platnost není časově omezena

Více jak 150 pobytových balíčků pro všechny věkové kategorie za sníženou cenu.

Dovolenou máte už vybranou, ale letní počasí Vás láká k prožití zajímavého víkendu či kratšího pobytu. Wellness víkendové pobyty, relaxační pobyty a romantické víkendy pro dva v oblíbených lokalitách po celé naší zemi jsou pro Vás připraveny na webu www.wellness-vikendove-pobyty.cz. I zde je pro Vás připraven benefit v podobě snížení ceny nabízených pobytových balíčků o 555,- Kč.

10 % SLEVA

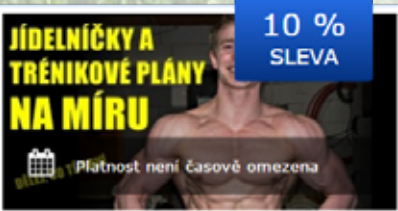
Platnost není časově omezena

Ubytování v kempu, přímo u vodní nádrže Jevišovice, za sníženou cenu.

Nemáte doposud jasno o Vaší letní dovolené? Představujeme Vám další benefit v podobě nabídky dovolené na Jižní Moravě se slevou 10 %. Své služby pro veterány nabízí příjemný rodinný autokemp Veselka, umístěný přímo v srdci borového lesa v blízkosti vodní nádrže Jevišovice. Přehrada je mimochodem označována jako ráj rybářů.

JÍDELNÍČKY A TRÉNINKOVÉ PLÁNY NA MÍRU

Platnost není časově omezena

Služby online trenéra za snížené ceny - tvorba jídelníčků a tréninkových plánů na míru.

Chcete si před dovolenou zlepšit kondici a nevíte jak shodit tuk nebo jak nabrat svalovou hmotu? Začněte cvičit a správně jíst. S jídelníčkem a tréninkovým plánem Vám pomůže **ONLINE TRENÉR**. Sleva 10 % na sestavení jídelníčku a tréninkového plánu na míru. Samozřejmě po dovolené můžete v nabídnutém programu úspěšně pokračovat.

12 % SLEVA

Platnost není časově omezena

Dioptrické brýle, sluneční brýle nebo kontaktní čočky se slevou.

Dioptrické brýle na míru, sluneční brýle nebo kontaktní čočky se slevou 12 %. Optik Skala nabízí ve svých třech pobočkách - v Praze 6 a v Kralupech nad Vltavou slevu na celý nákup.

V nabídce nyní naleznete více jak 80 užitečných benefitů

www.benefity-veterani.cz